

ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

วิทยานิพนธ์

ของ

ตติยา โกศาพานิช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

กรกฎาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

วิทยานิพนธ์

ของ

ตติยา โภคาพานิช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

กรกฎาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

TEACHER LEADERSHIP AFFECTING INSTRUCTIONAL COMPETENCIES
IN SCHOOLS UNDER SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE1

BY

TATIYA POKAPANIT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Administration and Development
at Sakon Nakhon Rajabhat University

July 2024

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ตติยา โกคาพานิช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วโร เพ็งสวัสดิ์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบง) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพพร วรธนทอง) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบ
(ดร.นิภาพร แสนเมือง) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วโร เพ็งสวัสดิ์)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 11 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่งตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อยและขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอนทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือชี้แนวทางจนทำให้การศึกษาและงานวิจัยบรรลุตามเป้าหมาย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพียสา ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข นายอดิศักดิ์ วงศรีชู ว่าที่ร้อยโทสุพัฒน์ วันดี นางรัตนารณ เกตวงษา นางสาวนงครักษ์ จรูญวรรณ นางอุทุมพร ทองวงษา นายประกอบ ต้นมูล นางสาววิลาวรรณ มังทะ นางวิสัย ศรีกะแจะ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนโรงเรียนบ้านนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โรงเรียนบ้านโคกม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โรงเรียนบ้านนกะบา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โรงเรียนบ้านนา (คุรุราษฎร์อุทิศวิทยายน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ (Best Practice) ในการศึกษาดูงานเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อพิจารณาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามทำให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วน ความสำเร็จและความภาคภูมิใจที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ ต้องขอขอบพระคุณ ปิตามารดา ครอบครัวของผู้วิจัยที่ส่งเสริม สนับสนุน เป็นกำลังใจสำคัญให้แก่ผู้วิจัย จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมทั้งนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา รุ่น 10 ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบให้แด่บุพการี ครูอาจารย์ และผู้อุปการคุณทุกท่าน ที่ได้สร้างพื้นฐานการศึกษาและสร้างทักษะให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

ชื่อเรื่อง	ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
ผู้วิจัย	ตติยา โศคาพานิช
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 352 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยด้านภาวะผู้นำครูมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.60–.91 และค่าความเชื่อมั่น 0.80 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.62–0.88 และค่าความเชื่อมั่น 0.81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำครู มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาการเรียนการสอน 2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน และ 4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู โดยทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 3) ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ และ 4) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .319$)

5. ภาวะผู้นำครูด้านที่มีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_2) โดยพยากรณ์ได้ร้อยละ 10.8 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ($S.E.est$) ± 0.21132

สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 4.22 + 0.146X_2$$

สมการเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_y = 0.329Z_2$$

6. ภาวะผู้นำครูด้านที่ต้อหาแนวทางพัฒนา คือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำครู สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู
การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

TITLE	Teacher Leadership Affecting Instructional Competency in Schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office1
AUTHOR	Tatiya Pokapanit
ADVISORS	Asst. Prof Dr. Wannika Chalakbang Dr. Pornthep Steannoppakao
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration and Development)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2024

ABSTRACT

This research aimed to investigate teacher leadership affecting learning management competencies in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. The participants consisted of 352 administrators and teachers using multi-stage random sampling. The tool used to collect data was a 5-level rating scale questionnaire, which the part of teacher leadership indicated content validity index at 1.00, discrimination power index ranged between 0.60 – 0.91, and reliability index was at 0.80, whereas the part of learning management competencyies indicated validity index at 1.00, discrimination power index ranged between 0.62–0.88, and reliability index was at 0.81. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The research results found that,

1. Teacher leadership comprised four components, namely 1.) teaching and learning development, 2.) being a change agent, 3.) having learning management skills and 4.) appropriated personality as a teacher. Those components were overall appropriated at the highest level. Teachers' learning management competency comprised four components, namely 1.) ability to organize learning process that focus on the learner 2.) ability to create and develop curriculum, 3.) ability to design

learning, and 4.) ability to measure and evaluate learning outcomes. Every component is optimized to the highest level.

2. Teacher leadership in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1, in overall, was at the highest level.

3. Learning management competencies of teachers in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1, in overall, was at the highest level.

4. Teacher leadership and learning management competencies in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1 showed positive correlation at low level with statistical significance at .01. ($r_{xy} = .319$)

5. Teacher leadership could predict learning management competency in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1 with statistical significance at .01 comprised transformational leadership (X2), with 10.8 percent and a standard error of estimation (S.E.est) ± 0.21132 .

The regression analysis equation in the form of raw score is $Y' = 4.22 + 0.146X_2$. The regression analysis equation in the form of standard score is $Z'y = 0.329Z_2$

6. Teacher leadership development that required to be developed was being a change agent.

Keywords: Teacher Leadership, Instructional Competency, Transformational Leadership

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
ความหมายของภาวะผู้นำครู	22
ความสำคัญของภาวะผู้นำครู	24
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู	28
ลักษณะของครูที่มีภาวะผู้นำ	29
องค์ประกอบของภาวะผู้นำครู	31
แนวคิดที่เกี่ยวกับสมรรถนะ	85
ประเภทของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้	86
ความหมายของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้	88
ความสำคัญของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้.....	89
องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้.....	90
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้	144
แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครู	144

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย 151
	ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ 152
	ระยะที่ 2 การศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 158
	ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 171
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 175
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 175
	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล..... 177
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 178
	แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1..... 200
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 205
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 205
	สมมติฐานของการวิจัย..... 205
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 205
	สรุปผลการวิจัย..... 206
	อภิปรายผล..... 207
	ข้อเสนอแนะ..... 213

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	215
ภาคผนวก.....	253
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย.....	255
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	283
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	287
ภาคผนวก ง ค่าคุณภาพเครื่องมือ.....	329
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	339

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำครู	34
2 องค์ประกอบย่อย การพัฒนาการเรียนการสอน	41
3 พฤติกรรมบ่งชี้ การพัฒนาการเรียนการสอน	47
4 องค์ประกอบย่อย การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	52
5 พฤติกรรมบ่งชี้ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	60
6 องค์ประกอบย่อย การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน	63
7 พฤติกรรมบ่งชี้ ของการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน	70
8 องค์ประกอบย่อย การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู	74
9 พฤติกรรมบ่งชี้ ของการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู	83
10 องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู	93
11 องค์ประกอบย่อย ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	103
12 พฤติกรรมบ่งชี้ ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	108
13 องค์ประกอบย่อย การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	111
14 พฤติกรรมบ่งชี้ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร.....	120
15 องค์ประกอบย่อย ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้.....	125
16 พฤติกรรมบ่งชี้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้.....	133
17 องค์ประกอบ ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	138
18 พฤติกรรมบ่งชี้ ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	143
19 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน	160
20 ระยะการวิจัย	174
21 ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบภาวะผู้นำครู.....	178
22 ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้....	181

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
23 จำนวนและข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	184
24 ระดับภาวะผู้นำครูโดยรวมและรายด้าน.....	185
25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะ ผู้นำครู.....	186
26 ระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยรวมและรายด้าน.....	192
27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมขององค์ประกอบ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้.....	193
28 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้	198
29 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้.....	199
30 ผลการวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำครู.....	200
31 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะ ผู้นำครู.....	201
32 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบภาวะผู้นำครู.....	331
33 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้.....	332
34 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น ของ แบบสอบถามภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้.....	333

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	11
2 ระยะเวลาดำเนินการวิจัย.....	173

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การก้าวผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงของโลก ส่งผลกระทบทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ สารสนเทศ การสื่อสารและเทคโนโลยี โดยเฉพาะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทำให้โลกสามารถเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว เป็นโลกไร้พรมแดน ในส่วนของ การศึกษาต่างยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมถูกกำหนดโดยทักษะความรู้ที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้ในปัจจุบัน (UNESCO, 2011, p. 113) ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของดาวรรุวรรณ ถวิลการ (2556, หน้า 6) ที่ว่าบริบทที่สำคัญในการออกแบบการศึกษาท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคสมัยใหม่ ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวของบุคคล องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ต้องเท่าทันกับโลกยุคใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงการศึกษา ดังนั้นเพื่อจะสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความคิดใหม่ๆ ในทางด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้คนในสังคมเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กรู้เท่าทันสภาพแวดล้อมรอบข้าง และเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ (จิราพร เจริญชัย, 2558, หน้า 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญต่อการปฏิรูปโครงสร้างทางด้านการเมือง การศึกษา และระบบราชการ ซึ่งระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 10 ได้บัญญัติไว้สอดคล้องกันว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มาตรา 17 ได้บัญญัติไว้ว่า ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี และในมาตรา 24 กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนว่าให้จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ

ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผักกัษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผักกัการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการสอน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 7-9)

ครูถือเป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งจากผลที่เกิดขึ้นในโลกยุคปัจจุบัน ครูต้องพัฒนาตนเอง เรียนรู้ให้เท่าทันเพื่อปรับตัวตามสิ่งต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งเราไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าในปัจจุบันและในอนาคตมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่เกิดขึ้นนี้มีความท้าทายอย่างมากในด้านการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การเตรียมครูในฐานะเป็นผู้ออกแบบการจัดการศึกษาในชั้นเรียนเพื่อจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความพร้อม เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการรู้ให้เท่าทันกระแสของการปรับเปลี่ยนที่เกิดขึ้น ซึ่งวิจารณ์ พานิช (2556, หน้า 34) กล่าวว่าการพัฒนาครู ซึ่งเป็นบุคลากรหลักทางการศึกษาต้องทำให้ครูเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีความสำคัญจำเป็นเร่งด่วน เพราะครูและบุคลากรทางการศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนานักเรียน ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในอนาคต เพื่อช่วยขับเคลื่อนพัฒนาประเทศชาติ ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะที่สามารถนำไปใช้ในการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรในการองค์การเพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดประสิทธิผลที่สำคัญที่สุดคือการพัฒนาภาวะผู้นำคนในองค์กร พัฒนาคณ

ในสถานศึกษาอีกทั้งการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าเท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเพื่อให้เกิดคุณภาพสูงสุด

ภาวะผู้นำครูมีความสำคัญ มีคุณค่าและมีประโยชน์แก่วงการวิชาการ การที่ครูรวมพลัง ร่วมมือทำงานในชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional learning community) มีวัฒนธรรมของการร่วมมือและเสริมสร้างการพัฒนาวิชาชีพ ได้แก่ แก้ไขสิ่งที่ปัญหา บำรุงรักษาสິงที่ดีอยู่แล้วให้คงอยู่ต่อไป และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพ

เมืองคปรกอบดังนี้ 1) ส่งเสริมพัฒนาเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ 2) เป็นผู้นำด้านการเรียนการสอนและมีนวัตกรรม 3) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) มุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (Fullan, 2001, p. 96) ในช่วงที่ผ่านมาได้มีการให้ความสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาด้วยการเพิ่มคุณภาพครูมากขึ้น ความพยายามในการปฏิรูปการศึกษา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในโรงเรียน เกิดแรงผลักดันต่อการพัฒนาวิชาชีพครูและภาวะผู้นำครู โดยโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว นั้น มักจะให้ครูเป็นผู้นำในการสอนแก่ครูคนอื่นๆ นำไปสู่การร่วมมือ มีการยืนยันงานเอกสารงานวิจัยต่างๆ ว่าการกระจายภาวะผู้นำไปสู่ครูหรือส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการนำส่งผลทางบวกต่อการปฏิรูปการจัดองค์กรของสถานศึกษา และทำให้การแตกแยกของครูลดลง อีกทั้งเพิ่มการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและการร่วมมือรวมพลังของบุคลากรครูในสถานศึกษา ภาวะผู้นำครูยังเป็นปัจจัยในการพัฒนาสถานศึกษา และมีอิทธิพลทางบวกต่อความเชื่อมั่นในความสามารถ (Self-efficacy) และขวัญกำลังใจของครู (Harris, 2002, pp. 22–23) นอกจากนี้พบว่าภาวะผู้นำครูในด้านการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพของครูและความผูกพันของนักเรียน การเพิ่มพลังอำนาจให้ครูมีภาวะผู้นำมากขึ้น ทำให้ครูเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem) และมีความพึงพอใจในงานเพิ่มขึ้นและยังพบอีกว่าความสามารถทางภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะโรงเรียนที่จะประสบความสำเร็จนั้นไม่ใช่เฉพาะผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้นที่ต้องมีภาวะผู้นำแต่จะต้องพัฒนาครูในโรงเรียนให้มีภาวะผู้นำอีกด้วย จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าคุณภาพด้านการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (Rowan, Correnti & Miller, 2002, pp. 1,525–1,567)

สถานศึกษาในปัจจุบันยังเกิดปัญหานั้นเนื่องมาจากการขาดภาวะผู้นำครู ทำให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัจจุบันการทำหน้าที่เป็นเพียงครูผู้สอนตามตำราอาจไม่เพียงพออีกต่อไป ครูจะต้องปรับตัวเรียนรู้การเป็น ‘ผู้นำ’ และมี ‘ภาวะผู้นำ’ ในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้รับสิ่งที่ดีที่สุด ภาวะผู้นำครูจะส่งผลดีต่อโรงเรียนและผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ฝ่ายบริหาร ไม่สามารถบริหารและจัดการการศึกษาได้โดยลำพัง ต้องได้รับความร่วมมือและร่วมรับผิดชอบในการกิจต่างๆ จากทุกฝ่ายโดยครูที่มีภาวะผู้นำเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดทีมผู้สอนที่มีความผูกพันและเต็มใจในการปฏิบัติการสอนแบบมืออาชีพและเป็นเครือข่ายในการช่วยเหลือและส่งเสริมครูคนอื่น ภาวะผู้นำครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อการนำวิสัยทัศน์และนโยบายของโรงเรียนไปสู่การปฏิบัติได้ การเพิ่มศักยภาพเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่เน้นให้ครูซึ่งเชี่ยวชาญด้านการสอนให้คำชี้แนะและให้คำปรึกษาครูคนอื่น ๆ ตลอดจนร่วมคิดร่วมปฏิบัติการกิจแบบกัลยาณมิตรระหว่างครูที่มีภาวะผู้นำครูและเพื่อนครู ช่วยสลายบรรยากาศและวิธีการทำงานแบบต่างคนต่างอยู่ของครูและช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกัน เพื่อไปสู่ความเชี่ยวชาญและความเป็นเลิศด้านการสอน การประกาศเกียรติคุณ การสร้างโอกาสของความก้าวหน้าในวิชาชีพและรางวัล ครูที่มีภาวะผู้นำเป็นศูนย์กลางในการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญทางการสอนให้ครูคนอื่น จึงทำให้ความรู้และประสบการณ์ลึกซึ้ง และนำไปปฏิบัติได้จริง จนเป็นที่ประจักษ์ จึงเป็นไปได้ที่ครูที่มีภาวะผู้นำจะมีโอกาสได้รับการยกย่อง และเชิดชูเกียรติ และเป็นสิ่งกระตุ้นให้ครูคนอื่นเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาภาวะผู้นำของตน ทำให้วงการวิชาชีพครูมีครูที่มีความสามารถ มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนเพิ่มขึ้น ครูเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาวิชาชีพครูต่อไป กรณีการเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียน ถ้าโรงเรียนใช้ภาวะผู้นำครูเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการการศึกษา ย่อมทำให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นต้นแบบที่ดี (สุรรัตน์ พัฒนเชียร ,2552, หน้า 34)

สมรรถนะครูมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดผ่านทาง กระบวนการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตลอดจนการอบรมสั่งสอน ครูจึงมีความ

เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับผู้เรียน ดังนั้นคุณภาพของครูจึงมีความสำคัญ ครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้มี สมรรถนะของการเป็นครูมืออาชีพอยู่เสมอ เพื่อที่จะปรับตัวให้ก้าวทันกับ ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมโลก อันนำไปสู่การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้แก่ผู้เรียน (วิภาวรรณ เอกวรรณัง, 2560, หน้า 4-5) ปัญหา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูส่วนใหญ่ มีสาเหตุเนื่องจากครู ไม่มีความพร้อมในการ ใช้หลักสูตร โดยครูส่วนหนึ่งไม่เข้าใจวิธีการสอน ไม่สามารถจัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็น ศูนย์กลางได้ ครูยังมีเจตคติต่อสื่อว่าทำให้ยุ่งยากจึงไม่ใช้สื่อการสอน รวมถึงครูไม่มีความรู้ และทักษะในการออกแบบและวางแผนเตรียมการสอน นอกจากนี้ครูยังไม่มีความรู้ ที่เพียงพอในการให้ความรู้ ความเข้าใจ ครูยังไม่มีทักษะและเจตคติด้านการจัดการเรียนรู้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อครู ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการศึกษา ของโรงเรียนจึงขาดประสิทธิภาพ (วิชา พรหมโชติ, 2564, หน้า 321)

ภาวะผู้นำครูมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และมีผลต่อ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของบุคลากร และองค์กรในการปฏิบัติงาน (จิตติสุตา แก้วหาญ และ ทนงศักดิ์ คุ่มไชนะ, 2564, หน้า 116) นอกจากนี้ การวิจัยของ Fisher (2007 อ้างถึงในทศพร มนตรีวงษ์, 2559, หน้า 9) พบว่า ภาวะผู้นำครูสามารถสร้างขึ้นได้ เมื่อครู มีภาวะผู้นำก็จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รินนา ราชซารี (2559, หน้า 223-224) พบว่า ภาวะผู้นำ ครูส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการที่ ภาวะผู้นำครูมีความเกี่ยวข้องและส่งผลโดยตรงต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้และ การทำงานร่วมกันของบุคคลในองค์กร ครูจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำ นอกเหนือจากการพัฒนาทักษะ ความรู้ และความเข้าใจในหลักการต่างๆ เพื่อให้สามารถ ปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้เล็งเห็นปัญหาในการจัดการเรียนรู้และ ความสำคัญของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสมรรถนะ ประจำสายงานที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้บุคลากรทางการศึกษาต้อง ปฏิบัติ หากบุคลากรทางการศึกษามีภาวะผู้นำและนำมาใช้ควบคู่กับการจัดการเรียนรู้

ให้เป็นไปตามเป้าหมายและทิศทางที่องค์กรได้กำหนดไว้ย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อคุณภาพการศึกษาสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
2. ภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
4. ภาวะผู้นำครูมีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 หรือไม่ อย่างไร
5. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู
2. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำครู และระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

5. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก
3. ภาวะผู้นำครูมีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสำคัญและก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้
2. ทำให้ทราบถึงอำนาจพยากรณ์ของตัวแปรในภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต 1 ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำตัวแปรดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมมากขึ้นได้

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 สามารถนำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปใช้ในการอบรมครูเพื่อเสริมสร้างให้ครูมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ภาวะผู้นำครู แบ่งได้เป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1.1 การพัฒนาการเรียนการสอน
- 1.1.2 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
- 1.1.3 การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน
- 1.1.4 การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

1.2 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู แบ่งได้เป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1.2.1 ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.2.2 ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร
- 1.2.3 ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้
- 1.2.4 ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตอบแบบสอบถาม เพื่อประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด

ระยะที่ 2 การศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 175 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 182 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,268 คน รวมทั้งสิ้น 2,450 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2566, ออนไลน์)

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan. (1970, pp. 607–610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 352 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 72 คน และครูผู้สอนจำนวน 280 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนดโดยใช้แบบสอบถามแบบกึ่งมีโครงสร้างชนิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรพยากรณ์ คือภาวะผู้นำครู ประกอบด้วย

3.1.1 การพัฒนาการเรียนการสอน

3.1.2 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

3.1.3 การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน

3.1.4 การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

3.2 ตัวแปรเกณฑ์ คือ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย

3.2.1 ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.2 ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

3.2.3 ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

3.2.4 ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษา องค์ประกอบภาวะผู้นำครูจากทัศนะของนักวิชาการจาก 12 แหล่งที่มา ดังนี้ รัชฎาพร พิมพิชัย (2556), ศิริพร กุลสานต์ (2557), ไชยยศ วันอุทา (2559), ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์ (2559), รัตติยา พร้อมสิน (2559), รัตนา กันหาตง (2559), วีระพงศ์ ตะโกนอก (2561) , ณัฐพล ปิ่นทอง (2562), โพทอง พงสงคราม (2562), ศิรินันท์ ทองป๋อง (2564), Burger & Hallinger (2007 อ้างถึงใน ผกามาต บัวพงษ์, 2564) สรุปได้ว่าภาวะผู้นำครูมี 4 องค์ประกอบคือ 1) การพัฒนาการเรียนการสอน 2) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน และ 4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูจากทัศนะของนักวิชาการ 13 แหล่งที่มา ดังนี้ นันทกา วิริณ (2557), ชนภพร จุฑาสงส์ (2559), ชวนพิศ ศิลาเดช (2559) , คมกริช ภูคังกิ่ง (2560) , ลลิตีมา ภมรดล (2560) ปิยะมาศ ทองเปลว (2560) , พงษ์ศักดิ์ คงเทต (2560) , มณฑลชน ไชยเสน (2562) , สุวรรณียะกร (2563) , ไฉไลศรี เพชรใต้ (2563) , Auli Toom (2021) Vera Yuli Erviana (2021) , Bulent Alan (2022) สรุปได้ว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูมี 4 องค์ประกอบคือ 1) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 3) ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ และ 4) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรเกณฑ์

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอนิยามคำศัพท์ต่างๆ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครู หมายถึง พฤติกรรมและความสามารถของครูที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ การตระหนักถึงความสำคัญและจุดมุ่งหมายของงานเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน รวมถึงการมีบทบาทในการบริหารงานต่างๆ และพัฒนาเพื่อนครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้

1.1 การพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถของครูในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดกิจกรรม และประสบการณ์รวมถึงการจัดสื่อการเรียนการสอนต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนควรมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและลักษณะของผู้เรียน ประกอบด้วย

1.1.1 การวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง การวางแผน ก่อนการนำเอาหลักสูตรไปใช้โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

1.1.2 การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การสร้างสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียน และการรักษาสภาพแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีการสร้างเสริมความมีระเบียบวินัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.3 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การนำวัสดุ อุปกรณ์ เช่น เครื่องช่วยคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต การใช้เกม แอปพลิเคชันและวิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของผู้สอนที่ตั้งไว้

1.2 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถในการเป็นผู้นำของครูที่ใช้วิธีการต่างๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงความพยายามของคนอื่นๆหรือเพื่อนครูให้สูงขึ้น โดยให้คนเหล่านั้นได้เห็นคุณค่าและเกิดแรงจูงใจในการทำงาน รวมไปถึงการพัฒนาศักยภาพทั้งหมดขององค์กร ประกอบด้วย

1.2.1 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง การสนับสนุนให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของผู้ตามหรือบุคลากรในองค์กร การให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเห็นความสำคัญ รับฟังความคิดเห็นอย่างสนใจ ทำให้ทุกคนยอมรับยอมตาม ทুমเทกำลังกายกำลังใจ

1.2.2 การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง ความประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยกระตุ้นให้ผู้ตามใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน ดูแลใส่ใจให้ผู้ตามเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้นำจะต้องสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ตาม

ซึ่งแตกต่างกันไปตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2.3 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี หมายถึง ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม และยังกระจาย วิสัยทัศน์นั้นให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เรียนรู้ และสามารถนำไป ปฏิบัติได้อย่างชัดเจนถูกต้อง ผู้นำมีพฤติกรรมที่ผู้ตามเชื่อถือ ครีธาไว้วางใจและทำให้ผู้ ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน

1.2.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง การกระตุ้นให้ผู้ตามตื่นตัว และเปลี่ยนแปลงในการตระหนักถึงปัญหาหรือประเด็นต่างๆ โดยการใช้กลยุทธ์ในการหา หนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยมีการคิดและการ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.3 การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถในการ กระบวนการจัดกิจกรรมการสอนของครู โดยมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็น ระบบ ใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย และมีการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

1.3.1 การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน หมายถึง ความตั้งใจ และความ ขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานตามเป้าหมายและมาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้ อย่างดีที่สุด รวมถึงความมุ่งมั่นในการปรับปรุงพัฒนาผลงานและพัฒนากระบวนการ ปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดอยู่เสมอ

1.3.2 การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ หมายถึง จัดสภาพแวดล้อมใน ห้องเรียน นอกห้องเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และการจัดบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.3.3 ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันจัดเป็นกิจกรรมขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ มีการจัดกิจกรรมการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย การจัดการเรียนรู้ให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ เจตคติและค่านิยมที่ดี

1.3.4 ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน หมายถึง การมีส่วนร่วมในชั้น

เรียน การยอมรับทักษะที่หลากหลายของผู้อื่น ความสามารถในการตอบคำถามเป็นการสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคล

1.4 การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู หมายถึง การเป็นต้นแบบที่ดีงามให้กับผู้เรียนทั้งในด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่น่ายกย่อง มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนสอน และมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย

1.4.1 ด้านการสอน หมายถึง ครูมีการใช้หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของศิษย์ ออกแบบแผนการสอนอย่างถี่ถ้วน ใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมเกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน ปกครองชั้นและบริหารชั้นเรียนได้อย่างราบรื่น ตลอดจนปฏิบัติงานต่างๆ ของโรงเรียนได้

1.4.2 ด้านความรู้ หมายถึง ครูต้องมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน มีความรู้ในเนื้อหาที่จะสอนตามหลักสูตร มีจิตวิทยาในการสอน มีวิธีการสอน เทคนิคการสอนอย่างดี มีการวางแผนและเตรียมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

1.4.3 ด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ หมายถึง การมีคุณธรรม จริยธรรม การเลือกสรรสิ่งที่ดีมายึดถือปฏิบัติ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบในการสอน มีความเมตตากรุณา และความขยันหมั่นเพียร ชี้แนะแนวทางศิษย์ไปสู่แนวทางที่ถูกต้อง รู้ผิดชอบชั่วดี

1.4.4 ด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง การใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ดีทั้งในวิชาความรู้และวิธีสอน หาโอกาสเพิ่มเติมความรู้และศึกษาวิธีการต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

1.4.5 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติตนในด้านบุคลิกภาพทั่วไป รวมถึง การแต่งกาย กิริยา วาจาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู เป็นที่น่าเคารพต่อศิษย์และบุคคลทั่วไป รักษาจรรยาบรรณครูได้อย่างครบถ้วน

1.4.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมกับสมาชิกในองค์กร มีความผูกพันกับศิษย์ รักและเมตตาปราณีศิษย์ มีความปรารถนาดีกับศิษย์ สามารถทำงานและสร้างความร่วมมือกับผู้อื่นได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

มากกว่าประโยชน์ส่วนตน

2. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ทักษะความสามารถ ความรู้และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ครูได้แสดงออกเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีการใช้นวัตกรรม สื่อ แหล่งเรียนรู้ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เรียนรู้อย่างมีความสุข ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ รอบด้านอย่างสมดุล มีทักษะการแสวงหาความรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ประกอบด้วย

2.1.1 หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์และความรู้ต่างๆ ที่ครูจัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้านและสนองความต้องการของผู้เรียน

2.1.2 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ประสบการณ์ใหม่ ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.1.3 คุณลักษณะครูผู้สอน หมายถึง ครูมีความรู้ในวิชาที่สอน ความรู้ในวิชาชีพ ใช้วิธีสอนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีจรรยาบรรณของความเป็นครู มีคุณธรรมสูง มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีบุคลิกภาพดี กริยาท่าทางเรียบร้อย แต่งกายสุภาพ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์

2.2 ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่มีระบบเป็นเหตุเป็นผลในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น หรือจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม รวมทั้งมีการนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมรับผิชอบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยคำนึงถึงผลที่ได้ในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดีที่สุด ประกอบด้วย

2.2.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหา มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน รวมไปถึงความต้องการของผู้เรียน

2.2.2 การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยกำหนดให้มีพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย มีการกำหนดทิศทางและขอบเขตในการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนภายหลังจากจบหลักสูตรที่ชัดเจน

2.2.3 การเลือกสาระหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน หมายถึง การมีขั้นตอนการเลือกสาระความรู้ต่างๆ อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเนื้อหาที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยจะต้องเป็นสิ่งที่มีความหมาย ความสำคัญต่อการเรียนรู้ มีความถูกต้องทันสมัย มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน

2.2.4 การทดลองใช้หลักสูตร หมายถึง การนำหลักสูตรที่พัฒนาแล้วมาทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร มีการตรวจสอบทบทวน ปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จริง และมีการเตรียมการของบุคลากรเพื่อตรวจสอบความชัดเจนก่อนการใช้หลักสูตร

2.2.5 การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง การรวบรวมข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ตัดสินและลงข้อสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เพื่อให้ทราบว่าผลผลิตที่ได้จากหลักสูตรนั้นเป็นไปตามเจตนารมณ์หรือจุดมุ่งหมายของสังคมและผู้เรียนเพียงใด

2.2.6 การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น มีการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ทันสมัยและมีกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม

2.3 ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการวางแผนจัดการเรียนรู้โดยมีขั้นตอน มีระบบ มีมาตรฐานของการเรียนรู้ มีตัวชี้วัด

เป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ และสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้เก่าและความรู้ใหม่ได้ ประกอบด้วย

2.3.1 ศึกษาปัญหา/ความต้องการผู้เรียน หมายถึง การทำความเข้าใจถึงสาเหตุและเงื่อนไขต่างๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียน ทำให้มองเห็นช่องทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม มีการศึกษาถึงความจำเป็นและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้

2.3.2 กำหนดวัตถุประสงค์ หมายถึง การระบุลักษณะผลงานที่จะปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ เป็นการแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายที่ชัดเจนในการออกแบบการเรียนรู้ หรือผลความคาดหวังที่จะต้องดำเนินการให้สำเร็จ

2.3.3 กำหนดเนื้อหา/สาระ หมายถึง การกำหนดสาระสำคัญหรือขอบเขตของเนื้อหาว่าต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใดบ้าง โดยมีการกำหนดเนื้อหาสาระไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนโดยมุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร

2.3.4 กำหนดยุทธศาสตร์วิธีการสอน หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท และแนวคิดทฤษฎีที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.3.5 กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ หมายถึง การนำ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการมาใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยในการถ่ายทอดเรื่องราวความรู้ ข้อเท็จจริง แนวคิด ตลอดจน เจตคติ จากแหล่งความรู้ หรือผู้สอนไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.6 กำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า โดยใช้รูปแบบ และเครื่องมือ ประเภทต่างๆ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่

เรียนผ่านมาและหลักสูตรมีความเหมาะสม

2.4 ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การตรวจสอบอย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินคุณค่า คุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียน ว่าบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้เพียงใด โดยอาศัยข้อมูลจากการวัด ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ ตัดสินผล เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จากการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์ตามที่ได้ตกลงและยอมรับร่วมกันตามสภาพจริง ประกอบด้วย

2.4.1 การกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการในการกำหนดตัวเลขให้กับคุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียน โดยมีกำหนดการวิเคราะห์จากหลักฐานชิ้นงาน และการสังเกต รวมไปถึงมีการกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย

2.4.2 การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง หมายถึง การมีทักษะการสังเกต การบันทึกรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มงาน โดยเน้นการวัดและประเมินผลสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติตามสถานการณ์จริง

2.4.3 การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและทันการเปลี่ยนแปลง มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การสร้างหลักสูตรจนถึงการนำไปใช้ในโรงเรียน

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 หมายถึง วิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำครูโดยผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านที่มีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มาร่างแนวทางพัฒนาแล้วทำเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง นำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อให้ได้ข้อสรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

ที่มีบทบาทเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาของรัฐ ในปีการศึกษา 2566

5. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ปีการศึกษา 2566

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 หมายถึง องค์การทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 175 โรงเรียน ในอำเภอเมืองสกลนคร อำเภอกุสุมาลย์ อำเภอโคกศรีสุพรรณ อำเภอเต่างอย อำเภอภูพาน และอำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครู

- 1.1 ความหมายของภาวะผู้นำครู
- 1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำครู
- 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู
- 1.4 ลักษณะของครูที่มีภาวะผู้นำ
- 1.5 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครู

2. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ
- 2.2 ประเภทของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
- 2.3 ความหมายของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู
- 2.4 ความสำคัญของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู
- 2.5 องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

4. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครู

1. ภาวะผู้นำครู

1.1 ความหมายของภาวะผู้นำครู

นักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความหมายของภาวะผู้นำครูดังนี้

อุษาวดี จันทรสนธิ (2552, หน้า 14) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการใช้พฤติกรรมผู้นำที่อาศัยแนวคิดทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำเป็นกรอบแนวคิดรองรับ ภาวะผู้นำของครูสะท้อนให้เห็นบทบาทของครูในการสร้างสัมพันธภาพ เพื่อให้เกิดการรวมพลังสร้างสรรค์ในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสมเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงให้เกิดกับโรงเรียนโดยมีเป้าหมายหลักเพื่อเพิ่มสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้ของนักเรียน

สุรรัตน์ พัฒนเชียร (2552, หน้า 115) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง การแสดงออกของครูในการร่วมกันทำงานอย่างร่วมมือรวมพลังนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนการมีความสัมพันธ์และความเกี่ยวข้องต่างๆ ระหว่างครูแต่ละบุคคลภายในสถานศึกษารวมไปถึงความสามารถของครูในการนำทั้งการนำในห้องเรียน การนำนอกห้องเรียนและการนำครูคนอื่นๆ โดยการใช้อิทธิพลในระดับชั้นครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายร่วมกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำครูว่า หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

ทศพร มนตรีวงษ์ (2559, หน้า 25) ได้กล่าวไว้ว่าภาวะผู้นำครู หมายถึง พฤติกรรมและการแสดงออกของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมวิชาชีพ และชุมชน ในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

สร้อยสุตา กรีน (2563, หน้า 21) ได้กล่าวถึงความหมายภาวะผู้นำครูไว้ว่า ครูผู้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ เป็นทั้งผู้สอนและบริหารจัดการ

ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Katzenmeyer & Moller (2001 อ้างถึงใน ทศพร มนตรีวงษ์, 2559, หน้า 18) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำครู เป็นความสามารถของครูในการจัดการเรียนทั้งจากภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน มีความเชื่อมโยงกับชุมชนและการให้ความช่วยเหลือกลุ่มครูด้วยกัน ช่วยเหลือผู้เรียนและผู้นำนอกจากนี้ยังมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษา

Silns, H. & Mulford, B. (2002, p. 2 อ้างถึงใน วีระยุทธ แสงไชย, 2564, หน้า 36) ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำครูเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสูงและการเรียนการสอนในโรงเรียน

Harris & Lambert (2003 อ้างถึงใน ทศพร มนตรีวงษ์, 2559, หน้า 18) ได้ให้คำนิยามของ ภาวะผู้นำครูว่า หมายถึง ลักษณะของภาวะผู้นำแบบร่วมมือโดยครูสามารถพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญได้จากการปฏิบัติงานต่างๆ ร่วมกันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

York-Barr & Duke (2004 อ้างถึงใน ทศพร มนตรีวงษ์, 2559, หน้า 18) ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำครู ว่าเป็นกระบวนการที่ครูมีอิทธิพลต่อเพื่อนร่วมงานและเพื่อนร่วมวิชาชีพอื่นในสถานศึกษารวมไปถึงชุมชนเพื่อร่วมพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือการพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สูงขึ้น

Harris & Muijs (2005; อ้างถึงใน ทศพร มนตรีวงษ์, 2559, หน้า 19) ได้ให้ข้อสรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับการแสดงความเป็นมืออาชีพแนวใหม่ ซึ่งครูจะมีความเป็นอิสระและการขึ้นนำตนเองมากขึ้น เป็นการรวมหรือผนึกกำลังของบุคลากรในสถานศึกษาเข้าด้วยกันด้วยความตั้งใจเพื่อให้เกิดความเชื่อมต่อในการช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้การสอนที่ผ่านการไตร่ตรองอย่างดี

Fisher (2007; อ้างถึงใน ทศพร มนตรีวงษ์, 2559, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำครู ซึ่งเกิดขึ้นจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในเรื่องภาวะผู้นำครูที่สามารถเปลี่ยนแปลงองค์การในโรงเรียนเกรด 12 ว่าภาวะผู้นำครูสามารถ

สร้างขึ้นได้ เมื่อครูมีภาวะผู้นำครูแล้วก็จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาไปในทางที่ดีขึ้น โดยปราศจากอิทธิพลของผู้บริหารในการชี้นำ เป็นปรากฏการณ์ที่มีความสลับซับซ้อนที่แสดงออกถึงความเป็นมืออาชีพโดยการมีปฏิสัมพันธ์และให้น้ำหนักความสำคัญที่ผู้เรียนเป็นหลัก

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำครู หมายถึง พฤติกรรมและความสามารถของครูที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ การตระหนักถึงความสำคัญและจุดมุ่งหมายของงานเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน การมีบทบาทในการบริหารงานต่างๆ และพัฒนาเพื่อนครูในโรงเรียน

1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำครู

นักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของภาวะผู้นำครูดังนี้

จิโรจน สารรัตน์ (2555, หน้า 25) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำครูไว้อย่างน้อยใน 3 ประเด็นดังนี้

1. ผู้บริหารจะต้องตระหนักว่าการจูงใจและภาวะผู้นำเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารที่มีประสิทธิผล ทักษะภาวะผู้นำจึงส่วนสำคัญที่จะทำให้การบริหารมีความเติบโตก้าวหน้า หากต้องการประสบความสำเร็จก็ต้องพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ
 2. ภาวะผู้นำมีผลต่อความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติ และมีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติว่า จะดีหรือไม่ดีด้วย
 3. คนเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานเพื่อความสำเร็จ หากไม่มุ่งมั่นพัฒนาคน ไม่มุ่งพัฒนาภาวะผู้นำ แม้จะมีเทคโนโลยีทันสมัยเพียงใดก็ไม่อาจจะเติบโตก้าวหน้าได้ ซึ่งแม้จะมีขถกเถียงกันว่า ภาวะผู้นำมีมาแต่กำเนิดหรือเป็นสิ่งที่พัฒนาขึ้นได้ในภายหลังซึ่งแม้จะยังไม่มีคำตอบที่ชัดเจน แต่ก็มียืนยันจากผลการวิจัยมากมายแล้วว่า ภาวะผู้นำไม่ได้มีมาแต่กำเนิด แต่ต้องพัฒนาขึ้นอย่างทুমเทและต้องทำงานอย่างหนักด้วย ดังนั้นทุกคนจึงต่างเป็นผู้นำกันได้และทุกคนก็มีสมรรถภาพที่จะพัฒนาเป็นผู้นำได้เช่นกัน
- ชัยเสฏฐ พรหมศรี (2558, หน้า 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำไว้ว่า ความเป็นผู้นำมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนของการไปสู่ความสำเร็จและด้วย

เหตุนี้องค์การทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นองค์การภาครัฐหรือเอกชน องค์การที่แสวงหาผลกำไรหรือไม่แสวงหาผลกำไรจึงต้องการได้มาหรือพัฒนาบุคลากรของตนให้เป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

ทศพร มนตรีวงษ์ (2559, หน้า 26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำครูไว้ว่า ในปัจจุบันกระแสสังคมโลกได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การจะสามารถดำรงอยู่ได้ จึงต้องอาศัยความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยรอบ ยิ่งกว่านั้นโลกและสังคมกำลังก้าวสู่การเปลี่ยนแปลงแห่งยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลง ในหลายสิ่งหลายอย่าง โดยเฉพาะทักษะจำเป็นของพลโลกที่เปลี่ยนไป ระบบการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อทักษะดังกล่าว การพัฒนาครูจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากครูถือเป็นบุคคลที่จะเป็นผู้ถ่ายทอดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะตามจุดหมายของการศึกษาในยุคนี้ จากงานวิจัยหลายๆ เรื่องพบว่า การที่ครู มีภาวะผู้นำครูมีความจำเป็นอย่างมากเนื่องจากถือว่าเป็นองค์ประกอบหลักในการพัฒนาสถานศึกษา

สร้อยสุดา กรีน (2563, หน้า 21) ได้กล่าวถึงความสำคัญภาวะผู้นำครูไว้ว่า ครูผู้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ เป็นทั้งผู้สอนและผู้บริหารจัดการในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ทั้งในด้านวัฒนธรรมการทำงานคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วีระยุทธ แสงไชย (2564, หน้า 39) กล่าวว่าภาวะผู้นำครูทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในโรงเรียน โดยครูต้องเป็นทั้งผู้สอนและเป็นผู้บริหาร ดำเนินการในกระบวนการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้านต่างๆ ของโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

Ketzenmeyer & Moller (2001, p. 285) กล่าวว่า ครูสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความมุ่งหมายของสังคม ดังนั้นครูจึงต้องมีการแสดงบทบาทภาวะผู้นำทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมถึงความรับผิดชอบที่มากขึ้นในการเปลี่ยนแปลงทั่วทั้งสถานศึกษา ซึ่ง Harris & Lambert (2003, p.45) ได้กล่าวถึงการพัฒนาสถานศึกษาว่า ควรเน้นไปที่การปฏิบัติงานและเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยการใช้ทักษะรอบด้านเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันในการ

พัฒนาผู้เรียน ครู และสถานศึกษาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ มีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู มากมายที่กล่าวถึงประโยชน์เมื่อครูมีภาวะผู้นำ ดังที่ Weiss, Cambone & Wyeth (1992, p. 27) ได้กล่าวว่า เมื่อครูแสดงบทบาทในการมีส่วนร่วมเชิงภาวะผู้นำในสถานศึกษาจะช่วยทำให้ครูรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของสถานศึกษา เห็นความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพ รวมถึง การยอมรับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น เมื่อครูได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการตัดสินใจภายใต้การใช้โรงเรียนเป็นฐาน จะช่วยทำให้ครูทุ่มเทและอุทิศตนในการ พัฒนาสถานศึกษานั้นอย่างเต็มที่เสมือนเป็นครอบครัวและบ้านของตน

Lieberman & Miller (2004; อ้างถึงใน ไชยา ภาวะบุตร, 2560, หน้า 325 – 326) กล่าวว่า ภาวะผู้นำครูทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนทั้งในด้านวัฒนธรรม การทำงาน คุณภาพผู้เรียน การพัฒนาครูให้เป็นครูผู้นำและใช้ภาวะผู้นำเพื่อการปรับปรุง การเรียนการสอนในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ 4 ประการ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ครูผู้นำได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาโดยที่ ฝ่าย บริหารไม่สามารถจัดการศึกษาได้โดยลำพัง ต้องได้รับความร่วมมือ ความรับผิดชอบ ในการกิจต่างๆ จากทุกฝ่าย โดยครูผู้นำเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดทีมผู้สอนที่มีความผูกพัน เต็มใจในการปฏิบัติการสอนอย่างมืออาชีพ เป็นเครือข่ายในการช่วยเหลือ ส่งเสริมครูคน อื่นๆ ครูผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญต่อการนำวิสัยทัศน์และนโยบายของโรงเรียนสู่การปฏิบัติ

2. การเพิ่มศักยภาพเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ รูปแบบ การพัฒนาครูที่เน้นให้ครูผู้นำซึ่งเชี่ยวชาญด้านการสอน ให้คำชี้แนะและให้คำปรึกษาครูคน อื่นตลอดจนร่วมคิดร่วมปฏิบัติการกิจแบบกัลยาณมิตรระหว่างครูผู้นำและครู ช่วยคลาย บรรยากาศและวิธีการทำงานแบบต่างคนต่างอยู่ของครู และช่วยเสริมสร้างบรรยากาศ การทำงานร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ความเชี่ยวชาญและความเป็นเลิศด้านการสอน

3. ประกาศเกียรติคุณ การสร้างโอกาสของความก้าวหน้าในวิชาชีพ และ รางวัลสำหรับครูที่มีภาวะผู้นำ ครูผู้นำเป็นศูนย์กลางในการสร้างเครือข่าย พัฒนา ความ เชี่ยวชาญทางการสอนให้ครูคนอื่น จึงทำให้ความรู้และประสบการณ์ของครูผู้นำ ลึกซึ้งและ นำไปปฏิบัติได้จริงจนเป็นที่ประจักษ์ เป็นไปได้ที่ครูผู้นำจะมีโอกาสได้รับการยก ย่องและเชิดชูเกียรติและเป็นสิ่งกระตุ้นให้ครูคนอื่นเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาภาวะผู้นำของ ตน ทำให้องค์กรวิชาชีพครูมีครูที่มีความสามารถ มีความเชี่ยวชาญทางการสอนเพิ่มขึ้น

ครูเหล่านี้จึงเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาวิชาชีพครูต่อไป

4. การเป็นตัวแทนสำหรับครูผู้นำแบบประชาธิปไตยให้กับผู้เรียน

ถ้าโรงเรียนใช้ภาวะผู้นำของครูเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการย่อมทำให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นตัวแทนของสังคมประชาธิปไตยในโรงเรียนที่เน้นการมีส่วนร่วมและการสื่อสารแบบเปิด การปฏิบัติภารกิจไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

Goodson & Hargreaves (2005; อ้างถึงใน สร้อยสุตา กรีน, 2563, หน้า 20) กล่าวว่า ในยุคปัจจุบันภาระงานด้านการเรียนการสอนสลับซับซ้อนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการปฏิบัติงานทางวิชาชีพที่มีมาตรฐานสูง วิชาชีพครูถือว่าเป็นวิชาชีพหลักเป็นตัวแทนหลักของการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมฐานความรู้ ถ้าปราศจากครูหรือปราศจากความสามารถของครูแล้ว สภาพสังคมในอนาคตจะผิดรูปร่างไปจากปัจจุบันหรือกลายเป็นสังคมที่ไม่พึงประสงค์เพราะครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาเยาวชนผู้ซึ่งเป็นอนาคตของชาติให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของการศึกษา โดยเป็นผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์หาคำตอบในการแสวงหาความรู้ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สามารถปรับตัว แลกเปลี่ยนเรียนรู้และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นสมควรจะถึงเวลาแล้วที่จะต้องกระตุ้นให้หน่วยงานทางการศึกษาได้คิดให้ลึกซึ้งมากขึ้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ องค์ความรู้ทางวิชาชีพ และสถานภาพทางวิชาชีพควรมีลักษณะอย่างไรสำหรับครูรุ่นใหม่ผู้ที่จะกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับยุคสมัย การสนับสนุนช่วยเหลือให้ครูเรียนรู้อย่างเหมาะสม ครูเหล่านี้ก็จะไปช่วยนักเรียนให้เรียนรู้ที่เหมาะสมเช่นกัน ซึ่งเป็นหนึ่งในความรับผิดชอบต่างๆ ที่เป็นส่วนสำคัญของภาวะผู้นำ และเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูด้วยกันเอง

จากการศึกษาความสำคัญภาวะผู้นำครูที่นักการศึกษาได้กล่าวมา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ครูที่มีภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างมากในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ทำให้สถานศึกษาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น และเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมถึงผู้เรียนในทุกด้านให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู

นักการศึกษาได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู ดังนี้

Nickse (1977; อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2549, หน้า 30) กล่าวว่า ครูที่มีภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงนั้น มาจากความเชื่อและเหตุผลสำคัญ 4 ประการ คือ 1) ครูมีความสนใจต่อภาระหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายกล่าวคือ จะใส่ใจว่างานที่ได้รับมอบหมายนั้นคืออะไร มีเป้าหมายอะไรและจะทำให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพได้อย่างไร 2) ครูจะมีความรู้สึกร่วมต่อสิ่งที่เคยปฏิบัติมาด้วยกันกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ จึงมีความตระหนักรู้และระมัดระวังต่อค่านิยมที่เป็นบรรทัดฐานของกลุ่มที่เคยมีร่วมกัน 3) ครูมักมีความรู้ความเข้าใจต่อชุมชนของตนเองเป็นอย่างดีจึงมีข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมและเจตคติต่างๆ ที่ชุมชนนั้นยึดถือและปฏิบัติอย่างเพียงพอ 4) ครูสามารถที่จะนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่การปฏิบัติได้ดี มักจะรู้ว่าจะต้องทำอะไร ที่ไหนและอย่างไรจึงจะทำให้การเปลี่ยนแปลงนั้นสำเร็จ

Lieberman, (1987) ; Boles & Troen, (1994) ; Smith, (1999) ; Dozier, (2007) ; Greenlee, (2007) กล่าวว่า โดยทั่วไป โรงเรียนต่างๆ ได้ถูกจัดตั้งให้มีการบริหารตามโครงสร้างแบบบนลงล่าง ที่ซึ่งครูส่วนน้อยจะมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โครงสร้างองค์กรที่มีระดับชั้นลดหลั่นเช่นนี้จะมีการวางตำแหน่งผู้บริหารอย่างเป็นรูปแบบชัดเจนซึ่งทำให้ภาวะผู้นำครูปรากฏออกมาได้ยากหรือน้อยมาก

Segiovanni (1995) และ Fullan (2001; อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2549, หน้า 22) กล่าวตรงกันว่าเมื่อครูมีบทบาทภาวะผู้นำก็จะมีอิทธิพลทางบวกต่อความสามารถในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนและมีผลกระทบทางบวกต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

Harris and Lambert (2003; p. 27) กล่าวถึงบทบาทภาวะผู้นำครูไว้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำต่อครูคนอื่นๆ โดยการฝึก (Coaching) การแนะนำ (Mentoring) ในการทำงานกลุ่ม เป็นพี่เลี้ยงของครูใหม่หรือครูที่มีประสบการณ์น้อย 2) ภาวะผู้นำด้านการปฏิบัติการในการทำหน้าที่ที่เป็นศูนย์กลางในการปรับปรุงการเรียนรู้และการสอนให้ดีขึ้น เป็นผู้นำของทีมพัฒนาสถานศึกษา 3) ภาวะผู้นำด้านวิธีการสอน โดยการพัฒนาและการออกแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ เป็นนักพัฒนาหลักสูตร นักเขียนที่อดทน และ

นักวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เชื่อมโยงไปสู่ห้องเรียน

Jennifer York-Barr and Karen Duke (2004, p. 36) แสดงทัศนะว่า ภาวะผู้นำครูเป็นรูปแบบที่ไม่เหมือนใคร ที่มาจากแนวคิดภาวะผู้นำที่เน้นย้ำการมีส่วนร่วม มากกว่าการใช้อำนาจ การพัฒนาภาวะผู้นำครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนา โรงเรียน ตลอดจนจนเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและการอบรมครู ที่บรรจุใหม่

Charlotte Denielson (2006, p. 24) ได้แสดงทัศนะว่า ภาวะผู้นำครู ไม่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกฎเกณฑ์อย่างเป็นทางการแต่จะปรากฏให้เห็นโดยการได้รับการ กำหนดบทบาทให้แสดงหรือกระทำ ภาวะผู้นำครูจะเชื่อมโยงไปสู่การใช้ทักษะต่างๆ ที่ไม่เพียงแต่ทำให้ครูได้ใช้บทบาทที่มีประสิทธิภาพในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังอนุญาตให้พวกเขาใช้ความสามารถเหล่านั้นนอกห้องเรียนด้วย

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู ได้ว่า เมื่อครูมีภาวะผู้นำก็จะมีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลง และส่งผลต่อครูคนอื่นๆ ในการ ปฏิบัติงานด้านการสอน ตลอดจนจนเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.4 ลักษณะของครูที่มีภาวะผู้นำ

นักการศึกษาได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับลักษณะของครูที่มีภาวะผู้นำ ดังนี้ กรมวิชาการ (2553, หน้า 13-14) กล่าวว่า ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นทั้ง ผู้นำทั้งในและเป็นผู้มีภาวะผู้นำนอกห้องเรียน รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีในการมีภาวะผู้นำ แก่นักเรียน เพื่อสร้างเสริมให้นักเรียนมีภาวะผู้นำในการนำตนเองได้ หรือเรียกว่า ภาวะ ผู้ตาม (Followership) ผู้นำและผู้ตามคือปัจจัยของการทำงานร่วมกันภายใต้สถานการณ์ ต่างๆ ทั้งครูและนักเรียนมีบทบาทในเวลาเดียวกัน ทุกคนต่างมีหน้าที่ต่างกัน ดังนั้นธรรมชาติของความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตามในห้องเรียนก็คือความสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียนจะต้องพึ่งพาอาศัยกันและมีการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน โดยทั้งครู และนักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำได้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม โดยที่ นักเรียนจะมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ดี ต้องมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน การมีส่วนร่วม ทั้งในแง่สังคมและสติปัญญา ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของห้องเรียนและ

ทำกิจกรรมของห้องเรียนอย่างมีความสุข สิ่งจำเป็นที่ครูต้องมีคือ ความเป็นภาวะผู้นำของครูในห้องเรียนซึ่งภาวะผู้นำสามารถทำให้ครูเป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพของตน และเป็นกระบวนการที่ครูนำมาใช้ทำให้นักเรียนเป็นผู้ประสบความสำเร็จได้

Harris & Lambert (2003; อ้างถึงใน สร้อยสุตา กรีน, 2563, หน้า 23)

กล่าวถึง ลักษณะภาวะผู้นำครู 3 ด้าน คือ

1. ภาวะผู้นำต่อครูคนอื่นๆ โดยการฝึก (Coaching) การแนะนำ (Mentoring) การนำในการทำงานกลุ่ม เป็นพี่เลี้ยงของครูใหม่หรือครูที่มีประสบการณ์น้อย
2. ภาวะผู้นำด้านการปฏิบัติการในภาระหน้าที่ เป็นศูนย์กลางสู่การปรับปรุงการเรียนรู้และการสอนให้ดีขึ้น การเป็นผู้นำของทีมพัฒนาสถานศึกษา
3. ภาวะผู้นำด้านวิธีการสอน โดยการพัฒนาและการออกแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ

York-Barr & Duke (2004, p. 266; อ้างถึงใน สร้อยสุตา กรีน, 2563, หน้า 23) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู ผลการศึกษาได้จำแนกลักษณะภาวะผู้นำครู ได้ 7 ด้าน คือ

1. การประสานงานและการจัดการ
2. การทำงานเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น
3. การพัฒนางานวิชาชีพครูให้กับเพื่อนร่วมงาน
4. การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาโรงเรียน
5. การมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน
6. การส่งเสริมวิชาชีพครู
7. การมีส่วนร่วมกับสถาบันผลิตครู

Danielson (2006; อ้างถึงใน ทศพร มนตรีวงษ์, 2559, หน้า 19) ได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับคุณลักษณะของภาวะผู้นำครูว่าจะต้องประกอบไปด้วย การที่ครูได้แสดงบางสิ่งบางอย่างตามคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ

1. การเตรียมรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในห้องเรียน
2. การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนครูคนอื่นๆ

3. ความมีเสน่ห์เมื่อทำงานร่วมกับผู้อื่น

4. มีความซาบซึ้งหรือการให้ความสำคัญกับพันธกิจของโรงเรียน

จากการศึกษาลักษณะของภาวะผู้นำครูที่นักการศึกษาได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าครูที่มีลักษณะภาวะผู้นำ ต้องเป็นผู้กำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน เป็นผู้ที่ มีสัมพันธภาพที่ดีต่อสถานศึกษา ชุมชนและผู้เรียน มีลักษณะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนได้ สร้างความเชื่อถือ ช่วยเหลือส่งเสริมเพื่อนร่วมงาน สร้างสัมพันธภาพที่มั่นคงกับเพื่อนร่วมงานในการทำงานแบบทีมกัลยาณมิตร มีสมรรถภาพในการสื่อสารและทักษะในการฟัง มีความสามารถในการจัดการกับความขัดแย้ง มีขั้นตอนการทำงาน มีทักษะกระบวนการกลุ่ม มีความสามารถในการประเมิน ติความ จัดอันดับความสำคัญ มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับนโยบายและแผนงาน สำคัญของโรงเรียน และมีความสามารถในการคาดการณ์ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการ ตัดสินใจโดยผู้บริหารและครู

1.5 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครู

นักวิชาการกล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำครู ดังนี้

รัชฎาพร พิมพิชัย (2556, หน้า 200) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลวิจัยพบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำครู มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) การกำหนดเป้าหมายในการ จัดการเรียนการสอน 3) การใช้กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอน 4) การมีทักษะในการ จัดการเรียนการสอน และ 5) การวัดและประเมินผล

ศิริพร กุลสานต์ (2557, หน้า 205) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การพัฒนา หลักสูตรและการใช้หลักสูตร 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) การเป็นครูผู้นำการ เปลี่ยนแปลง และ 4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

ไชยยศ วันอุทา (2559, หน้า 171-172) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะภาวะผู้นำครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะภาวะผู้นำครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มี 4 องค์ประกอบดังนี้ 1) การมีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง 2) การมีความมุ่งมั่นพัฒนาการเรียนการสอน 3) การให้คำแนะนำช่วยเหลือเพื่อนครู และ 4) การให้ความร่วมมือในการพัฒนา

ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์ (2559, หน้า 143-144) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำครู มี 6 ด้าน คือ 1) ด้านวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู 2) ด้านการให้เกียรติเห็นคุณค่า และความสำคัญของงานผู้อื่น 3) ด้านการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ 4) ด้านการเป็นบุคลากรแห่งการเปลี่ยนแปลง 5) ด้านการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง และ 6) ด้านมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน

รัตติยา พร้อมสิน (2559, หน้า 255) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 พบว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นครู 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ความเชี่ยวชาญด้านการสอน 4) การพัฒนาตนเอง 5) การทำงานเป็นทีม และ 6) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

รัตนา กันทาตง (2559, หน้า 79-80) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะภาวะผู้นำครูโรงเรียนแม่เกาะวิทยา จังหวัดลำปาง พบว่าสมรรถนะภาวะผู้นำครูมีองค์ประกอบ 5 ด้านดังนี้ 1) วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู 2) ด้านการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ 3) ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง 4) ด้านการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง และ 5) ด้านการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน

วีระพงศ์ ตะโกนอก (2561, หน้า 92-93) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำครู ประกอบด้วย

5 องค์ประกอบดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ 3) ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) ด้านการเป็นแบบอย่างทางการสอน และ 5) ด้านทักษะการสอนแบบครูมืออาชีพ

ณัฐพล ปินทอง (2562 หน้า, 80-82) ได้ศึกษาเรื่อง การสังเคราะห์ องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในยุคการศึกษา 4.0 พบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูในยุคการศึกษา 4.0 มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) คุณลักษณะผู้นำครู 2) การทำงานเป็นทีมและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านศาสตร์การสอนแนวใหม่ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสร้างนวัตกรรม และ 5) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ

โพทอง พงสงคราม (2562, หน้า 127) ได้ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูในวิทยาลัยครูแห่งรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่าภาวะผู้นำของครูในวิทยาลัยครูแห่งรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความเป็นครู 2) ด้านความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน 3) ด้านการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน 5) ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 6) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู

ศิริพันธ์ ทองป้อง (2564, หน้า 158) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำครูและประสิทธิภาพผลงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบงาน วิชาการ มี 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน 2) ด้านความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู และ 3) ด้านการสนทนาของครูอย่างสร้างสรรค์

Burger & Hallinger (2007; อ้างถึงใน ผกามาศ บัวพงษ์, 2564, หน้า 52) กล่าวว่าภาวะผู้นำของครู ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้ 1) การกำหนดทิศทางการเรียนการสอน 2) การพัฒนาเพื่อนครูด้านการเรียนการสอน 3) การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน 4) การปรับเปลี่ยนแบบแผนขององค์กรใหม่ 5) การพัฒนาตนเอง 6) การเป็นแบบอย่าง

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู	นักวิชาการและนักการศึกษา											รวม	ร้อยละ	ผลการสังเกต
	วิญญูพร พิมพ์ชัย (2556)	ศิริพร กุลสมานต์ (2557)	ไชยยศ วันอุทก (2559)	ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไธรัย (2559)	รัตติยา พร้อมกลิ่น (2559)	รัตนา กันหาตง (2559)	ประพงค์ ตะโกนอก (2561)	ณัฐพล ปิ่นทอง (2562)	ไพฑ่อง พงสงคราม (2562)	ศิริพันธ์ ทองป้อง (2564)	Burger and Hallinger (2007)	Michael N. Cosenza (2015)		
2. การพัฒนาการเรียนการสอน - การพัฒนาการเรียนการสอน - การกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน - การมุ่งมั่นพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน - การใช้กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอน - การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านศาสตร์การสอนแนวใหม่	✓		✓	✓		✓			✓	✓	✓	9	75	✓
3. การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน - การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน - กระบวนการจัดการเรียนรู้ - ความเชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน - ทักษะการสอนแบบครูมืออาชีพ - การเป็นแบบอย่างทางการสอน - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสร้างนวัตกรรม	✓	✓		✓			✓	✓	✓	✓	✓	8	66	✓
4. การวัดและประเมินผล - การวัดและประเมินผล	✓										✓	2	15	
5. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง - การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง - การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง - การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง - การเป็นผู้นำทางวิชาการ		✓		✓	✓		✓		✓	✓		8	66	✓

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู	นักวิชาการและนักการศึกษา											รวม	ร้อยละ	ผลการสังเกต
	รพีพร พิมพ์ชัย (2556)	ศิริพร กุลสมานต์ (2557)	ไชยยศ วันอุทา (2559)	ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไธรั (2559)	รัตติยา พร้อมกลิ่น (2559)	รัตนา กันหาตง (2559)	ประพศ์ ตะเภา (2561)	ณัฐพล ปิ่นทอง (2562)	ไพฑูรย์ พงษ์สงคราม (2562)	ศิริพันธ์ ทองป้อง (2564)	Burger and Hallinger (2007)	Michael N. Cosenza (2015)		
6. การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู - การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู - วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู - ความเป็นครู - คุณลักษณะผู้นำครู		✓		✓		✓		✓		✓		8	66	✓
7. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู - การพัฒนาตนเอง - การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู - ให้คำแนะนำช่วยเหลือเพื่อนครู			✓	✓			✓		✓		✓	5	41	
8. การให้ความร่วมมือในการพัฒนา - การให้ความร่วมมือในการพัฒนา - การมีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษา - การส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียน			✓							✓	✓	3	23	
9. ให้เกียรติและเห็นคุณค่า และความสำคัญของงานผู้อื่น - ให้เกียรติและเห็นคุณค่า และความสำคัญของงานผู้อื่น				✓				✓			✓	3	23	
10. การสนทนาอย่างสร้างสรรค์ - การสนทนาอย่างสร้างสรรค์				✓		✓			✓			3	23	
11. การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง - การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง				✓		✓						2	15	

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู	นักวิชาการและนักการศึกษา												รวม	ร้อยละ	ผลการสังเกต
	ปรัชญาพร พิมพ์ชัย (2556)	ศิริพร กุลสาคด์ (2557)	ไชยยศ วันอุทา (2559)	ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไธรั (2559)	รัตติยา พร้อมสิน (2559)	รัตนา กันตาคง (2559)	ประพศ เตเอนอก (2561)	ณัฐพล ปินทอง (2562)	โพทอง พงสงตราม (2562)	ศิรินนท์ ทองบ้อง (2564)	Burger and Hallinger (2007)	Michael N. Cosenza (2015)			
12. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ - การมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ							√					√	2	15	
13. การปรับเปลี่ยนแผนองค์กรใหม่ - การปรับเปลี่ยนแผนองค์กรใหม่											√		1	8	
14. การเข้าถึงและการใช้วิจัย - การเข้าถึงและการใช้วิจัยเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติและการเรียนรู้ของนักเรียน												√	1	8	
15. การทำงานเป็นทีม - การทำงานเป็นทีม - การทำงานเป็นทีมและเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้					√			√					2	15	
16. ด้านความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน - ด้านความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน									√				1	8	
รวม	5	4	4	6	6	5	5	5	6	3	8	7	64		

จากตาราง 1 เห็นได้ว่า จากองค์ประกอบของภาวะผู้นำครู 16 องค์ประกอบ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์คัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 8 หรือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบจำนวน 4 องค์ประกอบ เรียงตามความถี่สูงที่สุดไปหาน้อยสุดได้ดังนี้ 1) การพัฒนาการเรียนการสอน 2) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน และ 4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบย่อยของภาวะผู้นำครู มีรายละเอียด ดังนี้

1) การพัฒนาการเรียนการสอน

1.1 ความหมายการพัฒนาการเรียนการสอน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการพัฒนาการเรียนการสอน ดังนี้
 รัชฎาพร พิมพิชัย (2556, หน้า 200) กล่าวว่า การพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง การใช้กลยุทธ์และทักษะในการจัดการเรียนการสอน ครูต้องมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ซึ่งมีองค์ประกอบ ได้แก่ การวางแผนกำหนดเป้าหมาย การประเมินผล และการสื่อสาร

ศิริพร กุลสานต์ (2557, หน้า 9) กล่าวว่า การพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมด้านความรู้ความสามารถของครูที่มีอิทธิพลต่อเพื่อครู และบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงาน หรือบุคคลในกลุ่มการทำงานร่วมกัน โดยการมีปฏิสัมพันธ์ถ่ายทอดแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จตามเป้าหมายด้านการสอน

โพทอง พงสงคราม (2562, หน้า 27) กล่าวว่า การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนการวิเคราะห์ผู้เรียน รวมทั้งความแตกต่างระหว่างบุคคลและรูปแบบการเรียนรู้ และต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบการทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขตลอดจนการประเมินผลเพื่อให้รูปแบบมีประสิทธิภาพสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Freire. (1972, p.324) กล่าวว่า การพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง การมีเป้าหมายที่ถูกต้องในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญมากและเป็นสิ่งจำเป็นอาจกล่าวได้ว่าเป็นหนทางเพิ่มขึ้นที่มีค่า

Burger and Hallinger (2007, p.158) ให้ความหมายของการพัฒนาการเรียนการสอนว่า เป็นการเจริญขึ้นของการจัดการศึกษาระดับองค์กรทางสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นการทำลายรูปแบบของโครงสร้างทางสังคมแบบเก่าและการเปลี่ยนแปลงจะเริ่มจากการจัดระบบในส่วนบนขององค์กรแล้วแผ่ขยายซึมลงสู่ส่วนล่าง และดำเนินเรื่อยไปจนครอบคลุมองค์กรอย่างกลมกลืน

จากการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถของครูในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดกิจกรรมและ ประสิทธิภาพรวมถึงการจัดสื่อการเรียนการสอนต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน ควรมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์ รวมไปถึงวิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหาวิชาและลักษณะของผู้เรียน

1.2 องค์ประกอบการพัฒนาการเรียนการสอน

นักวิชาการกล่าวถึงองค์ประกอบของการพัฒนาการเรียนการสอน ดังนี้

คณะกรรมการคุรุสภา (2556, หน้า 43) กำหนดองค์ประกอบ การพัฒนาการเรียนการสอนของผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ไว้ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนและกลยุทธ์การสอน เพื่อให้ ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ได้ รู้หลักการแนวคิดในการจัดทำ หลักสูตร 2) การวิเคราะห์หลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้และพัฒนาหลักสูตร 3) การ จัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การบูรณาการ เรียนรู้แบบเรียนรวม 4) การจัดการชั้นเรียน 5) การพัฒนาคุณนัยการเรียนรู้ในโรงเรียน 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และ 7) การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา

สำนักบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย (2558, หน้า 31) กล่าวถึง การองค์ประกอบการพัฒนาการเรียนการสอน ดังนี้ 1) วางแผนออกแบบกิจกรรมการ เรียนรู้ 2) ศึกษาตัวชี้วัด มาตรฐานรายวิชา สาระเนื้อหา และผลการเรียนรู้เพื่อใช้ ประกอบการออกแบบกิจกรรมการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 3) ออกแบบกิจกรรมการ ฝึกกระบวนการสังเกตให้ได้ข้อมูลที่เป็นเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ 4) ออกแบบกิจกรรม การฝึกกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะ และค่านิยม 12 ประการ 5) ออกแบบกิจกรรมการ สืบค้นแหล่งเรียนรู้ที่ใช้เป็นที่จัดหน่วยเรียนรู้บูรณาการระดับชั้น 6) ออกแบบกิจกรรมการ อภิปรายกลุ่มในการแลกเปลี่ยนคำถามและการคาดเดาคำตอบที่รวบรวมจากการสำรวจ มาได้ 7) ออกแบบกิจกรรมการอภิปรายกระทำที่เป็นสาระสำคัญ มาตรฐานรายวิชา กับ ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคำถามอยากรู้ 8) ออกแบบกิจกรรมการตรวจสอบการเรียนรู้

โดยการเขียน Mind map ความเชื่อมโยงของสาระสำคัญ คำถาม การคาดเดาคำตอบ และ
บรรณานุกรมที่จะให้สืบค้น

สำนักงานพระสอนศีลธรรม (2560, หน้า 71) กล่าวว่า การดำเนินงาน
ด้านการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การวางแผน 2) แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ 3) เตรียมความ
พร้อมโดยการปฐมนิเทศ 4) สัมมนาวิทยากรแกนนำด้านการจัดการเรียนรู้ 5) พัฒนา
ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ 6) จัดทำสื่อการเรียนรู้ 7) การวิจัย และ 8) การนิเทศ
ติดตามประเมินผล

ทวีวัฒน์ ช่างทิพย์ (2562, หน้า 32) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการ
เรียนรู้ของข้าราชการครูพบว่า องค์ประกอบของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้มี 3
องค์ประกอบดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนและการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็น
รายบุคคล 2) การออกแบบและจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี 3) การวัดและ
ประเมินผล

Streeten. (1972, pp. 327–329) ได้ศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาการ
เรียนการสอนได้ 4 องค์ประกอบดังนี้ 1) การจัดทำแผนการเรียนรู้ 2) การวิเคราะห์
หลักสูตร 3) การจัดการชั้นเรียน 4) วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล

จากทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์
องค์ประกอบของการพัฒนาการเรียนการสอน ดังตาราง 2

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนาการเรียนการสอน

องค์ประกอบของการพัฒนาการเรียนการสอน	นักวิชาการและนักการศึกษา						
	คณะกรรมการการอุดมศึกษา (2556)	สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย	สำนักงานพระสอนศีลธรรม (2560)	ทวีวัฒน์ ช่างทิพย์(2562)	Streeten (1972)	รวม	ร้อยละ
1.การรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนและกลยุทธ์การสอน -การรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนและกลยุทธ์การสอน	√					1	20
2.การวิเคราะห์หลักสูตร -การวิเคราะห์หลักสูตร -ศึกษาตัวชี้วัด มาตรฐานรายวิชา สาระเนื้อหา และผลการเรียนรู้ -การวางแผน -การกำหนดเป้าหมายผู้เรียนและการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล -การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล	√	√	√	√	√	5	100
3.การจัดทำแผนการเรียนรู้ -การจัดทำแผนการเรียนรู้	√				√	2	40
4.การจัดการชั้นเรียน -การจัดการชั้นเรียน -การเตรียมความพร้อมโดยการปฐมนิเทศ	√		√		√	3	60
5.การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา -การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา -จัดทำสื่อการเรียนรู้ -การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี	√		√	√		3	60
6.การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียน -การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียน -ออกแบบกิจกรรมการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เป็นที่จัดหน่วยการเรียนรู้	√	√				2	40

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของพัฒนาการเรียนการสอน	นักวิชาการและนักการศึกษา						
	คณะกรรมการการศึกษาศรีสุริยราช (2556)	สำนักบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย	สำนักงานพระสอนศีลธรรม (2560)	ทวีวัฒน์ ช่างตีเหล็ก (2562)	Streeten (1972)	รวม	ร้อยละ
7.การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ -การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ -การวิจัย	√		√			2	40
8.วางแผนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ -วางแผนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ -ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยการเขียน Mild map -สัมมนาวิทยากรแกนนำด้านการจัดการ เรียนรู้		√ √	√			2	40
9.ออกแบบกิจกรรมการฝึกกระบวนการ สังเกตให้ได้ข้อมูลที่เป็นเชิงคุณภาพและ เชิงปริมาณ -ออกแบบกิจกรรมการฝึกกระบวนการ สังเกตให้ได้ข้อมูลที่เป็นเชิงคุณภาพและ เชิงปริมาณ		√				1	20
10.ออกแบบกิจกรรมการฝึก กระบวนการพัฒนาคุณลักษณะและ ค่านิยม 12 ประการ -ออกแบบกิจกรรมการฝึก กระบวนการพัฒนาคุณลักษณะและ ค่านิยม 12 ประการ		√				1	20

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของพัฒนาการเรียนการสอน	นักวิชาการและนักการศึกษา						
	คณะกรรมการครูสภา (2556)	สำนักบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย	สำนักงานพระสอนศีลธรรม (2560)	ทวีวัฒน์ ชิงทิพย์ (2562)	Streeten (1972)	รวม	ร้อยละ
11.ออกแบบกิจกรรมการอภิปรายกระตุ้นที่เป็นสาระสำคัญ มาตรฐานกับรายวิชา -ออกแบบกิจกรรมการอภิปรายกระตุ้นที่เป็นสาระสำคัญ มาตรฐานกับรายวิชา -ออกแบบกิจกรรมการอภิปรายกลุ่มในการแลกเปลี่ยนคำถาม		√ √				1	20
12.การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ -การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ			√			1	20
13.พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ -พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้			√			1	20
14.การนิเทศติดตามประเมินผล -การนิเทศติดตามประเมินผล -การวัดและประเมินผล			√	√		2	40
รวม	7	8	8	3	4	30	

จากตาราง 2 เห็นได้ว่าการพัฒนาการเรียนการสอนมี 14 องค์ประกอบ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์คัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 หรือร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้ 3 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปน้อย ดังนี้ 1) การวิเคราะห์หลักสูตร 2) การจัดการชั้นเรียน และ 3) การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.3 ความหมายขององค์ประกอบย่อยการพัฒนาการเรียนการสอน

1.3.1 การวิเคราะห์หลักสูตร

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการวิเคราะห์หลักสูตร ดังนี้

นฤมล เก่งกรีฑาพล (2532, หน้า 34) กล่าวว่า การวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นในลักษณะของรายวิชา ประกอบด้วย เนื้อหาสาระที่จัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว ซึ่งได้วางแผนไวล่วงหน้า เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ

นิตยา บุตรศรี (2542, หน้า 21) กล่าวว่า การวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง การวางแผนก่อนการใช้สาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ โดยมีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ (2543, หน้า 3) กล่าวว่า การวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามโดยผู้ใช้หลักสูตรนี้ ซึ่งประกอบด้วยคำถามในลักษณะความคิดเห็นวิเคราะห์ 6 ด้าน ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารการใช้หลักสูตร

เกษม แลวงค์นิล (2546, หน้า 26) กล่าวว่า การวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง การเตรียมหลักสูตร ก่อนการนำเอาหลักสูตรซึ่งได้กำหนดไว้ไปจัดทำเป็นเอกสารประกอบหลักสูตร อันเป็นแผนการสอน ประมวลการสอน คู่มือครู กำหนดการสอน ตารางสอนและแบบเรียน เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปด้วยความสะดวกในทิศทางเดียวกันตามจุดหมายหลักสูตร

รัชนี นครไทยภูมิ (2552, หน้า 35) กล่าวว่า การวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง โครงการหรือแผน ประมวลความรู้และประสบการณ์ที่สถาบันการศึกษาได้จัดทำภายในโรงเรียนโดยมีจุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหาสาระ การวัดและประเมินผล และการนำไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย สามารถประกอบอาชีพและดำรงตนอย่างมีความสุขในสังคม

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยได้สรุปว่า การวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง การวางแผน ก่อนการนำเอาหลักสูตรไปใช้โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

1.3.2 การจัดการชั้นเรียน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการจัดการชั้นเรียน ดังนี้

จิรพันธุ์ ศรีสมพันธ์ (2550, หน้า 22) ได้กล่าวว่า การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การบริหารจัดการทั้งระบบ ตั้งแต่เนื้อหา การมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนซึ่งจะครอบคลุมไปถึงฝึกหัดและการสอบที่สามารถจัดเก็บผลคะแนนสอบของแต่ละคนได้เป็นระบบอย่างสมบูรณ์แบบ

กัลญญ เพชรภรณ์ (2554, หน้า 12) ได้กล่าวว่า การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนทั้งในเชิงกายภาพและจิตวิทยาให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนตลอดจนช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์ (2557, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการของครูในการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในเชิงกายภาพและจิตวิทยาเพื่อสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ และ ประสพการณ์กับผู้สอนและเพื่อนอย่างมีความสุข

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2559, หน้า 470) ได้กล่าวว่า การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การสร้างและการรักษาสีงแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน หรือหมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ครูทำเพื่อจะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

Brophy (1996, p.5) ได้กล่าวว่า การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การที่ครูสร้างและคงสภาพสีงแวดล้อมในการเรียนรู้ที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จ ทั้งในด้านสีงแวดล้อมทางกายภาพ การสร้างกฎระเบียบและการดำเนินการที่ทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการในชั้นเรียน

Everston and Weinstein (2015; อ้างถึงใน ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์, 2557, หน้า 5) ได้กล่าวว่า การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินงานของครูในการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกทั้งในด้านการเรียนรู้เชิงวิชาการ และการเรียนรู้ด้านปฏิสัมพันธ์แก่ผู้เรียน

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยได้สรุปว่า การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การสร้างสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียนและการรักษาสีงแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีการสร้างเสริมความมีระเบียบวินัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.3 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนี้

ธารง บัวศรี (2532, หน้า 10) กล่าวว่า การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง สิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ทักษะเจตคติ ตามจุดประสงค์การเรียนการสอนและจุดหมายของหลักสูตร

อำภา บุญช่วย (2540, หน้า 98) กล่าวว่า การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ความคิด เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน โดยใช้อุปกรณ์การสอนหรือสิ่งที่น่าสนใจช่วยประกอบในการสอน

วิรงรอง อินทร์แก้ว (2545, หน้า 16) กล่าวว่า การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การนำเอาวัสดุ อุปกรณ์ ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ วิธีการสอน เทคนิคต่างๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ปฎิภาณ ขาขุนทด (2546, หน้า 31) กล่าวว่า การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ และวิธีการต่างๆ ที่ครูนำมาใช้เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน ให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของผู้สอนที่ตั้งไว้

จตุรภัทร ประทุม (2559, หน้า 41) กล่าวว่า การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การคัดสรร การใช้สร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และ จุดประสงค์การเรียนรู้

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยได้สรุปว่า การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การนำวัสดุ อุปกรณ์ เช่น เครื่องข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต การใช้เกม แอปพลิเคชันและวิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอนที่ เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของผู้สอนที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ ของการ พัฒนาการเรียนการสอน ดังตาราง 3

ตาราง 3 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ของการพัฒนาการเรียน การสอน

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. การวิเคราะห์หลักสูตร	การวางแผน ก่อนการนำเอาหลักสูตรไปใช้ โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งมีการประเมินความสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	1.ครูมีการวางแผน ก่อนการนำเอาหลักสูตร ไปใช้ 2.ครูมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3.ครูมีการประเมินความสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด
2. การจัดการชั้นเรียน	การสร้างสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียนและ การรักษาสีสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อ ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีการสร้างเสริม ความมีระเบียบวินัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. ครูมีการสร้างสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียน 2. ครูมีการรักษาสีสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ 3. ครูมีการสร้างเสริมความมีระเบียบวินัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ
3.การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา	การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การนำ วัสดุ อุปกรณ์ เช่น เครื่องข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต การใช้เกม แอปพลิเคชันและ วิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของผู้สอนที่ตั้ง ไว้	1. ครูมีการนำวัสดุ อุปกรณ์ เช่น เครื่องข่าย คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตมาใช้กับผู้เรียน 2. ครูมีการใช้เกม แอปพลิเคชันในการสอน 3. ครูนำวิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียน การสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

2) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2.1 ความหมายการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

รัตติยา พร้อมสัน (2559, หน้า 12) กล่าวว่า การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ก้าวไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่สามารถปฏิบัติได้เป็นผู้นำองค์กรไปสู่ทิศทางใหม่ โดยการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงภารกิจ การสร้างวัฒนธรรมการทำงาน แบบมีส่วนร่วม นำไปสู่การยกระดับการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วีรพงศ์ ตะโกนนอก (2561, หน้า 18) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำและกระบวนการซึ่งผู้นำและผู้ตามต่างยกระดับซึ่งกันและกันให้สูงขึ้น โดยผู้นำจะกระตุ้นจูงใจผู้ตามให้กระทำมากกว่าที่คาดหวังไว้ สร้างความผูกพันต่อจุดประสงค์ขององค์การ โดยผู้นำให้ผู้ตามดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ขององค์การ และคุณลักษณะที่เป็นตัวแบบหรือแบบอย่างในการปฏิบัติแก่ผู้ตาม ที่จะเพิ่มพลังอำนาจและให้ความสนับสนุนช่วยเหลือแก่ผู้ตาม

โพทอง พงสงคราม (2562, หน้า 11) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำซึ่งแสดงออกถึงการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการยกระดับและกระบวนการซึ่งผู้นำและผู้ตามต่างยกระดับซึ่งกันและกันให้สูงขึ้น

ลักขณา ลักเข้มหาร (2563, หน้า 29) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการ หรือการบริหารงานเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ตามและผู้ร่วมงานโดยการเปลี่ยนสภาพและเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดความตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่ม จูงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มหรือสังคม

Burger and Hallinger (2007, p. 28) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำในการทำงาน และบริหารงานที่เป็น

แบบอย่างด้านวิสัยทัศน์ วุฒิภาวะ และแนวคิดเพื่อจูงใจสร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นให้ผู้ตามรู้สึกไว้วางใจเกิดความนับถือในตัวผู้นำเป็นผลให้ผู้ตามเปลี่ยนแปลงแนวคิด พัฒนาทัศนคติสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยได้สรุปว่า การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถในการเป็นผู้นำของครูที่ใช้วิธีการต่างๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงความพยายามของคนอื่นๆ หรือเพื่อนครูให้สูงขึ้น โดยให้คนเหล่านั้นได้เห็นคุณค่าและเกิดแรงจูงใจในการทำงาน รวมไปถึงการพัฒนาศักยภาพทั้งหมดขององค์กร

2.2 องค์ประกอบของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

นักวิชาการกล่าวถึงองค์ประกอบของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังนี้
พิพัฒน์ นนทนาธรณ์ (2556, หน้า 315-319) ได้สรุปองค์ประกอบของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. สร้างสำนึกของความเร่งด่วน
2. สร้างแนวทางร่วม
3. พัฒnavิสัยทัศน์และกลยุทธ์
4. สื่อสารการเปลี่ยนแปลง
5. ปฏิบัติการส่งมอบอำนาจหน้าที่
6. สร้างชัยชนะระยะสั้น
7. รวบรวมผลที่ได้รับและการเปลี่ยนแปลงใหม่อีก
8. ปักหลักแนวทางใหม่ให้ตรึงในวัฒนธรรม

สมุทร ชำนาญ (2556, หน้า 149-150) ได้อธิบายองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี
2. การสร้างแรงบันดาลใจ
3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

วิโรจน์ สารรัตนะ (2557, หน้า 40-42) ได้สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี
2. การสร้างแรงบันดาลใจ
3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2558, หน้า 11) กล่าวว่า วิศวกรผู้นำการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่จะมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (Having Vision)
2. มีความเชื่อว่า โรงเรียนมีไว้เพื่อเป็นสถานที่เรียนรู้
3. ต้องให้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์
4. ต้องมีทักษะที่ดีของการเป็นนักสื่อสารและนักฟังที่มีประสิทธิผล
5. ต้องแสดงพฤติกรรมเชิงรุก
6. ต้องกล้าที่จะเสี่ยง

ธูมากร เจตีย์คำ (2559, หน้า 17) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ได้สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ไว้ดังนี้

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี
2. การสร้างแรงบันดาลใจ
3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

พงษ์พัฒน์ พิมปัดชา (2559 , หน้า 114) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครูมี 5 องค์ประกอบดังนี้

1. การเป็นผู้นำ
2. การมีวิสัยทัศน์
3. ความเชื่อมั่นในการพัฒนาตนเอง
4. การได้รับการยอมรับ
5. การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

เซซินีร์ แสงสุข (2560, หน้า 56) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานครู ได้สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี
2. การสร้างแรงบันดาลใจ
3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

M. Adam Carswell (2021, p. 53) ได้สรุปองค์ประกอบของการเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์อุดมการณ์ความใฝ่ฝันอย่างมีอาชีพ
2. สร้างโอกาสยกระดับความสนใจของครู
3. กระตุ้นและเสริมพลังให้ครูมีอิสระในการทำงาน
4. มีศักยภาพความเป็นผู้นำ

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังตาราง 4

องค์ประกอบของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	นักวิชาการและนักการศึกษา									
	พิพัฒน์ นันทนาธรณ์ (2556)	สมุทร ชำนาญ (2556)	วิโรจน์ สารัตนะ (2557)	สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2558)	ธุมกร เจตย์คำ (2559)	พงษ์พัฒน์ พิมพ์ดา (2559)	เชยนิรี แสงสูง (2560)	M. Adam Carswell (2021)	รวม	ร้อยละ
17. มีความเชื่อว่าโรงเรียนมีไว้เพื่อเป็นสถานที่เรียนรู้ - มีความเชื่อว่าโรงเรียนมีไว้เพื่อเป็นสถานที่เรียนรู้				√					1	12
18. การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ - การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้						√			1	12
รวม	8	4	4	6	4	5	4	4	39	

จากตาราง 4 เห็นได้ว่าการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมี 16 องค์ประกอบสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์คัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 4 หรือร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้ 4 องค์ประกอบ เรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย ดังนี้

1) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี และ 4) การกระตุ้นการใช้ปัญญา

2.3 ความหมายขององค์ประกอบย่อยการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2.3.1 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ดังนี้

ชีวิน อ่อนลออ (2553, หน้า 62) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง การให้การสนับสนุนผู้ร่วมงานพัฒนาตนเองเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีตามความต้องการแต่ละคนขององค์กรมีการประเมินความสามารถของผู้ตาม ในด้านความสามารถในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบันขององค์กร เพื่อมอบหมายงานและมอบอำนาจในการดำเนินการให้ผู้ร่วมงานเพิ่มขึ้น

กัญญา พูลกลี (2557, หน้า 36-37) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง การสนับสนุนให้ความสำคัญกับผู้ตาม ให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเห็นความสำคัญ รับฟังความคิดเห็นอย่างสนใจ จึงทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ขององค์กรให้ประสบความสำเร็จ

พงษ์พิพัฒน์ พิมปัดชา (2559, หน้า 18) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ผู้นำที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคลและทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช (Coach) และเป็นพี่ปรึกษา (Advisor) ของผู้ตามแต่ละคน เพื่อการพัฒนาผู้ตามผู้นำจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการของปัจเจกบุคคล เพื่อความสัมฤทธิ์ผลและเติบโตของแต่ละคนผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น นอกจากนี้ผู้นำจะมีการปฏิบัติต่อผู้ตามโดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สร้างบรรยากาศของการให้การสนับสนุน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

Bass (1997 ; อ้างถึงใน อภิสิทธิ์ ทนคำดี, 2561, หน้า 70) ได้กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ลักษณะที่สำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งมีผลต่อความพึงพอใจที่ผู้ใต้บังคับบัญชามีต่อผู้นำ ผู้ตามมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่มีผลต่อ การทำงานและอาชีพ

จากทัศนะของนักวิชาการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง การสนับสนุนให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของผู้ตามหรือบุคลากรในองค์กร การให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเห็นความสำคัญ รับฟังความคิดเห็นอย่างสนใจ ทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ

2.3.2 การสร้างแรงบันดาลใจ

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการสร้างแรงบันดาลใจ ดังนี้

ชีวิน อ่อนลออ (2553, หน้า 62) กล่าวถึง การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานได้สร้างสรรค์โครงการใหม่ๆ หรือทำงานที่ท้าทายความสามารถเพื่อให้โอกาสผู้ร่วมงานอาสาทำงานเพื่อแสดงความสามารถเพื่อสร้างความภาคภูมิใจต่อผลสำเร็จของงานที่เกิดขึ้นมีนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาของท้องถิ่นมีการสร้างบรรยากาศการติดต่อสื่อสารอย่างเปิดเผยเพื่อความ

เชื่อถือไว้วางใจซึ่งกันและกันมีการสร้างความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองและทีมงานมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินงานให้สำเร็จตามจุดหมายอุดมการณ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สุกัญญา พูลกลี (2557, หน้า 36-37) กล่าวถึง การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ผู้ตามมีแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) มีความกระตือรือร้น และมีความคิดเชิงบวก มองโลกในแง่ดีโดยผู้นำจะทำให้ผู้ตามมองเห็นและผูกพันต่อวิสัยทัศน์ของผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำองค์การสู่การเปลี่ยนแปลงสามารถมองการณ์ไกลและสามารถรับรู้การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมได้เร็ว

พงษ์พิพัฒน์ พิมปัดชา (2559, หน้า 18) กล่าวถึง การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การที่ผู้นำจะประพटीในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยการสร้างแรงจูงใจภายใน การให้ความหมายและท้าทายในเรื่องานของผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีม (Team spirit) ให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้นำจะทำให้ผู้ตามสัมผัสกับภาพที่งดงามของอนาคต ผู้นำจะสร้างและสื่อความหวังที่ผู้นำต้องการอย่างชัดเจน ผู้นำจะแสดงการอุทิศตัวหรือความผูกพันต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน

Kouzes and Posner (2005 ; อ้างถึงใน อภิสิทธิ์ ทนคำดี, 2561, หน้า 72) กล่าวถึง การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การเสริมสร้างกำลังใจ ผู้นำสามารถกระตุ้นให้ ผู้ตามใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน แสดงความจริงใจ ดูแลใส่ใจให้ผู้ตามเห็นคุณค่า ในตนเอง ผู้นำจะต้องสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ตามซึ่งแตกต่างกันไปตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล และสนับสนุนให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอเพื่อผลในระยะยาวต่อไป การเสริมสร้างกำลังใจและสนับสนุนผู้ตาม ประกอบด้วย การยอมรับผลงานและการยกย่องสรรเสริญในคุณค่าและความสำเร็จด้วยการสร้างจิตสำนึกร่วมกัน

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง ความประพटीในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตามโดยกระตุ้นให้ผู้ตามใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน ดูแลใส่ใจให้ผู้ตามเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้นำจะต้องสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ตามซึ่งแตกต่างกันไปตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.3.3 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี ดังนี้

เอกฮันท์ โซตินันท์ (2550, หน้า 13) กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการแสดงภาพลักษณ์ทางความคิดที่ต้องการจะให้องค์กร หรือตนเองเป็นไปอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยคำนึงถึง กระบวนการที่จะไปให้ถึงจุดมุ่งหมายนั้นเป็นไปได้จริง และสอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยได้รับความร่วมมือจากสมาชิกในองค์กรนั้นๆ

พงษ์พิพัฒน์ พิมปัดชา (2559, หน้า 19) กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติตนเป็นแบบอย่าง หรือเป็นโมเดลสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะเป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน ผู้ตามจะพยายามประพฤติปฏิบัติเหมือนกับผู้นำ และต้องการเลียนแบบผู้นำของเขา สิ่ง que ผู้นำต้องปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงคุณลักษณะผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตามได้

Julian Barling, Tom Weber and E. Kevin Kelloway (1996; อ้างถึงใน อัฒนศักดิ์ สิทธิ, 2559, หน้า 38) กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่ผู้ตาม ทำให้ผู้ตามเลื่อมใส ศรัทธา เคารพนับถือ และไว้วางใจ พยายามเลียนแบบการประพฤติ ปฏิบัติของผู้นำและเชื่อมั่นผู้นำว่าทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เป็นผู้มีคุณธรรม ร่วมรับผิดชอบ ความเสี่ยงกับผู้ตาม

Yuki (2006; อ้างถึงใน อัฒนศักดิ์ สิทธิ, 2561, หน้า 39) กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี หมายถึง ความสามารถในการมีอำนาจในการบังคับบัญชาให้ผู้ตามเกิดความซื่อสัตย์อย่างเข้มแข็งและมีความเสียสละทุ่มเทและที่สำคัญคือการมีอิทธิพลต่อผู้ตามซึ่งหลักในการสร้างบารมีให้เกิดขึ้นในตัวผู้นำนั้นไม่ใช่เป็นสิ่งที่ง่ายในการสร้าง

สรุปได้ว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี หมายถึง ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม และยังกระจาย

วิสัยทัศน์นั้นให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เรียนรู้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจนถูกต้อง ผู้นำมีพฤติกรรมที่ผู้ตามเชื่อถือ ศรัทธา ไว้วางใจและทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน

2.3.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการกระตุ้นการใช้ปัญญา ดังนี้

ซีวิน อ่อนลออ (2553, หน้า 62) กล่าวถึง การกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง การให้ความสำคัญกับเรื่องกำหนดโครงสร้างหลักในการทำงานการตัดสินใจบนพื้นฐานของการผสมผสานข้อมูลที่หลากหลายการแก้ไขปัญหาเพื่อความมั่นคงปลอดภัย การอยู่รอดโดยอาศัยข้อมูลจากประสบการณ์เดิมมีการหาข้อมูลที่หลากหลายเพื่อช่วยสนับสนุนการคิดหาวิธีการคำตอบที่ดีที่สุดเพื่อความมั่นคงในอนาคตขององค์กรมีการให้ความสำคัญกับความเจริญก้าวหน้าเพื่อการปรับตัวการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องขององค์กร และมีการเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ

สุกัญญา พูลกลี (2557, หน้า 36-37) กล่าวถึง การกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง การกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาการเติบโต เกิดการเปลี่ยนแปลงทางปัญญา และอารมณ์ เปลี่ยนแปลงในความเชื่อและค่านิยมตลอดจน ความสามารถของผู้ตาม ให้โอกาสแต่ละบุคคลและเป็นพี่เลี้ยงให้ในโอกาสที่เหมาะสมผู้นำจะมีพฤติกรรมที่กระตุ้นผู้ตามให้เกิดการตระหนัก และรับรู้ในปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาคกระตุ้นให้คิดในมุมมองใหม่ๆ จะได้มีพลังปัญญาในการช่วยกันพลิกฟื้นองค์กรให้ประสบความสำเร็จ เพราะผู้นำคนเดียวไม่สามารถพลิกฟื้น หรือสร้างการเปลี่ยนแปลงได้

พงษ์พัฒน์ พิมปัดชา (2559, หน้า 19) กล่าวถึง การกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง การที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ๆ มาแก้ปัญหในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยผู้นำมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการตั้งสมมุติฐาน การเปลี่ยนกรอบ(Reframing) การมองปัญหา และการเผชิญกับสถานการณ์เก่าๆ ด้วยวิธีทางใหม่แบบใหม่ๆ

Julian Barling, Tom Weber and E. Kevin Kelloway (1996; อ้างถึงใน
 อัฒนศักดิ์ ลิทธิ, 2561, หน้า 38) กล่าวถึง การกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง เป็นการที่
 ผู้นำทำให้ผู้ตามตื่นตัว และเปลี่ยนแปลงในการตระหนักถึงปัญหา และวิธีการแก้ไข
 เกิดความคิดจินตนาการ ความเชื่อและค่านิยมมากกว่าที่จะทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง
 การปฏิบัติในทันทีทันใด ทำให้เกิดมโนทัศน์ เกิดความเข้าใจ และสามารถใช้อุบายพินิจ
 ในการพิจารณาปัญหาที่เผชิญอยู่ ตลอดจนวิธีการแก้ไขด้วยสติปัญญา

สรุปได้ว่า การกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง การกระตุ้นให้ผู้ตามตื่นตัว
 และเปลี่ยนแปลงในการตระหนักถึงปัญหาหรือประเด็นต่างๆ โดยการใช้กลยุทธ์ในการหา
 หนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยมีการคิดและ
 การแก้ปัญหายอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้สรุป องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ ของการ
 เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังตาราง 5

ตาราง 5 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ ของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	การสนับสนุนให้มีความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของผู้ตามหรือบุคลากรในองค์กร การให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเห็นความสำคัญ รับฟังความคิดเห็นอย่างสนใจ ทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม ทুমเท กำลังกายกำลังใจ	1.ครูมีการสนับสนุนให้มีความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของผู้ตามหรือบุคลากรในองค์กร 2.ครูมีการให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเห็นความสำคัญ 3.ครูมีการรับฟังความคิดเห็นอย่างสนใจ 4. ครูทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม ทুমเทกำลังกายกำลังใจ
2.การสร้างแรงบันดาลใจ	ความประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยกระตุ้นให้ผู้ตามใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน ดูแลใส่ใจให้ผู้ตามเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้นำจะต้องสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ตามซึ่งแตกต่างกันไปตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	1. ครูมีความประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม 2. ครูมีการกระตุ้นให้ผู้ตามใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน 3. ครูมีการดูแลใส่ใจให้ผู้ตามเห็นคุณค่าในตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ 4. ครูสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ตาม
3.การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี	ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม และยังกระจายวิสัยทัศน์นั้นให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เรียนรู้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจนถูกต้อง ผู้นำมีพฤติกรรมที่ผู้ตามเชื่อถือ ศรัทธา ไว้วางใจและทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจ เมื่อร่วมงานกัน	1. ครูมีความสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม 2. ครูมีการกระจายวิสัยทัศน์นั้นให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เรียนรู้ 3. ครูมีพฤติกรรมผู้นำที่ผู้ตามเชื่อถือและศรัทธา ไว้วางใจเมื่อทำงานร่วมกัน
4. การกระตุ้นการใช้ปัญญา	การกระตุ้นให้ผู้ตามตื่นตัว และเปลี่ยนแปลงในการตระหนักถึงปัญหาหรือประเด็นต่างๆ โดยการใช้กลยุทธ์ในการหาหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	1. ครูมีการกระตุ้นให้ผู้ตามตื่นตัว และเปลี่ยนแปลงในการตระหนักถึงแก้ปัญหา 2. ครูมีการใช้กลยุทธ์ในการหาหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา 3. ครูมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน

3.1 ความหมายการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

รัชฎาพร พิมพิชัย (2557, หน้า 10) ได้กล่าวว่าการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งมีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ มีการวางแผน มีการประเมินผล และมีการสื่อสาร

โพทอง พงสงคราม (2562, หน้า 135) ได้ให้ความหมายของการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า หมายถึง การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันให้กับนักเรียนเพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมในการแก้ปัญหา การทดสอบและประเมินผล การเรียนของนักเรียนเป็นระยะ โดยเน้นการคิดวิเคราะห์และนำไปใช้ได้จริง โดยการจัดทำระบบสารสนเทศของนักเรียนไว้อย่างต่อเนื่อง และมีการรายงานผล

Burger and Hallinger (2007, p. 14) ได้กล่าวว่าการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ มีกระบวนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีสอนเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มความสามารถ Michael N. Cosenza (2015, p. 11) ได้กล่าวว่าการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การที่ครูมีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ยึดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

จากทัศนะของนักวิชาการ ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้ การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถในการกระบวนการจัดกิจกรรมการสอนของครู โดยมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย และมีการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

3.2 องค์ประกอบการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน

นักวิชาการได้ศึกษาองค์ประกอบการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

ชลนิดา หารจิต (2562, หน้า 72) กล่าวว่าผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษาหาข้อมูลหลายประการเพื่อนำมาช่วยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ของตนและการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตามขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) ครูมีวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ 2) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน 3) การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้

Yuliani Nurani (2019, p. 155) ได้ศึกษาทักษะการสอนที่เน้นการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่ามี 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การพัฒนาด้านหลักสูตร 2) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 3) ความเข้าใจที่หลากหลายวัฒนธรรม 4) ทักษะการสื่อสาร 5) ทักษะการควบคุมความขัดแย้ง 6) ทักษะการแก้ปัญหา 7) ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง

Ayman Sabry Daif-Allah. (2020, pp. 25-27) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนเยาวชนของชาอุดีอาระเบีย พบว่ามี 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะการเตรียมบทเรียน 2) การจัดการเรียนการสอน 3) เทคนิคการฝึกฝนตนเอง 4) ทักษะการใช้อุปกรณ์ช่วยสอน 5) เทคนิคการตั้งคำถาม 6) การจัดการชั้นเรียน 7) การประเมินผลผู้เรียน

Yildiz, E. & Ürün Arıcı, N. (2021, pp.596-597) ได้ศึกษาความสามารถของครูวิทยาศาสตร์ที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนการสอนของเด็กวัยก่อนเรียน พบว่ามี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) มีทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 2) สร้างความมั่นใจให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ 3) การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ 4) มีทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน 5) การวางแผนกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม

Abdel Salam A. El-Koumy (2022, p. 31) ได้ศึกษาการสร้างและพัฒนาทักษะการสอนหลักผ่านการสอนย่อยแบบย้อนกลับ พบว่ามี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะการเขียนจุดประสงค์การสอน 2) ทักษะการตั้งคำถาม 3) ทักษะการเสริมสร้างพฤติกรรมของนักเรียน 4) ทักษะการสื่อสาร 5) ทักษะปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน 6) ทักษะการจัดการกลุ่มสาระการเรียนรู้

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ดังตาราง 6

ตาราง 6 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบของการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน	นักวิชาการ และนักการศึกษา					รวม	ร้อยละ	ผลการสังเคราะห์
	ชวลิตา ทารจิต (2562)	Yuliani Nurani (2019)	Ayman Sabry Daif-Allah. (2020)	Yildiz, E. & Ürün Arıcı, N. (2021)	Abdel Salam A. El-Koumy (2022)			
1. ภาวะความเป็นผู้ใหญ่ - ภาวะความเป็นผู้ใหญ่ - ทักษะการควบคุมความขัดแย้ง	√	√				2	40	
2. การสนทนาอย่างสร้างสรรค์ - การสนทนาอย่างสร้างสรรค์		√			√	2	40	
3. บุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง - บุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง		√				1	20	
4. การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน - การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน - วางแผนกระบวนการเรียนรู้	√		√	√	√	4	80	√
5. การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ - จัดบรรยากาศในการเรียนรู้ - การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ	√		√	√		3	60	√

ตาราง 6 (ต่อ)

องค์ประกอบของการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน	นักวิชาการ และนักการศึกษา					รวม	ร้อยละ	ผลการสังเกต
	ชลนิดา หารจิต (2562)	Yuliani Nurani (2019)	Ayman Sabry Daif-Allah. (2020)	Yildiz, E. & Ürün Arıcı, N. (2021)	Abdel Salam A. El-Kourmy (2022)			
6. การพัฒนาด้านหลักสูตร -การพัฒนาด้านหลักสูตร		√				1	20	
7. ทักษะความคิดสร้างสรรค์ - ทักษะความคิดสร้างสรรค์		√				1	20	
8. ทักษะการแก้ปัญหา -ทักษะการแก้ปัญหา		√				1	20	
9. ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง -ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง		√	√			2	40	
10. สร้างความมั่นใจให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ -สร้างความมั่นใจให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้				√	√	2	40	
11. ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ -มีทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ -ทักษะการจัดการกลุ่มสาระการเรียนรู้ -การจัดการเรียนการสอน			√	√		3	60	√
12. ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน -มีทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน			√	√	√	3	60	√
13. ทักษะการใช้อุปกรณ์ช่วยสอน -ทักษะการใช้อุปกรณ์ช่วยสอน			√			1	20	

ตาราง 6 (ต่อ)

องค์ประกอบของการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน	นักวิชาการ และนักการศึกษา					รวม	ร้อยละ	ผลการสังเคราะห์
	ชลธิดา หารจิต (2562)	Yuliani Nurani (2019)	Ayman Sabry Daif-Allah. (2020)	Yildiz, E. & Ürün Arıcı, N. (2021)	Abdel Salam A. El-Kourmy (2022)			
14. ทักษะการประเมินผลผู้เรียน -ทักษะการประเมินผลผู้เรียน			√			1	20	
15. ทักษะปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน -ทักษะปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน					√	1	20	
รวม	3	7	5	6	7	28		

จากตาราง 6 เห็นได้ว่าการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน มี 15 องค์ประกอบ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์คัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 หรือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้ 4 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปน้อย ดังนี้ 1) การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน 2) การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ 3) ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และ 4) ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน

3.3 ความหมายขององค์ประกอบย่อยการมีทักษะในการจัดการเรียน

การสอน

3.3.1 การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ดังนี้

ปราณี กองจินดา (2549, หน้า 42) กล่าวว่า การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย

จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ไว้ตามลักษณะของ
วัตถุประสงค์ ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

พระมหาอภินันท์ นนทภาณี (2561, หน้า 30) กล่าวว่า การมุ่งพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดจากการเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยผ่าน
กระบวนการทดสอบหรือวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตรงตามความมุ่งหวัง
ที่กำหนดไว้ และทำให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญคล่องแคล่วในการนำความรู้มาประยุกต์ใช้
ในการเรียนจนก่อให้เกิดความสำเร็จในชีวิต

พิชภา ด้วงสงค์ (2565, หน้า 83-84) กล่าวว่า การมุ่งพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน หมายถึง สิ่งที่มุ่งหวังจะเกิดขึ้นหลังจากได้รับการฝึกหรือเรียนรู้
ในเรื่องต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี สามารถวัดได้จากแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีมาตรฐาน

Adair (2010, p. 20) กล่าวว่า การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน
หมายถึง การมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ สร้างบรรยากาศ
ความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและบุคลากรแสวงหากลยุทธ์ใหม่ๆ เพื่อพัฒนา ปรับปรุง
และสร้างผลผลิตงานบริการและกระบวนการต่างๆ ขององค์การ

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การมุ่งพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน หมายถึง ความตั้งใจ และความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผล
งานตามเป้าหมายและมาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้อย่างดีที่สุด รวมถึงความมุ่งมั่นในการ
ปรับปรุงพัฒนาผลงานและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
สูงสุดอยู่เสมอ

3.3.2 การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ ดังนี้
อดิگانต์ โชติสวัสดิ์ (2560, หน้า 52) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศ
ในการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอน ครูผู้สอน
ต้องมีวิธีการที่จะจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางวิชาการ
เช่น จัดห้องขวนคิด ห้องกิจกรรมวิทยาศาสตร์ จัดระบบนิเวศจำลอง จัดบริเวณโรงเรียน
เป็นแหล่งเรียนรู้ทางชีววิทยาธรณีวิทยา ฯลฯ มีการดัดแปลงห้องเรียนให้นักเรียนหา

กิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กันได้ดี และจัดกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้วย

ทรรศนีย์ วราห์คำ (2554, หน้า 25-26) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ หมายถึง การเลือกใช้สภาพแวดล้อมในการเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนนั้นคือบรรยากาศที่เอื้อย่งหรือส่งเสริมความสำคัญของผู้เรียนให้มีความรู้สึกร่วมสมัย ขจัดช่องว่างระหว่างกัน ให้ความเป็นอิสระและใช้ความสามารถของผู้เรียนมาเป็นประโยชน์

กนิษฐ์ ศรีเคลือบ (2557, หน้า 18) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะและคุณภาพของปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน ลักษณะที่เกิดขึ้นจะช่วย ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น การที่ครูสนใจ เอาใจใส่ ต่อความต้องการของนักเรียน อีกทั้งช่วยเหลือและสนับสนุนเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาในการเรียนด้วยการจัดสรร แกะไขหรือวางแผนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ศรีทัศน์ วิรัสวา (2558, หน้า 59-60) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างบรรยากาศด้านกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในห้องเรียน สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน การออกแบบทางสถาปัตยกรรม การออกแบบทางวิศวกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสัมพันธภาพ ได้แก่ บรรยากาศชั้นเรียน การสร้างการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การสอนและหลักสูตร การประเมินผลผู้เรียน ความรู้และทักษะของครู และการสร้างปฏิสัมพันธ์

จิรวดี ทวีโชติ (2561, หน้า 54) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงถึงการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมด้านต่างๆ เช่น ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และการจัดบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ หมายถึง จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน นอกห้องเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอนที่ส่งเสริมร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และการจัดบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3.3 ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

สุมาลี จันทรชะลอ (2542, หน้า 11) กล่าวว่า ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการหรือการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดการเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพผู้สอนจะต้องจัดทำแผนการสอนเป็นอย่างดีและดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่เตรียมไว้

วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา (2543, หน้า 10) กล่าวว่า ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดซึ่งองค์ประกอบของการเรียนการสอนจะประกอบไปด้วยหลักสูตรวิธีการเรียนการสอนและการประเมิน

ทิตนา แคมมณี (2555, หน้า 121) กล่าวว่า ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเป็นความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะ ฯลฯ จากกระบวนการที่บุคคลรับรู้และจัดกระทำต่อสิ่งเร้าต่างๆ เพื่อสร้างความหมายของสิ่งเร้า (สิ่งที่เรียนรู้) นั้น เชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมของตนจนเกิดเป็นความหมายที่ตนเข้าใจอย่างแท้จริงและสามารถอธิบายตามความเข้าใจของตนได้

ปิยณัฐ กุศลาลัย (2560, หน้า 19) กล่าวว่า ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ทักษะกระบวนการของครูในการจัดการ ส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วยวิธีการต่างๆ โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

สรุปได้ว่า ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันจัดเป็นกิจกรรมขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ มีการจัดกิจกรรมการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย การจัดการเรียนรู้ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ เจตคติและค่านิยมที่ดี

3.3.4 ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน ดังนี้

กิตติชัย สุธาสีโนบล (2541, หน้า 35) กล่าวว่า ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน หมายถึง การตั้งคำถามและการตอบคำถามจะสามารถนำผู้เรียนไปสู่การสร้างความสนใจของผู้เรียน และสามารถช่วยให้การเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้สอนจึงต้องมีความชำนาญในการตั้งคำถาม และสามารถเลือกใช้คำถามที่นำและส่งเสริมผู้เรียนได้ใช้ความคิดอย่างเหมาะสมตามความสนใจ โดยนักเรียนจะได้รับการกระตุ้นให้มีพัฒนาความคิดระดับสูงจากการตอบคำถาม

รังสรรค์ สุทาร์มย์ (2556, หน้า 292-300) กล่าวว่า ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน หมายถึง การมีทักษะในการตอบคำถาม มีมุมมองที่กว้าง ยืดหยุ่น ยอมรับทัศนะที่หลากหลายของผู้อื่น

นันทิยา พรหมทา (2559, หน้า 62) กล่าวว่า ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน หมายถึง การสะท้อนความเข้าใจ การนำไปใช้ คำตอบมักจะเป็นสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การฟัง การสนทนา

อาจารย์ ศรिताล (2560, หน้า 18) กล่าวว่า ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน หมายถึง การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างการเรียนรู้ อย่างมีความหมายของนักเรียนและเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นักเรียนได้ฝึกทักษะพูดการฟังของนักเรียนใช้เวลาอย่างคุ้มค่า และส่งผลให้บรรลุเป้าหมายด้านการศึกษา

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน หมายถึง การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การยอมรับทัศนะที่หลากหลายของผู้อื่น ซึ่งสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคล

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน ดังตาราง 7

ตาราง 7 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ ของการมีทักษะ
ในการจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน	ความตั้งใจ และความขยันหมั่นเพียร ปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานตามเป้าหมาย และมาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้อย่างดี ที่สุด รวมถึงความมุ่งมั่นในการปรับปรุง พัฒนาผลงานและพัฒนากระบวนการ ปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพสูงสุดอยู่เสมอ	1.ครูมีความตั้งใจ และความ ขยันหมั่นเพียร 2.ครูปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานตาม เป้าหมายและมาตรฐานที่องค์กร กำหนดไว้อย่างดีที่สุด 3.ครูมีความมุ่งมั่นในการปรับปรุง พัฒนาผลงาน 4. ครูมีการพัฒนากระบวนการ ปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพสูงสุดอยู่เสมอ
2. การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้	จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน นอก ห้องเรียน และบรรยากาศการเรียนการ สอน ที่ส่งเสริมร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และเอื้อต่อการเรียนรู้	1. ครูมีการจัดสภาพแวดล้อมใน ห้องเรียน นอกห้องเรียน 2. ครูจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมด้านอื่นๆ เช่น ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา 3. ครูจัดบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้
3. ทักษะในการจัดกระบวนการ เรียนรู้	กระบวนการที่ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกัน จัดเป็นกิจกรรมขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้จากประสบการณ์ มีการจัด กิจกรรมการสอนให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ตามเป้าหมาย การจัดการเรียนรู้ ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ เจตคติและค่านิยมที่ดี	1.ครูจัดกิจกรรมการสอนเพื่อให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ 2.ครูจัดกิจกรรมการสอนให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย 3.ครูจัดการเรียนรู้ให้เกิดความรู้ ทักษะ ความสามารถ เจตคติและ ค่านิยมที่ดี
4. ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน	การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การยอมรับ ทัศนะที่หลากหลายของผู้อื่น ซึ่งสะท้อน สิ่งที่ได้เรียนรู้จนเกิดเป็นความรู้ความ เข้าใจของแต่ละบุคคล	1. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน 2. ครูยอมรับทัศนะที่หลากหลายของ ผู้อื่น 3. ครูมีความสามารถในการตอบ คำถามซึ่งสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จนเกิด เป็นความรู้ความเข้าใจ

4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

4.1 ความหมายการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ดังนี้

สุวัฒน์ งามยิ่ง (2547, หน้า 5) ได้กล่าวว่าการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน สามารถใช้ศิลปะวิทยาการหลายๆ ด้าน มีบุคลิภาพที่เหมาะสมกับอาชีพ ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม

ศิริพร กุลสานต์ (2557, หน้า 66) ได้กล่าวว่าการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู หมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงออกถึงการประพฤติปฏิบัติตน และการวางตัวให้เหมาะสมกับอาชีพของตนเอง

โพทอง พงสงคราม (2562, หน้า 133) ได้กล่าวว่าการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู หมายถึง การเป็นแบบอย่างที่ดีงามให้กับนักเรียน เพื่อนร่วมงาน และชุมชนในด้านการแต่งกาย พุดจา และการแสดงออกตามวัฒนธรรมประเพณีของชาติ

Burger & Hallinger (2007, p 28) ได้กล่าวว่าการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู หมายถึง การทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง ศรัทธาต่ออาชีพครู

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู หมายถึง การเป็นต้นแบบที่ดีงามให้กับผู้เรียนทั้งในด้านการประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่น่ายกย่อง มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนสอน และมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง

4.2 องค์ประกอบการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

นักวิชาการกล่าวถึงองค์ประกอบของการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ดังนี้

สุวัฒน์ งามเอี่ยม (2547, หน้า 9) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านการสอน 3) ด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ 4) ด้านการพัฒนา

เกษมชัย บุญเพ็ญ (2551, หน้า 16) กล่าวว่า การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูประกอบไปด้วย 1) ด้านบุคลิกภาพ เช่น รูปร่างหน้าตา กิริยาอาการ การแต่งกาย ด้านวาจา 2) ด้านสติปัญญา และ 3) ด้านอารมณ์ต้องสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี

สมเกียรติ มาลา (2554, หน้า 128–123) กล่าวว่า การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู มีลักษณะดังนี้ 1) มีความรับผิดชอบ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่ 2) มีความอดทนและเสียสละ 3) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต 4) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 5) มีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย 6) มีความรู้รอบตัวหลายด้าน และ 7) มีความสามารถในการอธิบายสิ่งต่างๆ ให้เข้าใจได้ง่าย

สมสมร ลายพิกุล (2555, หน้า 28) กล่าวว่า การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนที่มีคุณลักษณะใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4) ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ และ 5) ด้านการพัฒนาตนเอง

นพ วิจิตรโยธการ (2555, หน้า 16) ได้สรุปการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูว่าเป็น เอกลักษณ์ประจำตัวของครูที่บ่งบอกถึงความดีงามต่อตนเองและเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นด้านต่างๆ ได้ 3 ด้าน คือ

- 1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ 2) คุณลักษณะด้านวิชาการและการสอน และ
- 3) คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์

อมรรัตน์ แก่นสาร (2558, หน้า 44–46) สรุปคุณลักษณะครูที่ดี 14 ประการ โดยด้านที่เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู มี 14 องค์ประกอบ ดังนี้

1. เป็นแบบอย่างที่ดีมีบุคลิกภาพและสุขภาพอนามัยกายและจิตใจที่ดี 2) มีคุณธรรม จริยธรรม 3) ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ 4) มีจิตวิทยาในการสอน 5) มีความ

ผูกพันกับศิษย์ 6) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย 7) มีส่วนร่วมกับชุมชน 8) อุทิศตน และอุทิศเวลา 9) มีความเป็นผู้นำ 10) มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ รักษาชื่อเสียงของ วิชาชีพครู 11) ไม่เห็นแก่อาภิสินจ้างหรือความเจริญทางวัตถุมากกว่าจิตใจ 12) ดำเนิน ชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย 13) มีความเป็นกัลยาณมิตรและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ร่วมงาน 14) มีวิสัยทัศน์ที่ดี เป็นผู้ที่มองการณ์ไกล และมุ่งต่อผลสำเร็จของงาน

จากทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ดังแสดงในตาราง 8

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตาราง 8 การสังเคราะห์องค์ประกอบการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

องค์ประกอบการมีบุคลิกลักษณะที่ เหมาะสมกับความเป็นครู	นักวิชาการ และนักการศึกษา							ผลการสังเคราะห์
	ผู้พัฒน งามเอียดม (2547)	เกษมชัย บุญเพ็ญ (2551)	สมเกียรติ มาลา (2554)	สมสมร ลายพิกุล (2555)	นพ วิจิตรโยธการ (2555)	อมรรัตน์ แก่นสาร (2558)	รวม ร้อยละ	
1. ด้านความรู้ - ด้านความรู้ - สถิติปัญหา - มีความรู้รอบตัวหลายด้าน - มีความสามารถในการอธิบายสิ่งต่างๆ ให้เข้าใจได้ง่าย - ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	√	√	√	√			4 66	√
2. ด้านการสอน - ด้านการสอน - มีจิตวิทยาในการสอน - มีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย - ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน - คุณลักษณะด้านวิชาการและการสอน	√		√	√	√	√	5 83	√
3. ด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ - ด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ - มีความรับผิดชอบ - มีความอดทนและเสียสละ - ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	√		√	√		√	3 50	√
4. ด้านการพัฒนาตนเอง - ด้านการพัฒนา - ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ - ด้านการพัฒนาตนเอง	√			√		√	3 50	√

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู	นักวิชาการ และนักการศึกษา								ผลการสังเกต
	ผู้สอนงานเต็ม (2547)	เกษมชัย บุญเพ็ญ (2551)	สมเกียรติ มาลา (2554)	สมสมร ลายพิน (2555)	นพ วิจิตรโยธการ (2555)	อมรรัตน์ แก่นสาร (2558)	รวม	ร้อยละ	
5. เป็นแบบอย่างที่ดี - เป็นแบบอย่างที่ดี						✓	1	16	
6. มีความผูกพันกับศิษย์ - มีความผูกพันกับศิษย์						✓	1	16	
7. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย - ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย						✓	1	16	
8. มีส่วนร่วมกับชุมชน - มีส่วนร่วมกับชุมชน						✓	1	16	
9. อุทิศตนและอุทิศเวลา - อุทิศตนและอุทิศเวลา						✓	1	16	
10. มีความเป็นผู้นำ - มีความเป็นผู้นำ						✓	1	16	
11. มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ รักษาชื่อเสียงของวิชาชีพครู - มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ รักษาชื่อเสียงของวิชาชีพครู						✓	1	16	
12. ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย - ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย						✓	1	16	
13. มีมนุษยสัมพันธ์ - มีความเป็นกัลยาณมิตรและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน - มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี - คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์			✓		✓	✓	3	50	✓
14. มีวิสัยทัศน์ที่ดี เป็นผู้ที่มองการณ์ไกล และมุ่งต่อผลสำเร็จของงาน - มีวิสัยทัศน์ที่ดี เป็นผู้ที่มองการณ์ไกล และมุ่งต่อผลสำเร็จของงาน						✓	1	16	
15. ด้านบุคลิกภาพ - ด้านบุคลิกภาพ - ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ - คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ		✓		✓	✓		3	50	✓

องค์ประกอบการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู	นักวิชาการ และนักการศึกษา							ผลการสังเกต
	ผู้ชำนาญ (2547)	เกษมชัย บุญเพ็ญ (2551)	สมเกียรติ มาลา (2554)	สมสมร ลายพิน (2555)	นพ วิจิตรโชติการ (2555)	อมรรัตน์ แก่นสาร (2558)	รวม	
16. ด้านอารมณ์ -ด้านอารมณ์		√					1	16
17. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร -ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร				√			1	16
รวม	4	3	7	5	3	14	35	

จากตาราง 8 เห็นได้ว่าองค์ประกอบของการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู มี 17 องค์ประกอบ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์คัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 หรือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบจำนวน 5 องค์ประกอบ เรียงตามความถี่สูงสุดไปหาน้อยสุดได้ดังนี้ 1) ด้านการสอน 2) ด้านความรู้ 3)ด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ 4)ด้านการพัฒนาตนเอง 5)ด้านบุคลิกภาพ และ 6)ด้านมีมนุษยสัมพันธ์

4.3 ความหมายขององค์ประกอบย่อยการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

4.3.1 ด้านการสอน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายด้านการสอน ดังนี้

วิไลวรรณ ชินพงษ์ (2539, หน้า 23) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านการสอน หมายถึง ครูต้องมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ภูมิใจในวิชาชีพครู รักษาชื่อเสียงของวิชาชีพครู มีจิตวิทยาในการสอน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของศิษย์ ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความรู้ ความสามารถในการเรื่องหลักสูตรและการสอนเนื้อหาวิชา

จรรยา ขาวสีจาน (2542, หน้า 19) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านการสอน หมายถึง การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ มีความรู้ความสามารถในวิธีการสอนวิธีการ การอบรมและการพัฒนา มีการเตรียมการสอนมาอย่างดี

ประไพ สิทธิเลิศ (2542, หน้า 36) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านการสอน หมายถึง การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่สอนวิชาการที่ดีที่ถูกต้อง และมีหลักในการปฏิบัติ มีความมุ่งมั่นและทำงานการสอน

จิโรจน์ สารรัตน์ (2542, หน้า 25) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านการสอน หมายถึง การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวก ให้แก่ศิษย์และชุมชน ถ่ายทอดความรู้ ปูทางฝังค่านิยมที่เหมาะสม

พิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจย์ (2554, หน้า 64) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านการสอน หมายถึง ครูต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาการสอนให้ สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน อีกทั้งสามารถให้บริการและแนะแนวในด้านการเรียนการสอน การครองตน และการรักษาสุขภาพอนามัย จัดทำและใช้สื่อการเรียน การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถปรับการเรียนการสอน

จากทัศนะนักวิชาการข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านการสอน หมายถึง ครูมีการใช้หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของศิษย์ ออกแบบแผนการสอนอย่างถี่ถ้วน ใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมเกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน ปกครองชั้น และบริหารชั้นเรียนได้อย่างราบรื่น ตลอดจนปฏิบัติงานต่างๆ ของโรงเรียนได้

4.3.2 ด้านความรู้

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายด้านความรู้ ดังนี้

วิไลวรรณ ชินพงษ์ (2539, หน้า 23) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านความรู้ หมายถึง ใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ เพิ่มเติม การยอมรับในวิทยาการใหม่ๆ

ภาวิไล นาควงษ์ (2540, หน้า 34) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านความรู้ หมายถึง การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอนเป็นอย่างดีแม่นยำ ในวิธีการสอนและเทคนิคการสอนอย่างดี จัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา วางแผนและเตรียมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมเนื้อหาให้สอดคล้องกับ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน

ยนต์ ชุ่มจิต (2544, หน้า 36) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านความรู้ หมายถึง บุคคลที่เป็นครูทุกคนต้องมีความรู้ดี การมีความรู้ดีที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ในเนื้อหาที่จะสอนตามหลักสูตร จิตวิทยาในการสอน หลักการสอน เศรษฐกิจ การบ้าน การเมือง ศาสนาวัฒนธรรมรวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณี ประวัติศาสตร์ ศิลปะวรรณคดีที่สำคัญของชาติ ความสามารถในการใช้ภาษาไทย เป็นอย่างดี สภาพแวดล้อมทางสังคม ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ และคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่างๆ

พิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจย์ (2554, หน้า 64) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านความรู้ หมายถึง ครูต้องมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน เช่น ปรัชญาการศึกษา ประวัติการศึกษา หลักการศึกษา นโยบายการศึกษา แผนและโครงการ

พัฒนาการศึกษา และ จะต้องมีความรู้ เชี่ยวชาญในเรื่องหลักสูตร วิธีสอนและวิธีประเมินผลการศึกษาในวิชาหรือ กิจกรรมที่ตนรับผิดชอบ นอกจากนี้ครูควรมีความรู้เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้ง การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมของตนและของโลก

สรุปได้ว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านความรู้ หมายถึง ครูต้องมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน มีความรู้ในเนื้อหาที่จะสอนตามหลักสูตร มีจิตวิทยาในการสอน มีวิธีการสอน เทคนิคการสอนอย่างดี มีการวางแผนและเตรียมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

4.3.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ ดังนี้

พิมพะระวี โรจน์รุ่งสัจย์ (2554, หน้า 64) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ หมายถึง การมีคุณธรรมและจรรยาบรรณ ครูต้องมีความศรัทธาในวิชาชีพครู ตั้งใจใช้ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเพื่อให้บริการแก่นักเรียนและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อ หลักการของวิชาชีพครู มีความรับผิดชอบในด้านการศึกษาต่อสังคม ชุมชน และนักเรียน มีความรักความเมตตา และความปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตน และอุทิศเวลาเพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและพัฒนาการทุกด้าน

ประไพ ลิทธิเลิศ (2557, หน้า 110) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ หมายถึง หลักธรรมจริยาที่สร้างความรู้สึกลึกซึ้ง ชั่วดีในทางศีลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจอยู่ใน ชั้นสมบุรณ์จนเต็มเปี่ยมด้วยความสุข การเป็นผู้มีคุณธรรม คือ การปฏิบัติตนอยู่ในกรอบอันดีงาม

ภนิดา มาประเสริฐ (2558, หน้า 27) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ หมายถึง การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ อบรมบ่มนิสัยให้ศิษย์มีคุณธรรม จริยธรรม มีความอดทน มีความรับผิดชอบ การยึดมั่นใน หลักธรรมศาสนา เน้นรูปแบบการสอนที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการต่อผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนพัฒนา ตนเองได้อย่างสร้างสรรค์

มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถในการเชื่อมโยงทฤษฎี ความรู้มาสู่การปฏิบัติได้สามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาต่างๆ ได้

ยงค์ ชุ่มจิต (2558, หน้า 32) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับ ความเป็นครูด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ หมายถึง การสอนให้คนมีความรู้ในศิลปะ วิทยาการต่างๆ การอบรม ฝึกฝนคนให้เป็นมนุษย์ การเป็นมนุษย์ การเป็นผู้จิตใจสูง เป็นผู้มีคุณธรรม รู้จักผิด ชอบชั่วดี มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาป ต่อความเลวร้าย ทั้งปวง นอกจากนี้แล้วต้องสร้าง ครูจะต้องมีความยินดีพอใจที่จะอบรมสั่งสอน ศิษย์ มีความอดทนที่จะพร่ำสอนแม้ว่าศิษย์ของตนจะฝึกยากสักเพียงใดก็ตาม

จากทัศนะของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ หมายถึง การมีคุณธรรม จริยธรรม การเลือกสรรสิ่งที่ดีมายึดถือปฏิบัติ เป็นผู้มีชีวิตซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบในการสอน มีความเมตตากรุณา และความขยันหมั่นเพียร ชี้แนะแนวทาง ศิษย์ไปสู่แนวทางที่ถูกต้อง รู้ผิดชอบชั่วดี

4.3.4 ด้านการพัฒนาตนเอง

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายด้านการพัฒนาตนเอง ดังนี้

สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร (2554, หน้า 70–71) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง การพัฒนาตนเองเป็น การปรับปรุงบุคลิกภาพ โดยรวมเพื่อใช้ประโยชน์ในการสร้าง สัมพันธ์ และสามารถ เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของตนเอง

พิมพ์ระวี ไรจน์รุ่งสัจ (2554, หน้า 64) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะ ที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง ครูต้องรู้จักสำรวจและ ปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้และศึกษาหาความรู้ต่างๆ รู้จักเพิ่มพูนวิทยฐานะของตนเอง พยายามคิดค้นทดลองใช้วิธีการใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และร่วมพัฒนา ชุมชนด้วย

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์ (2556, หน้า 280) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะ ที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง ครูต้องมีการพัฒนาตนเอง

การปรับปรุงบุคลิกภาพ โดยรวมเพื่อใช้ประโยชน์ในการสร้างสัมพันธ์ และสามารถ เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของตนเอง

นราธิป ศรีสาครศักดิ์ (2559, หน้า 18) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดีขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติ จำเป็นต้องพัฒนาทัศนคติตนเอง เพื่อรับการเปลี่ยนแปลงตนเองอยู่เสมอและตลอดเวลา

สรุปได้ว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง การใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ดีทั้งในวิชาความรู้และวิธีสอน หาโอกาสเพิ่มเติมความรู้และศึกษาวิธีการต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

4.3.5 ด้านบุคลิกภาพ

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายด้านบุคลิกภาพ ดังนี้

ยนต์ ชุ่มจิต (2558, หน้า 36) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านบุคลิกภาพหมายถึง ครูต้องประพฤติตนให้มีบุคลิกภาพที่น่าเคารพต่อศิษย์และบุคคลทั่วไป ครูต้องรักษาจรรยาบรรณครูได้อย่างครบถ้วน ย่อมนำความเจริญรุ่งเรือง มาสู่ศิษย์ของตนเอง รวมทั้งช่วยเสริมสร้างเกียรติและศักดิ์ศรีให้กับสถาบันวิชาชีพด้วย

Hilgard (1962 p. 447 อ้างถึงใน เอกศิษฐ์ เจริญชั้นยบุรณ์ หน้า 26) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านบุคลิกภาพหมายถึง การแสดงออกส่วนรวมของบุคคล และการแสดงออกของพฤติกรรม ซึ่งชี้ให้เห็นความเป็นปัจเจกบุคคลในการ ปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงลักษณะที่ส่งผลสู่การติดต่อ สัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ ความรู้สึกนับถือ ตนเอง ความสามารถ แรงจูงใจ ปฏิกริยาในการเกิดอารมณ์ และลักษณะนิสัยที่สะสมจาก ประสบการณ์ชีวิต

Zimbardo & Ruch (1980 p. 292 อ้างถึงใน เอกศิษฐ์ เจริญชั้นยบุรณ์ หน้า 26) บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การประพฤติและปฏิบัติตนในด้านบุคลิกภาพทั่วไป ผลรวมของลักษณะ เชิงจิตวิทยาของบุคคล แต่ละคน มีผลต่อการแสดงออกซึ่ง พฤติกรรมหลากหลายของบุคคลนั้น ทั้งส่วนที่เป็นลักษณะ

ภายนอก ที่สังเกตได้ง่ายและพฤติกรรม ภายในที่สังเกตได้ยาก ลักษณะที่หลากหลายดังกล่าว ส่งผลให้บุคคลแสดงออก ต่างกันใน แต่ละสถานการณ์และช่วงเวลา

Bootzin et al (1991 p.502 อ้างถึงใน เอกศิษฐ์ เจริญธัญบุรณ์ หน้า 26) บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านบุคลิกภาพหมายถึง การแต่งกาย กิริยา วาจาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู ลักษณะนิสัยและรูปแบบของความคิด ความรู้สึก และการประพฤติปฏิบัติของบุคคลแต่ละคน และการเป็นแบบอย่างที่ดี รู้จักปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง มีความประพฤติดี

สรุปได้ว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติตนในด้านบุคลิกภาพทั่วไป รวมถึงการ แต่งกาย กิริยา วาจาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู เป็นที่น่าเคารพต่อศิษย์และ บุคคลทั่วไป รักษาจรรยาบรรณครูได้อย่างครบถ้วน

4.3.5 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2554, หน้า 145) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะ ที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การที่ครูต้องทำงานโดยคิดถึง ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ความสัมพันธ์ในทางสังคมระหว่างมนุษย์ซึ่งจะ ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน

สมพร สุทัศนีย์ (2554, หน้า 28) บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การตระหนักถึง ความสำคัญรับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ ของเพื่อน ร่วมงาน การติดต่อเกี่ยวข้องกับระหว่าง บุคคล เพื่อให้เกิดความรักใคร่ชอบพอ ความ ร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย และ การดำเนินชีวิตให้มีความราบรื่น

นิมาลิกี ไบสะเมาะ (2564, หน้า 20) บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง หมายถึง การตระหนักถึง ความสำคัญรับฟัง ความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ การติดต่อเกี่ยวข้องกับระหว่างบุคคล ความร่วมมือ ร่วมใจในการทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ในทางสังคม

ระหว่าง มนุษย์ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน

สรุปได้ว่า บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูด้านมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมกับสมาชิกในองค์กร มีความผูกพันกับศิษย์ รักและเมตตาปราณีศิษย์ มีความปรารถนาดีกับศิษย์ สามารถทำงานและสร้างความร่วมมือกับผู้อื่นได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ผู้วิจัยได้สรุป องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ดังตาราง 9

ตาราง 9 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ ของการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ด้านการสอน	ครูมีการใช้หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของศิษย์ ออกแบบแผนการสอนอย่างถี่ถ้วน ใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมเกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน ปกครองชั้นและบริหารชั้นเรียนได้อย่างราบรื่น ตลอดจนปฏิบัติงานต่างๆ ของโรงเรียนได้	1.ครูใช้หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของศิษย์ เพื่อออกแบบแผนการสอนอย่างถี่ถ้วน 2.ครูมีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมเกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน 3.ครูมีการปกครองชั้นและบริหารชั้นเรียนได้อย่างราบรื่น
2. ด้านความรู้	ครูต้องมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน มีความรู้ในเนื้อหาที่จะสอนตามหลักสูตร มีจิตวิทยาในการสอน มีวิธีการสอน เทคนิคการสอนอย่างดี มีการวางแผนและเตรียมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	1. ครูมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน 2. ครูมีความรู้ในเนื้อหาที่จะสอนตามหลักสูตร 3. ครูมีจิตวิทยาในการสอน 4. ครูมีวิธีการสอน เทคนิคการสอนอย่างดี 5. ครูมีการวางแผนและเตรียมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
3.ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณ	การมีคุณธรรม จริยธรรม การ เลือกสรรสิ่งที่ดีมายึดถือปฏิบัติ เป็นผู้ มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบใน การสอน มีความเมตตากรุณา และ ความขยันหมั่นเพียร ชี้แนะแนวทาง ศิษย์ไปสู่แนวทางที่ถูกต้อง รับผิดชอบ ชั่วดี	1. ครูเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม 2. ครูเลือกสรรสิ่งที่ดีมายึดถือปฏิบัติ 3. ครูมีความซื่อสัตย์ 4. ครูมีความเมตตากรุณา 5. ครูมีความรับผิดชอบในการสอน 6. ครูชี้แนะแนวทางให้ศิษย์ไปสู่ แนวทางที่ถูกต้องรับผิดชอบชั่วดี
4. ด้านการพัฒนาตนเอง	การใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ดีทั้งใน วิชาความรู้และวิธีสอน หาโอกาส เพิ่มเติมความรู้และศึกษาวิธีการต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการ สอน	1. ครูมีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ อยู่เสมอ 2. ครูผู้มีความรู้ดีทั้งในวิชาความรู้ และวิธีสอน 3. ครูหาโอกาสเพิ่มเติมความรู้เพื่อ พัฒนาตนและเพื่อเป็นประโยชน์ต่อ การเรียนการสอน
5. ด้านบุคลิกภาพ	การแสดงออก การประพฤติและ ปฏิบัติตนในด้านบุคลิกภาพทั่วไป รวมถึง การแต่งกาย กิริยา วาจาและ จริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู เป็นที่น่าเคารพต่อศิษย์และบุคคล ทั่วไป รักษาจรรยาบรรณครูได้อย่าง ครบถ้วน	1.ครูมีการแสดงออก การประพฤติตน ในด้านบุคลิกภาพทั่วไปที่เหมาะสม 2.ครูมีการแต่งกาย กิริยา วาจาและ จริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็น ครู 3.ครูปฏิบัติตนเป็นที่น่าเคารพต่อ ศิษย์และบุคคลทั่วไป 4. ครูรักษาจรรยาบรรณครูได้อย่าง ครบถ้วน
6. ด้านมีมนุษยสัมพันธ์	การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม กับสมาชิกในองค์กร มีความผูกพันกับ ศิษย์ รักและเมตตาปราณีศิษย์ มีความ ปรารถนาดีกับศิษย์ สามารถทำงาน และสร้างความร่วมมือกับผู้อื่นได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตน	1. ครูมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม กับสมาชิกในองค์กร 2. ครูมีความผูกพันกับศิษย์ รักและ เมตตาปราณี มีความปรารถนาดีกับ ศิษย์ 3. ครูสามารถทำงานและสร้างความ ร่วมมือกับผู้อื่นได้ 4. ครูคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตน

2. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้

2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ

แนวคิดเรื่องสมรรถนะเริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1973 โดยศาสตราจารย์ เดวิด ซี แม็คเคลแลน (David, C McClelland) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ซึ่งได้ทำการพัฒนาแบบทดสอบทางบุคลิกภาพเพื่อศึกษา พบว่า บุคคลที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นควรต้องมีทัศนคติและนิสัยอย่างไรเพื่อกำหนดเป็นสมรรถนะของการปฏิบัติงาน แม็คเคลแลน ได้ใช้ความรู้ในเรื่องเหล่านี้ช่วยแก้ไขปัญหาคัดเลือกบุคลากรให้แก่หน่วยงานของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้แก่ปัญหาคัดเลือก ที่เน้นการวัดความถนัดที่ทำให้คนผิวดำและชนกลุ่มน้อยอื่นๆ ไม่ได้รับการคัดเลือก (ซึ่งผิดกฎหมาย) และปัญหาผลการทดสอบความถนัด ที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานน้อยมาก (ซึ่งแสดงว่า การทดสอบความถนัดไม่สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานได้) แม็คเคลแลน ได้เก็บข้อมูลของกลุ่มผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานโดดเด่นและผู้ที่ไม่ได้มีผลงานโดดเด่นด้วยการสัมภาษณ์ พบว่า สมรรถนะเกี่ยวกับความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ไม่ใช่การทดสอบด้วยแบบทดสอบความถนัด บทความเรื่อง Testing for Competence rather than for Intelligence ของแม็คเคลแลนที่ตีพิมพ์ ในปี 1973 ได้รับการกล่าวถึง อย่างกว้างขวางจากนักวิชาการ ทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างไรก็ดีแม็คเคลแลนก็ได้ทำให้เรื่องสมรรถนะได้รับความสนใจศึกษาและใช้กันต่อๆ มาจนถึงทุกวันนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2548, หน้า 7)

แนวคิดเรื่องสมรรถนะสามารถอธิบายด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ซึ่งอธิบายได้ว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเปรียบเทียบกับภูเขาน้ำแข็ง โดยมีส่วนที่เห็นได้ง่ายและพัฒนาได้ง่าย คือ ส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ นั่นคือ องค์ความรู้ และทักษะต่างๆ ที่บุคคลมีอยู่และส่วนใหญ่ที่มองเห็นได้ยากอยู่ใต้ผิวน้ำ ได้แก่ แรงจูงใจ อุดมคติ ภาวะลักษณะภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ส่วนที่อยู่ใต้น้ำนี้มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมากและเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก

สนอง อินละคร (2544, หน้า 2-6) กล่าวว่า การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างใดขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่ซึ่งอธิบายด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง คือ ทั้งความรู้ ทักษะ/ความสามารถ (ส่วนที่ลอยเหนือน้ำ) และคุณลักษณะอื่นๆ (ส่วนที่อยู่ใต้

น้ำ) ของบุคคลนั้นๆ สำหรับส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่อยู่ใต้น้ำนั้นเป็นส่วนที่มีปริมาณมากกว่า สังเกตและวัดได้ยากกว่า และเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่า ส่วนต่างๆ นี้ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) คือ บทบาทที่บุคคลแสดงออกต่อผู้อื่น ภาพลักษณ์ภายใน (Self-Image) คือ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับเอกลักษณ์และคุณค่าของตน อุปนิสัย (Traits) คือ ความเคยชิน พฤติกรรมซ้ำๆ ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง และแรงผลักดันเบื้องลึก (Motives) คือ จินตนาการ แนวโน้มวิธีคิด วิธีปฏิบัติ ตนอันเป็นไปโดยธรรมชาติของบุคคล ส่วนที่อยู่เหนือหน้านั้นเป็นส่วนที่สัมพันธ์กับเชาวน์ปัญญาของบุคคล ซึ่งการที่บุคคลมีเพียงความฉลาดที่ทำให้เขาสามารถเรียนรู้องค์ความรู้ และทักษะได้เท่านั้นยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เขาเป็นผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น บุคคลจำเป็นต้องมีแรงผลักดันเบื้องลึก อุปนิสัย ภาพลักษณ์ภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคมที่เหมาะสมด้วย จึงจะทำให้เขาสามารถเป็นผู้ที่มีผลงานโดดเด่น

จากแนวคิดสมรรถนะ สรุปได้ว่า องค์ความรู้ และทักษะต่างๆ ที่บุคคลมีอยู่ และส่วนใหญ่มองเห็นได้ยาก บุคคลที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นควรต้องมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม คุณลักษณะและทัศนคติที่บุคลากรจำเป็นต้องมี เพื่อปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

2.2 ประเภทของสมรรถนะ

นักวิชาการหลายท่านได้จำแนกประเภทของสมรรถนะดังนี้

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์ (2547, หน้า 28) ได้ระบุว่าสมรรถนะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะและคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ในพฤติกรรมที่แตกต่างกันและจำแนกสมรรถนะออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึงความสามารถหลัก ซึ่งสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของคนที่ช่วยสนับสนุนให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและภารกิจตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดและหมายถึงลักษณะพฤติกรรมของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ทักษะและคุณลักษณะเฉพาะของคนในทุกระดับและทุกกลุ่มงานที่องค์กรต้องการให้มี

2. สมรรถนะในการบริหารจัดการ (Managerial Competency) หมายถึงความสามารถในการจัดการซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงทักษะในการบริหารจัดการและ

หมายถึงความสามารถที่มีได้ทั้งในระดับผู้บริหารและระดับพนักงานโดยจะแตกต่างกันตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ (Role-Based)

3. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) หมายถึงความสามารถในงานซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะและคุณลักษณะเฉพาะของงานต่างๆ (Job Based) หน้าที่ที่แตกต่างกัน ความสามารถในงานย่อมแตกต่างกัน

4. สมรรถนะส่วนบุคคล (Individual Competency) หมายถึงความสามารถเฉพาะบุคคลซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะและคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลที่เกิดขึ้นจริงตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่เหมือนกันไม่จำเป็นว่าคนที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้นจะต้องมีความสามารถที่เหมือนกัน

ณรงค์วิทย์ แสงทอง (2551, หน้า 11) ได้จำแนกสมรรถนะออกเป็น

3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึงบุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะทัศนคติความเชื่อและอุปนิสัยของคนในองค์กรโดยรวมที่จะช่วยสนับสนุน ให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้

2. สมรรถนะตามสายงาน (Job Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะทัศนคติความเชื่อและอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้คนนั้นๆ สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้นๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน

3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะ ของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อและอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป

ชูชัย สมितिไกร (2552, หน้า 31) จำแนกสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ สมรรถนะที่บุคลากรในองค์กรจำเป็นต้องมีเหมือนกันทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในสายงานใดหรือระดับตำแหน่งใดก็ตาม

2. สมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency) คือ สมรรถนะที่เป็นความรู้ความสามารถทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามสายงานหนึ่งๆ

3. สมรรถนะตามบทบาท (Role Competency) คือ สมรรถนะที่บุคคลในระดับบริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่และบทบาทการเป็นผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

จากทัศนะของนักวิชาการที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประเภทของสมรรถนะมี 3 ประเภท ดังนี้ 1) สมรรถนะหลัก ความสามารถหลักซึ่งสะท้อนให้เห็นพฤติกรรม 2) สมรรถนะประจำสายงาน ความสามารถในการในสายงาน 3) สมรรถนะในการบริหารจัดการ สะท้อนทักษะในการบริหารจัดการ

2.3 ความหมายสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

นักวิชาการได้ให้ความหมายสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ไว้หลากหลายดังนี้

จันทิมา แสงเลิศอุทัย (2550, หน้า 18) ได้กล่าวว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ครูพึงมีในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ชาโรณี ตรีวรวิญญู (2550, หน้า 19) ได้กล่าวว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถหรือทักษะกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ หรือกระบวนการคิดของครูเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งครูจะแสดงออกทางพฤติกรรมในการปฏิบัติงานโดยความสามารถนี้จะเป็นผลสืบเนื่องมาจากความรู้ความเข้าใจของครูต่อเนื้อหาวิชา การสอน และการเรียนรู้ของผู้เรียน และจากการที่ครูได้มีประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน สื่อการเรียนรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

Corcoran and Goertz (1995, p. 34) ได้กล่าวว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางสติปัญญา ความรู้และทักษะของคณะครู ปริมาณและคุณภาพของแหล่งทรัพยากรที่ใช้ในการสอนและการจัดระบบเชิงสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

Cohen and Loewenberg (1999, p. 80) ได้กล่าวว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและยั่งยืนเป็นบทบาทหรือลักษณะในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนท่ามกลางสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้

Collinson (2005, p. 34) ได้กล่าวว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การใช้นวัตกรรมหรือมีการแทรกแซงเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา หรือพัฒนาขึ้นให้เป็นไปตามมาตรฐานนั้นๆ

จากทัศนะของนักวิชาการที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ทักษะความสามารถ ความรู้และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ครูได้แสดงออกเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีการใช้นวัตกรรม สื่อ แหล่งเรียนรู้ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

2.4 ความสำคัญของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548, หน้า 1-13)

ได้กล่าวถึงความสำคัญของการนำแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะมาใช้โดยศึกษาจากแนวคิดของ David C. McClelland ที่สรุปว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เปรียบเทียบกับภูเขาน้ำแข็งโดยมีส่วนที่เห็นได้ง่าย และพัฒนาได้ง่าย คือส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ นั่นคือ องค์ความรู้ และทักษะต่างๆ ที่บุคคลมีอยู่ และส่วนใหญ่ที่มองเห็นได้ยากอยู่ใต้ผิวน้ำได้แก่ แรงจูงใจ อุปนิสัย ภาพลักษณ์ภายในและบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ส่วนที่อยู่ใต้น้ำนี้มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมากและเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก

สุกัญญา รัตมิตร์มโชติ (2550, หน้า 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ว่า องค์การครูในต่างประเทศได้นำสมรรถนะการจัดการเรียนรู้มาใช้อย่างกว้างขวางในการสรรหา คัดเลือก พัฒนาและประเมินผลงานของครูให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของตำแหน่งงานและองค์การมากที่สุด มีความเป็นระบบ ชัดเจนและมีมาตรฐาน มุ่งเน้นอนาคต ตลอดจนสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเอง

สุพิช ชัยมงคล (2557, หน้า 86) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เป็นแนวคิดที่ช่วยในการคัดเลือก พัฒนา และประเมินผลงานของผู้สอน ผู้สอนต้องประกอบไปด้วยความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เป็นคุณลักษณะที่จะบ่งชี้ได้ว่าบุคคลนั้นจะมีผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนได้ดีกว่าคนอื่น

จากทัศนะของนักวิชาการที่กล่าวมาผู้วิจัยสรุปได้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญในการจัดการศึกษา เป็นแนวคิดในการพัฒนาผู้สอนให้มีความสามารถและคุณลักษณะที่พึงชึ้ได้ว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้

2.5 องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

นักวิชาการหลายท่านได้จำแนกองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ดังนี้

นันทกา วิริณิน (2557, หน้า 203) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า มี 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ความสามารถในการเนื้อหาสาระที่สอน 3) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ความสามารถในการใช้และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 5) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ชนกพร จุฑาสงษ์ (2559, หน้า 264) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผลการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มี 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ 2) องค์ความรู้ตามสาระการเรียนรู้ 3) การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย 4) การออกแบบการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ 5) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

ชวนพิศ ศิลาเดช (2559, หน้า 455-456) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการศึกษาค้นคว้าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาวิชาชีพ 2) จริยธรรม จรรยาบรรณ และค่านิยม 3) การสื่อสาร 4) การบริหารจัดการชั้นเรียน 5) การทำงานเป็นทีม และ 6) สังคมวัฒนธรรม

คมกริช ภูคัง (2560, หน้า 122-123) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 24 พบว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู มี 5 องค์ประกอบดังนี้

- 1) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ความสามารถในการเนื้อหาที่สอน
- 3) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 4) ความสามารถในการเลือกใช้และพัฒนา
- นวัตกรรมการเรียนรู้ และ 5) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ฐิติมา ภมรดล (2560, หน้า 71-73) ได้ศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ
- 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

ปิยะมาศ ทองเปลว (2560, หน้า 121) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่าองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยประกอบด้วย 6 ด้านดังนี้ 1) การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม 2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็ก 3) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 4) การบูรณาการเรียนรู้ 5) การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และ 6) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

พฤษ หงเทต (2560, หน้า 183-184) ได้ศึกษารูปแบบการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูมี 6 องค์ประกอบดังนี้ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ความรู้และความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 6) ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน

มณฑลธน ไชยเสน (2562, หน้า 159–160) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบ การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยกระบวนการวิจัยศึกษาบทเรียน พบว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 4 องค์ประกอบดังนี้ 1) การออกแบบการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การวิจัยในชั้นเรียน และ 4) การพัฒนาทักษะของผู้เรียน

สุวรรณี ยะหะกร (2563, หน้า 101) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนามาบทเรียนร่วมกันของครูภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การใช้ และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ไฉไลศรี เพชรใต้ (2563, หน้า 361–362) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผู้เรียน 2) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 3) การ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) การใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี และ 5) การวัดผล และประเมินผล

Auli Toom (2021, p. 7) ได้ศึกษาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ญุณแจ สำคัญในการสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ของครูประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้ 1) ความสามารถในการด้านเนื้อหาสาระที่สอน 2) การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย 3) ความสามารถในการด้านการทำงานเป็นทีม และ 4) ความสามารถในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

Vera Yuli Erviana (2022, p. 362) ได้ศึกษาระดับความเข้าใจต่อการจัดการ เรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองของยอกยาคาร์ตา พบว่าองค์ประกอบ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ความสามารถในการออกแบบ การเรียนรู้ 2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ความสามารถ ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร และ 4) ความสามารถด้านบุคลิกภาพ

Bulent Alan (2022, p. 317) ได้ศึกษาตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ผลการศึกษาค้นพบองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่ามี 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม 3) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 4) ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ และ 5) ความสามารถด้านภาวะผู้นำครู

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ดังตาราง 10

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตาราง 10 การสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

องค์ประกอบสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ของครู	นักวิชาการและนักการศึกษา													รวม	ร้อยละ	ผลการสังเคราะห์
	นันทภา วรรัตน์ (2557)	ชนกพร จุฑาสงษ์ (2559)	ชวณพิศ ศิลาดะช (2559)	คมกริช ภูคังกิ่ง (2560)	ฐิติมา ภมรมล (2560)	ปิยะมาศ ทองปลาด (2560)	พญัส ดงเทศ (2560)	มณฑลธณ ไชยเสน (2562)	สุวรรณี ยะกะกร (2563)	ไฉไลศรี เพชรดี (2563)	Auli Toom (2021)	Vera Yuli Eriyana (2021)	Bulent Alan (2022)			
1. ความสามารถในการ สร้างและพัฒนาหลักสูตร - ความสามารถในการสร้าง และพัฒนาหลักสูตร - การสร้างและพัฒนา หลักสูตร	✓	✓		✓	✓	✓	✓					✓	✓	8	61	✓
2. ความสามารถในการ เนื้อหาสาระที่สอน - ความสามารถในการ เนื้อหาสาระที่สอน - องค์ความรู้ตามสาระการ เรียนรู้	✓	✓		✓							✓			4	30	
3. ความสามารถในการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ - ความสามารถในการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญและการ พัฒนาผู้เรียน - จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ หลากหลาย	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		1 2	92	✓

ตาราง 10 (ต่อ)

องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู	นักวิชาการและนักการศึกษา											รวม	ร้อยละ	ผลการสังเคราะห์	
	นันทกา วริณิน (2557)	ชนกพร จุฑาสงส์ (2559)	ชวนพิศ ศิลาคเดช (2559)	คมกริช ภูคangk (2560)	ฐิติมา งามรมล (2560)	ปิยะมาศ ทองปลิว (2560)	พญัส ดงเทศ (2560)	มนะทิลอน ไชยเสน (2562)	สุวรรณี ยะทะการ (2563)	ไฉไลศรี เพชรดี (2563)	Auli Toom (2021)				Vera Yuli Erwiana (2021)
4. ความสามารถในการใช้และพัฒนา นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ - ความสามารถในการใช้และพัฒนา นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ -การใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม	√	√		√			√		√				6	46	
5. ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ - ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	√	√		√		√	√		√	√			7	53	√
6. ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ - ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้		√				√	√	√	√	√		√	8	61	√
7. ความสามารถด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน - ความสามารถด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน			√		√	√		√	√				5	38	
8. ความสามารถด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน - ความสามารถด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน					√		√	√		√			4	30	
9.ความสามารถด้านภาวะผู้นำครู - ความสามารถด้านภาวะผู้นำครู			√		√							√	3	23	
10. ความสามารถด้านการสร้างสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้			√		√	√							3	23	

ตาราง 10 (ต่อ)

องค์ประกอบสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้ของครู	นักวิชาการและนักการศึกษา													รวม	ร้อยละ	ผลการสังเกต
	นันทก วรนิม (2557)	ชนกพร จุฑาสงส์ (2559)	ชวณิต ศิลาเดช (2559)	คมกฤษ ญาคอง (2560)	ฐิติมา งามรมล (2560)	ปิยะมาศ ทองเปลว (2560)	พญัสว คงทศ (2560)	มณฑลธนา ไชยเสน (2562)	สุวรรณี ยะทะกร (2563)	ไฉไลศรี เพชรใต้ (2563)	Auli Toom (2021)	Vera Yuli Erviana (2021)	Bulent Alan (2022)			
- ความสามารถด้านการสร้าง สัมพันธ์และความร่วมมือกับ ชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้																
11. ความสามารถในการ ทำงานเป็นทีม - ความสามารถในการ ทำงานเป็นทีม			✓								✓		✓	3	23	
12. ความสามารถด้านการ พัฒนาวิชาชีพ - ความสามารถด้านการพัฒนา วิชาชีพ			✓											1	7	
13. จริยธรรม จรรยาบรรณ และค่านิยม - จริยธรรม จรรยาบรรณ และ ค่านิยม			✓											1	7	
14. ด้านบุคลิกภาพ - ด้านบุคลิกภาพ												✓		1	7	
รวม	5	6	6	5	6	6	6	4	4	5	4	4	5			

จากตาราง 10 เห็นได้ว่า องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู มี 14 องค์ประกอบ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์คัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 7 หรือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้จำนวน 4 องค์ประกอบ เรียงตามความถี่สูงสุดไปหาน้อยสุด ดังนี้ 1) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 3) ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ และ 4) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบย่อยของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ดังนี้

1. ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1 ความหมายความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มีผู้ให้ความหมายของความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

นันทกา วิรินิน (2557, หน้า 12) ได้กล่าวว่าความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวทั้งด้านร่างกาย ความคิด สติปัญญา อารมณ์ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ฐิติมา ภมรมล (2560, หน้า 10) ได้กล่าวว่าความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การดำเนินการในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนมากที่สุด โดยในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถ

ปิยะมาศ ทองเปลว (2560, หน้า 18) ได้กล่าวว่าความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การที่ผู้สอนมีกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คิด ค้นคว้า สร้างความรู้ด้วยตนเอง ให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน มีส่วนร่วมกันสร้างความรู้อย่างมีกระบวนการ

พฤษ หงส (2560, หน้า 27) ได้กล่าวว่าความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง วิธีสอนที่สามารถสร้างหรือพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่างๆ ที่ต้องการ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง สอดคล้องกับความสามารถ ศักยภาพและความต้องการของตนเองอย่างเต็มที่

มณฑลชน ไชยเสน (2558, หน้า 14) ได้กล่าวว่าความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเอง โดยใช้กระบวนการจัดการที่มีประสิทธิภาพทั้งของครูผู้สอนและผู้เรียน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์

สูงสุดแก่ผู้เรียนเพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เรียนรู้อย่างมีความสุข ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ รอบด้านอย่างสมดุล มีทักษะการแสวงหาความรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2 หลักการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงหลักการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ดังนี้

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2541, หน้า 33) ได้เสนอหลักการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construct)
2. ให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด (Participation)
3. ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน และได้เรียนรู้จากกันและกัน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ความคิด และประสบการณ์แก่กันและกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้“กระบวนการ” ควบคู่ไปกับ “ผลงาน หรือ ข้อความที่สรุปได้” (Process / Product)

5. ให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (Application)

ชนธิป พรกุล (2544, หน้า 4) และทิศนา ขัมมณี (2545, หน้า 121) มีความเห็นตรงกันในเรื่อง หลักในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมี 5 ประการ ดังนี้

1. การสร้างความรู้ (Construct) หมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิด การสร้างสรรค์ (Constructivism) ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
2. การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) หมายถึง ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน เพื่อน สื่อและสิ่งแวดล้อมรอบตัว
3. การมีส่วนร่วมทางกาย (Physical Participation) หมายถึง ผู้เรียนมีโอกาส เคลื่อนไหวร่างกายในการทำกิจกรรมลักษณะต่างๆ

4. การเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) หมายถึง ผู้เรียน

ได้เรียนรู้ กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

5. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Application) หมายถึง ผู้เรียน

สามารถนำความรู้ ไปใช้ได้ในสถานการณ์ต่างๆ

สนอง อินละคร (2544, หน้า 2–6) เสนอหลักการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไวดังนี้

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่สำคัญ และมีความหมายขึ้นกับสิ่งที่สอน (เนื้อหา และวิธีที่ใช้สอน เทคนิคการสอนหรือกระบวนการเรียนรู้)
3. การเรียนจะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
4. สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียนจะช่วยให้เกิดการเจริญงอกงาม และช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
5. ครู คือผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งการเรียนรู้ กล่าวคือ ครูเป็นผู้คอยแนะนำและสามารถค้นคว้าหาวัสดุอุปกรณ์และกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน
6. การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลายๆ ด้านทั้งด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติและด้านอารมณ์หรือความรู้สึก
7. ผู้เรียนมีโอกาสมองเห็นความสามารถของตนเอง มีความมั่นใจตนเอง ควบคุมตนเองได้มากขึ้น ตลอดจนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ต่างๆ มากขึ้น

นวลจิตต เชาวีร์ติพงศ์ และคนอื่นๆ (2545, หน้า 8–9) ได้กล่าวถึงหลักการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร กล่าวถึงการปฏิรูปหลักสูตรให้ต่อเนื่อง เชื่อมโยง มีความสมดุลในเนื้อหาสาระทั้งที่เป็นวิชาการ วิชาชีพ และวิชาว่าด้วยความเป็นมนุษย์ และให้มีการบูรณาการเนื้อหาหลากหลายที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

2. ด้านกระบวนการเรียนรู้ กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะต้องประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง โดยการใช้วิธีการประเมินผู้เรียนหลายวิธี ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรม การใช้แฟ้มสะสมงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสแสดงผลการเรียนรู้ได้หลายแบบ ไม่เพียงแต่ความสามารถทาง ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ซึ่งวัดได้โดยแบบทดสอบเท่านั้น การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้แบบนี้แสดงให้เห็นความแตกต่างอันเกิดจากผลการพัฒนาตนเองของผู้เรียนในด้านต่างๆ ชัดเจนมากขึ้น

สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2545, หน้า 1-2) ได้กล่าวถึงหลักการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (Learners Needs Interests) เป็นสำคัญ
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (Participation) ในการเรียนรู้มากที่สุด
3. เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (Constructionism) กล่าวคือ ให้สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ในสภาพความเป็นจริง (Experiential Learning) สามารถวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) และสืบค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Inquiry)
4. เป็นการพึ่งพาตนเอง (Autonomy) เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และสามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนได้ (Metacognition) กล่าวคือ รู้วิธีคิดของตนเองและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีคิดได้อย่างเหมาะสม ไม่เน้นที่การจดจำเพียงเนื้อหา

5. เน้นการประเมินตนเอง (Self Evaluation) ซึ่งแต่เดิมครูผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินผล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ชัดเจนขึ้น รู้จุดเด่น จุดด้อย และพรอมที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เป็นการประเมินตามสภาพจริง และใช้แฟ้มสะสมงานช่วย

6. เน้นความร่วมมือ (Cooperation) ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีหนึ่งที่ใช้ก็คือ การเรียนแบบร่วมมือในรูปแบบต่างๆ เช่น TGT, Jigsaw, STAD เป็นต้น

7. เน้นรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) ซึ่งอาจจัดได้ทั้งในรูปแบบที่เป็นกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคล

จากหลักการดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ต้องให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอ

1.3 องค์ประกอบความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ดังนี้

วรพล ตราเต็ง (2556 , หน้า 20) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักสูตร 2) กระบวนการเรียนการสอน 3) แผนการจัดการเรียนรู้ 4) สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยี และ 5) บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

ภักดี วงษาเนาว์ (2560, หน้า 37) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าสามารถแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การจัดการเรียนการสอนทางอ้อม 2) การศึกษาเป็นรายบุคคล 3) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี และ 4) การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นการปฏิสัมพันธ์

บุหงา คงราช (2560, หน้า 38) กล่าวว่า องค์ประกอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีองค์ประกอบหลักอยู่ 6 ประการ ได้แก่

- 1) หลักสูตรการศึกษา 2) เทคนิคกระบวนการสอน 3) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 4) คุณลักษณะของครูผู้สอน 5) คุณลักษณะของผู้เรียน และ 6) การบริหารจัดการ

ศิริพร ศรีปัญญา (2560, หน้า 53) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดการเรียนรู้ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) สื่อการจัดการเรียนรู้ 4) บทบาทครู และ 5) วัดและประเมินผล

กิริติวัฒน์ ศรีทะหา (2562, หน้า 26) ศึกษาองค์ประกอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถสรุปได้ว่ามี 6 องค์ประกอบได้แก่

- 1) ครู 2) นักเรียน 3) หลักสูตร 4) การบริหารจัดการ 5) กระบวนการเรียนรู้ และ 6) ผู้บริหารสถานศึกษา

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังตาราง 11

ตาราง 11 การสังเคราะห์องค์ประกอบความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความสามารถในการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	นักวิชาการและนักการศึกษา							ผลการสังเคราะห์
	วรพล ตราเต็ง (2556)	ภักดี วงษาเนนาร์ (2560)	บุหงา คงราช (2560)	ศิริพร ศรีปัญญา (2560)	กิริติพัฒน์ ศรีทะหา (2562)	รวม	ร้อยละ	
1. การจัดการเรียนการสอนทางอ้อม -การจัดการเรียนการสอนทางอ้อม		√				1	20	
2. การศึกษาเป็นรายบุคคล -การศึกษาเป็นรายบุคคล		√				1	20	
3. การจัดการเรียนการสอน - การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี - เทคนิคกระบวนการสอน - การจัดการเรียนรู้ - กระบวนการเรียนการสอน - กระบวนการเรียนรู้	√	√	√	√	√	5	100	√
4. การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นการ ปฏิสัมพันธ์ -การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นการ ปฏิสัมพันธ์		√				1	20	
5. หลักสูตร - หลักสูตรการศึกษา - แผนการจัดการเรียนรู้ - หลักสูตร	√ √		√	√	√	4	80	√
6. การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง - การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง - วัดและประเมินผล			√	√		2	40	
7. คุณลักษณะของครูผู้สอน - คุณลักษณะของครูผู้สอน			√	√		3	60	√

ความสามารถในการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	นักวิชาการและนักการศึกษา						
	วราพล ตราแดง (2556)	ภักดี วงษ์นาแว (2560)	บุหงา คงราช (2560)	ศิริพร ศรีปัญญา (2560)	กัรติวัฒน์ ศรีทะหา (2562)	รวม	ร้อยละ
- บทบาทครู					✓		
- ครู					✓		
8. คุณลักษณะของผู้เรียน						2	20
- คุณลักษณะของผู้เรียน			✓				
- นักเรียน					✓		
9. การบริหารจัดการ						2	20
- การบริหารจัดการ			✓				
- ผู้บริหารสถานศึกษา					✓		
10. สื่อการจัดการเรียนรู้						2	40
- สื่อการจัดการเรียนรู้				✓			
- สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยี	✓						
11. บรรยายภาพและสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสม	✓					1	20
- บรรยายภาพและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม							
รวม	5	4	6	5	6	26	

จากตาราง 11 สรุปได้ว่า ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 11 องค์ประกอบ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์คัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 หรือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบจำนวน 3 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับการดำเนินการ ได้ดังนี้ 1) หลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน และ 3) คุณลักษณะของครูผู้สอน

1.4 ความหมายขององค์ประกอบย่อยความสามารถในการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน

1.4.1 หลักสูตร

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของหลักสูตรการศึกษา ดังนี้

ชวลิต ชูกัมพาง (2555, หน้า 13) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวล
ประสบการณ์ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มีทั้งส่วนที่เป็นเอกสาร หลักฐาน
กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม สื่อวัสดุต่างๆ ที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียน
ไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา

กรุณา วิทยารัตน์ (2559, หน้า 15) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง สิ่ง
มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นที่ยอมรับ เพื่อพัฒนา
ผู้เรียนให้เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวัง และมีการแผนงานและสามารถปรับปรุง และ
พัฒนาให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียน

บุญเลิศ จันดีนุพาบ (2559, หน้า 15) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง
มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
เพื่อให้ให้นักเรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ตามที่กำหนดในจุดหมายของการศึกษา
อาจรวมถึงเนื้อหาวิชาซึ่งแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา หรือข้อกำหนดที่แสดงถึง
จุดหมาย แนวทาง เนื้อหาสาระ และมวลประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้
ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่จุดหมายกำหนด

ชนิดพร ทศตร (2560, หน้า 21) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง
แนวการจัดประสบการณ์ทั้งมวลและ/หรือเอกสารที่มีการจัดทำเป็นแผน การจัดสภาพ การ
เรียนรู้หรือโครงการจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดวิธี การจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียน
เกิดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ทั้งในและนอก
โรงเรียนและสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและประเทศชาติ

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์และความรู้ต่างๆ
ที่ครูจัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้านและสนองความ
ต้องการของผู้เรียน

1.4.2 การจัดการเรียนการสอน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

ประกาศิต อาณูภาพแสนยากร (2556, หน้า 2) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม โดยผู้เรียนมีบทบาทและมีความสำคัญมากที่สุดในชั้นเรียน เป็นผู้ลงมือปฏิบัติและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

ชนิตพร ทศคร (2560, หน้า 54) กล่าวว่า การจัดการเรียนสอน หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักที่ว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการ การจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้เห็นความสำคัญ ทั้งความรู้และคุณธรรม

ณัฐชนา มณีพฤษ (2560, หน้า 45) กล่าวว่า การจัดการเรียนสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ เพื่อให้เด็กเรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้น อีกทั้งยังเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน ผู้เรียน รวมไปถึง สิ่งแวดล้อมอีกด้วย

สนธยา วิบูลย์ศิลป์ (2560, หน้า 69) กล่าวว่า การจัดการเรียนสอน หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการ จัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญ

ทั้งความรู้ และคุณธรรม

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ประสบการณ์ใหม่ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.4.3 คุณลักษณะของครูผู้สอน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของคุณลักษณะของครูผู้สอน ดังนี้

นงลักษณ์ ก่อเกียรติวินิช (2551, หน้า 27) กล่าวว่า ลักษณะครูผู้สอน หมายถึง ครูต้องมีความรู้ทางวิชาการ และระเบียบวินัย มีความรู้ในหลักสูตรให้ความ เห็นชอบในการลงทะเลเบียนเรียน มีความรู้และติดตามการลงทะเลเบียนเรียนในรายวิชาต่างๆ มีความรอบรู้กว้างขวางทันต่อเหตุการณ์รับรู้ไวและเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดี

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครธวัช (2553, หน้า 6) กล่าวว่า ลักษณะครูผู้สอน หมายถึงครูผู้สอนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรับผิดชอบดี ใจกว้างและ รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีความรู้กว้างขวางและทันเหตุการณ์ ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีความจริงใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีเหตุผลและ มีความสามารถในการแก้ปัญหา

พิณสุตา สิริธวัชศรี (2557, หน้า 64) กล่าวว่า ลักษณะครูผู้สอน คือ ครูที่เป็นผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูและผู้ให้ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและทักษะ การจัดการเรียนรู้ มีทักษะการสื่อสาร ดีนรู้ ทันสมัยทันเหตุการณ์ ตามทันเทคโนโลยีและ ข่าวสาร สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นแบบอย่างทางคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรม

จรัรัตน์ พันสอน (2560, หน้า 22) กล่าวว่า ลักษณะครูผู้สอน หมายถึง ครูที่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ทางด้านวิชาการและ การให้คำปรึกษา เป็นผู้ที่มีใจรักในงานให้คำปรึกษา ใฝ่รู้ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจธรรมชาติ ของวัยรุ่น มีจิตวิทยา มีจิตใจโอบอ้อมอารี ยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริงมีความเป็นกันเอง มีมนุษย สัมพันธ์ที่ดี ตลอดจนมีความอดทนต่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียน

จากทัศนะข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า คุณลักษณะครูผู้สอน หมายถึง ครูมีความรู้ในวิชาที่สอน ความรู้ในวิชาชีพ ใช้วิธีสอนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

มีจรรยาบรรณของความเป็นครู มีคุณธรรมสูง มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีบุคลิกภาพดี
 กริยาท่าทางเรียบร้อย แต่งกายสุภาพ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์

ผู้วิจัยได้สรุป องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้
 ของความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังตาราง 12

ตาราง 12 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ของความสามารถ
 ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. หลักสูตร	มवलประสบการณ์และความรู้ต่างๆ ที่ครูจัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอก ห้องเรียน โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุก ด้านและสนองความต้องการของผู้เรียน	1. ครูจัดประสบการณ์และความรู้ต่างๆ ให้ผู้เรียนทั้งในและ นอกห้องเรียน 2. ครูจัดประสบการณ์ให้ผู้กับผู้เรียนเพื่อสนองความ ต้องการของผู้เรียน 3. ครูจัดประสบการณ์โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้าน 4. ครูมอบความรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน
2. การจัดการเรียนการสอน	กระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมี ความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ประสบการณ์ใหม่ ส่งเสริมการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	1.ครูมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐาน 2.ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ 3.ครูส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. คุณลักษณะของครูผู้สอน	ครูมีความรู้ในวิชาที่สอน ความรู้ใน วิชาชีพ ใช้วิธีสอนต่าง ๆ ได้อย่าง เหมาะสม มีจรรยาบรรณของความเป็น ครู มีคุณธรรมสูง มีเจตคติที่ดีต่อ วิชาชีพครู มีบุคลิกภาพดี กริยาท่าทาง เรียบร้อย แต่งกายสุภาพ เป็นตัวอย่างที่ ดีแก่ศิษย์	1. ครูมีความรู้ในวิชาที่สอน ความรู้ในวิชาชีพ ใช้วิธีสอน ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม 2. ครูมีจรรยาบรรณของความเป็นครูและ มีคุณธรรมสูง 3. ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 4. ครูมีบุคลิกภาพดี กริยาท่าทางเรียบร้อย 5. ครูแต่งกายสุภาพ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์

2. ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

2.1 ความหมายความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ไว้ดังนี้

นันทกา วิริณิน (2557 หน้า 11) ได้ให้ความหมายความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่ใช้อยู่ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันยิ่งขึ้น หรือหมายถึงการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่แทนหลักสูตรเดิม โดยกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่ยึดหลักสูตรเดิม

ชนกพร จุฑาสงส์ (2559, หน้า 14) ได้ให้ความหมายความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การดำเนินงานใช้หลักสูตร การวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

พฤษ ศงเทศ (2560, หน้า 10) ได้ให้ความหมายความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้มีผลดียิ่งขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบทั้งจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการดำเนินการตั้งแต่จุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน จนถึงการวัดและประเมินผล เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

Vera Yuli Erviana (2001, p. 8) ได้ให้ความหมายความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การจัดทำ ปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น การจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิม ซึ่งหมายถึงการพัฒนาหลักสูตรและรวมไปถึงการเตรียมเอกสารต่างๆ สำหรับผู้เรียนด้วย

Bulent Alan (2022, p.16) ได้ให้ความหมายความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลง การทำให้หลักสูตรดีขึ้น เป็นคำที่มีความหมายรวมถึงตั้งแต่การวางแผนหลักสูตร (Planning) การใช้หลักสูตร (Implementation) และการประเมินหลักสูตร (Evaluation) บางครั้งจะชื่อว่า “การปรับปรุงหลักสูตร (Curriculum Improvement)” ในความหมายเดียวกันกับคำว่า “การปรับปรุงหลักสูตร”

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่มีระบบเป็นเหตุเป็นผลในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น หรือจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม รวมทั้งมีการนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียโดยคำนึงถึงผลที่ได้ในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดีที่สุด

2.2 องค์ประกอบของการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ไวดังนี้

ฉวีวรรณ ทัทไทย (2557, หน้า 33) ได้ศึกษาองค์ประกอบของสร้างและการพัฒนาหลักสูตรพบว่า สามารถแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร และ 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

พระครูปริยัติชัยการ (ชัยเวช ภูแล่น) (2560, หน้า 20) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร พบว่าการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร 2) เลือกสาระหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน 3) นำหลักสูตรไปใช้ 4) ประเมินผลหลักสูตร และ 5) ปรับปรุงหลักสูตร

รุ่งทิพา ปุณะตุง (2560, หน้า 70) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาหลักสูตร 3) การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร 4) การประเมินผลการใช้หลักสูตร และ 5) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

คุณาพร วรรณศิลป์ (2560, หน้า 26) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร พบว่ามี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) กำหนดเป้าหมายหลักสูตร 3) กำหนดวัตถุประสงค์ 4) คัดเลือกหลักสูตร 5) คัดเลือกยุทธศาสตร์การสอน และ 6) คัดเลือกวิธีการวัดผลและประเมินผล

วิทยา ทศมี (2560, หน้า 44) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ศึกษาเก็บรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) การกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตร 4) การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ 5) การนำหลักสูตรไปใช้ 6) การประเมินหลักสูตร และ 7) การปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลง

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ดังตาราง 13

ตาราง 13 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

องค์ประกอบ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	นักวิชาการและนักการศึกษา							ผลการสังเคราะห์
	ฉวีวรรณ เทพไทย (2557)	พระครูปริยัติชัยการ (2560)	รุ่งทิวา ปุณณะตุง (2560)	คุณาพร วรศิลป์ (2560)	วิทยา ทศมี (2560)	รวม	ร้อยละ	
1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน - ข้อมูลพื้นฐาน - การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน - ศึกษาเก็บรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	✓		✓	✓	✓	4	80	✓
2. การพัฒนาหลักสูตร -การพัฒนาหลักสูตร	✓					1	20	
3. การทดลองใช้หลักสูตร - ทดลองใช้หลักสูตร - นำหลักสูตรไปใช้ - การนำหลักสูตรไปใช้	✓	✓			✓	3	60	✓

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	นักวิชาการและนักการศึกษา						
	จตุรบรรณ ทัพไทย (2557)	พระครูปริยัติชัยการ (2560)	รุ่งทิวา ปุณณะตุง (2560)	คุณาพร วรศิลป์ (2560)	กัญญา ทัดลี (2560)	รวม	ร้อยละ
4. การประเมินผลหลักสูตร - การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร - ประเมินผลหลักสูตร - การประเมินผลการใช้หลักสูตร - คัดเลือกวิธีการวัดผลและประเมินผล - การประเมินหลักสูตร	√	√	√	√	√	5	100
5. การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร - การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร - การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาหลักสูตร - กำหนดเป้าหมายหลักสูตร - การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร		√	√	√	√	4	80
6. การเลือกสาระหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน - เลือกสาระหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน - การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร - คัดเลือกหลักสูตร - การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ - คัดเลือกยุทธศาสตร์การสอน		√	√	√	√	4	80
7. การปรับปรุงหลักสูตร - ปรับปรุงหลักสูตร - การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร - การปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลง		√	√		√	3	60

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	นักวิชาการและนักการศึกษา						
	ฉวีวรรณ เทพไทย์ (2557)	พระครูปริยัติชัยการ (2560)	รุ่งทิศา ปุณณะตุง (2560)	คุณาพร วรศิลป์ (2560)	วิทยา ทัดลี (2560)	รวม	ร้อยละ
8. การกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตร						1	20
-การกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตร					√		
รวม	4	5	5	6	7	27	

จากตาราง 13 เห็นได้ว่า องค์ประกอบการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มี 8 องค์ประกอบ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์คัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ ตั้งแต่ 3 หรือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบจำนวน 6 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับของการดำเนินงานได้ดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร 3) การเลือกสาระหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน 4) การทดลองใช้หลักสูตร 5) การประเมินผลหลักสูตร และ 6) การปรับปรุงหลักสูตร

2.3 ความหมายขององค์ประกอบย่อยการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

2.3.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้

ประยูร บุญใช้ (2548, หน้า 1-5) กล่าวว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาของหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนและการนำหลักสูตรไปใช้

สุราษฎร์ พรหมจันทร์ (2552, หน้า 8) กล่าวว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง การวิเคราะห์ (Analysis) ข้อมูลต่างๆ ที่สำคัญ และจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา ได้แก่ รายละเอียดของสูตรรายวิชาที่จะพัฒนา ความต้องการในงานอาชีพ คุณสมบัติของผู้เรียน และ หลักสูตรรายวิชาอื่นๆ ที่สัมพันธ์กับหลักสูตรรายวิชาที่จะพัฒนา

อรอนงค์ นิยมธรรม (2555, หน้า 122) กล่าวว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาสภาพปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตรในการพัฒนา ผู้เรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำมากำหนดเป็นสภาพปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร

Blömeke and Kaiser (2017, p. 128) กล่าวว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาสภาพปัญหา การได้มาซึ่งข้อมูลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นการร่างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น จำเป็นต้องคำนึงถึง ข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์และปรัชญาการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน และทฤษฎีการเรียนรู้ ข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรม

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหา มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน รวมไปถึงความต้องการของผู้เรียน

2.3.2 การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรดังนี้

บุญเลี้ยง หุมทอง (2553, หน้า 14-16) กล่าวว่า การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง ทิศทางและขอบเขตในการให้การศึกษา ช่วยในการเลือกเนื้อหาและกิจกรรม ตลอดจนใช้เป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการประเมินผล

อรอนงค์ นิยมธรรม (2555, หน้า 122) กล่าวว่า การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นด้วยความคาดหวังว่าเมื่อ

ดำเนินการตามหลักสูตรแล้วจะสามารถบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนด

พระครูปริยัติชัยการ (2560, หน้า 15) กล่าวว่า การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในลักษณะต่างๆ ที่พึงประสงค์อันก่อให้เกิดประโยชน์ในสังคมนั้น

วิไลวรรณ สิทธิ (2560, หน้า 63) กล่าวว่า การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานของคณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะระบุคุณสมบัติของผู้ที่จบหลักสูตรนั้นๆ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยกำหนดทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะแต่ละรายวิชา

สรุปได้ว่า การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยกำหนดให้มีพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย มีการกำหนดทิศทางและขอบเขตในการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนภายหลังจากจบหลักสูตรที่ชัดเจน

2.3.3 การเลือกสาระหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการเลือกสาระหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน ดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2532, หน้า 38) กล่าวว่า การเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน หมายถึง การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้เนื้อหาสาระที่จะนำมาสอน เป็นเสมือนสื่อกลางที่จะพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ประยูร บุญใช้ (2548, หน้า 1-5) กล่าวว่า การเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน หมายถึง การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ โดยจะต้องเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ มีความถูกต้องทันสมัย มีความน่าสนใจ เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2551, หน้า 18) กล่าวว่า การเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน หมายถึง การกำหนดรายละเอียดของหัวข้อเนื้อหา

ให้เหมาะสมกับระดับชั้น โดยยึดขอบข่ายเนื้อหาที่ได้กำหนดเอาไว้แล้วในจุดหมายของหลักสูตรเป็นหลัก

วิไลวรรณ ลิทธิ (2560, หน้า 64) กล่าวว่า การเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน หมายถึง ขั้นตอนการเลือกสาระความรู้ต่างๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพื่อความสมบูรณ์ให้ได้วิชาความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม กระบวนการขั้นนี้ จึงครอบคลุมถึงการคัดเลือกเนื้อหาวิชาแล้วพิจารณาจัดลำดับเนื้อหาเหล่านั้น ว่าเนื้อหาสาระใดควรเป็นพื้นฐานของเนื้อหาใดบ้าง ควรให้เรียนอะไรก่อนอะไรหลัง แล้วแก้ไขเนื้อหาที่ถูกต้องสมบูรณ์ทั้งด้านสาระและการจัดลำดับที่เหมาะสมตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้

จากทัศนะของผู้วิจัยข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน หมายถึง การมีขั้นตอนการเลือกสาระความรู้ต่างๆ อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเนื้อหาที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยจะต้องเป็นสิ่งที่มีความหมาย ความสำคัญต่อการเรียนรู้ มีความถูกต้องทันสมัย มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน

2.3.4 การทดลองใช้หลักสูตร

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการทดลองใช้หลักสูตรดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2532, หน้า 38) กล่าวว่า การทดลองใช้หลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นตอนของการนำเอาหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติหรือไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษา

ไพโรจน์ สุทธิธวิบูลย์ (2544, หน้า 35) กล่าวว่า การทดลองใช้หลักสูตร หมายถึง การนำเอาเอกสารไปดำเนินการทดลองหลักสูตรก่อนการนำไปปฏิบัติในการจัดเนื้อหา และประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์กับตัวผู้เรียนมากที่สุด

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553, หน้า 14-16) กล่าวว่า การทดลองการใช้หลักสูตร หมายถึง การศึกษานำร่องของบุคลากรก่อนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอน แนวการสอน และแบบเรียน

พระครูปริยัติชัยการ (2560, หน้า 15) กล่าวว่า การทดลองการใช้หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จะแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

Saylor, Alexander and Lewis (1981, pp. 28–39) กล่าวว่า การทดลองการใช้หลักสูตร หมายถึง การดำเนินการทดลองประสิทธิภาพก่อนขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ ครูผู้สอนควรวางแผน และจัดทำแผนการสอนในรูปแบบต่างๆ โดยเลือกวิธีการสอน และวัสดุสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่ได้นำหนดไว้

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การทดลองใช้หลักสูตร หมายถึง การนำหลักสูตรที่พัฒนาแล้วมาทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร มีการตรวจสอบทบทวน ปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จริง และมีการเตรียมการของบุคลากรเพื่อตรวจสอบความชัดเจนก่อนการใช้หลักสูตร

2.3.5 การประเมินผลหลักสูตร

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการประเมินผลหลักสูตร ดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2532, หน้า 38) กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรเพื่อให้ทราบ ผลผลิตที่ได้จากหลักสูตรนั้นเป็นไปตามเจตนารมณ์หรือจุดมุ่งหมายของสังคมและผู้เรียนเพียงใด

ทัศนีย์ ศรีสวัสดิ์ (2555, หน้า 27) กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ตัดสินและลงข้อสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการประเมิน

วิยะดา ศิริเชตรกรณ (2555, หน้า 17) กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง กระบวนการเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมินหรือปรับปรุงแผนและวิธีการดำเนินงาน เพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่กำหนด

อัญชลี พงศ์เกษตร (2556, หน้า 6) กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง เป็นการประเมินผลที่เกิดจากดำเนินงานนั้นๆ โดยมีกระบวนการที่เชื่อถือได้ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจต่อไป

ณัฐวุฒิ ปัญญาเลิศ (2557, หน้า 13) กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง กระบวนการอย่างมีแบบแผนในการติดตามวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริง (Actual Result) กับผลที่คาดว่าจะได้รับ (Expected Result) โดยผลจากการประเมินจะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้บริหารในการพิจารณาตัดสินใจ ปรับปรุง แก้ไข หรือจะทำการยกเลิกโครงการนั้น เมื่อทำการเปรียบเทียบกับผลที่ได้รับแล้วไม่ตรงกับเป้าหมายที่กำหนด

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ตัดสินและลงข้อสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เพื่อให้ทราบว่าผลผลิตที่ได้จากหลักสูตรนั้นเป็นไปตามเจตนารมณ์หรือจุดมุ่งหมายของสังคมและผู้เรียนเพียงใด

2.3.6 การปรับปรุงหลักสูตร

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2532, หน้า 38) กล่าวว่า การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งจะเริ่มปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนใดของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรก็ได้ แต่เมื่อเริ่มในขั้นตอนใดก็จะต้องดำเนินการในขั้นตอนต่อไปจนครบทุกกระบวนการ

ชูศรี สุวรรณโชติ (2544, หน้า 89) กล่าวว่า การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การเพิ่มเติม เสริมแต่งหลักสูตรให้เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นจะทำให้ผู้เรียน ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ขึ้นมาใหม่ โดยจัดประสบการณ์และความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัย ให้แก่ผู้เรียน เพื่อนำประสบการณ์และความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนและสังคม

ปิยวรรณ ศิริสวัสดิ์ (2559, หน้า 27) กล่าวว่า การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตรและทำการปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์

วิไลวรรณ สิทธิ (2560, หน้า 54) กล่าวว่า การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การพัฒนา การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น มีการแก้ไขปรับปรุง

หลักสูตรเดิมให้ทันสมัย และมีกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับ
ความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม

ผู้วิจัยได้สรุป องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ของ
การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ดังตาราง 14

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตาราง 14 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ ของการสร้างและพัฒนา
หลักสูตร

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. การศึกษาข้อมูล พื้นฐาน	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหา มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน รวมไปถึงความต้องการของผู้เรียน	1. ครูมีการศึกษาสภาพปัญหาของหลักสูตร 2. ครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร 3. ครูมีการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน 4. ครูมีการศึกษาความต้องการของผู้เรียน
2. การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร	การกำหนดสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยกำหนดให้มีพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย มีการกำหนดทิศทางและขอบเขตในการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนภายหลังจากจบหลักสูตรที่ชัดเจน	1. ครูมีการกำหนดสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน 2. ครูมีการกำหนดเป้าหมายให้นักเรียนมีทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย 3. ครูกำหนดทิศทางและขอบเขตที่ชัดเจนในการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากจบหลักสูตร
3. การเลือกสาระหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับ นักเรียน	การมีขั้นตอนการเลือกสาระความรู้ต่างๆ อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเนื้อหาที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยจะต้องเป็นเนื้อหาสาระที่มีความหมายความสำคัญต่อการเรียนรู้ มีความถูกต้องทันสมัย มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน	1. ครูมีขั้นตอนการเลือกสาระความรู้ต่างๆ อย่างเป็นระบบ 2. ครูกำหนดเนื้อหาที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย 3. ครูกำหนดเนื้อหาสาระที่สำคัญต่อการเรียนรู้ 4. ครูเลือกเนื้อหาที่มีความถูกต้องทันสมัย 5. ครูเลือกเนื้อหาที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
4.การทดลองใช้หลักสูตร	การนำหลักสูตรที่พัฒนาแล้วมาทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร มีการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จริง และมีการเตรียมการของบุคลากรเพื่อตรวจสอบความชัดเจนก่อนการใช้หลักสูตร	1. ครูมีการนำหลักสูตรที่พัฒนาแล้วมาทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร 2. ครูมีการตรวจสอบทบทวน ปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จริง 3. ครูมีการเตรียมการเพื่อตรวจสอบความชัดเจนก่อนการใช้หลักสูตร
5. การประเมินผล	กระบวนการรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบแบบแผน มีการติดตามกระบวนการดำเนินงานสำหรับการเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินคุณค่าและหาข้อสรุปเพื่อการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน	1. ครูมีกระบวนการรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบแบบแผน 2. ครูมีการติดตามกระบวนการดำเนินงาน สำหรับการเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ 3. ครูนำผลการตัดสินคุณค่าและหาข้อสรุปเพื่อการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน
6.การปรับปรุงหลักสูตร	กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น มีการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ทันสมัย และมีกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม	1. ครูดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น 2. ครูมีการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ทันสมัย 3. ครูใช้กระบวนการในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม

3. ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

3.1 ความหมายความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

ชนกพร จุฑางสงส์ (2559, หน้า 12) ได้ให้ความหมายความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ว่า หมายถึง ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการ

การเรียนรู้ของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่เหมาะสมตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ เข้าใจ กระบวนการและออกแบบการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับปรัชญาการเรียนรู้ รวมถึงเข้าใจหลักจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียน

ปิยะมาศ ทองเปลว (2560, หน้า 11) ได้ให้ความหมายความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ว่า หมายถึง การกำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์สังเคราะห์ที่เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล สามารถเลือกใช้และพัฒนาสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้

พฤษศ คงเทศ (2560, หน้า 10) ได้ให้ความหมายความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ว่า หมายถึง ความสามารถในการบูรณาการกำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ ริเริ่มตามความแตกต่างเป็นรายบุคคล ประยุกต์ใช้ทฤษฎีออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายสัมพันธ์กับตัวชีวิต เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมและการวัดประเมินผล จัดทำแผนการเรียนรู้ ดำเนินกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีความสามารถเลือกใช้ พัฒนา สร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้

มณฑลชน ไชยเสน (2562, หน้า 10) ได้ให้ความหมายความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ว่า หมายถึง การดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นเกิดการเรียนรู้ตามที่ผู้สอนได้ตั้งเป้าประสงค์ไว้

สุวรรณี ยะหะกร (2563, หน้า 11) ได้ให้ความหมายความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ว่า หมายถึง ระบบแบบแผนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อ โดยอาศัยวิธีการสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ

ไฉไลศรี เพชรใต้ (2563, หน้า 10) ได้ให้ความหมายความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ว่า หมายถึง แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการออกแบบ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา รวมถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ซึ่งสิ่งสำคัญที่จะนำไปเป็นกรอบความคิดเพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ

Vera Yuli Erviana (2021, p. 15) ได้ให้ความหมายความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ว่า หมายถึง การดำเนินการวางแผนจัดการเรียนการสอนโดยอาศัยขั้นตอนและวิธีการอย่างเป็นระบบ ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อ ประกอบกับยุทธศาสตร์ วิธีการสอน เทคนิคการสอน สื่อการสอน วิธีวัดผลประเมินผลและข้อมูลป้อนกลับ เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

Bulent Alan (2022, p. 12) ได้ให้ความหมายความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ว่า หมายถึง ระบบการดำเนินการที่อาศัยแนวคิดในการจัดกิจกรรมและการวัดประเมินผล จัดทำแผนการเรียนรู้ ดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีความสามารถเลือกใช้พัฒนาสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการวางแผนจัดการเรียนรู้โดยมีขั้นตอน มีระบบ มีมาตรฐานของการเรียนรู้ มีตัวชี้วัด เป็นเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ และสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้เก่าและใหม่ได้

3.2 องค์ประกอบความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ไวดังนี้

อดิสร มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 17) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ พบว่าประกอบ 7 องค์ประกอบดังนี้ 1) ศึกษาปัญหา/ความต้องการผู้เรียน 2) กำหนดวัตถุประสงค์ 3) กำหนดเนื้อหา/สาระ 4) กำหนดยุทธศาสตร์ วิธีการสอน 5) กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ 6) กำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล และ 7) นำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุง

อาภากร โพธิ์ตง (2560, หน้า 60) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้มีดังนี้ 1) การวิเคราะห์หลักสูตร 2) การวิเคราะห์ภาระงาน 3) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 4) การกำหนดเนื้อหา 5) การกำหนดกิจกรรมและสื่อการจัดการเรียนรู้ และ 6) การวัดและการประเมินผล

กุลกนก จันทันติ (2560, หน้า 26-27) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ พบว่าความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ 2) การออกแบบ 3) การพัฒนา 4) การนำไปใช้ และ 5) การประเมินผล

ชาลิต พาระแพน (2560, หน้า 23 - 24) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ สามารถแบ่งได้เป็น 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ศึกษาปัญหา/ความต้องการผู้เรียน 2) กำหนดวัตถุประสงค์ 3) กำหนดเนื้อหา/สาระ 4) กำหนดยุทธศาสตร์วิธีการสอน 5) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนและสื่อ 6) กำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล และ 7) นำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุง

ภัทรธีรา ปลื้มจิตต์ (2562, หน้า 26) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ได้องค์ประกอบความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 4 องค์ประกอบ คือ 1) ศึกษาปัญหา 2) จุดประสงค์ 3) วิธีสอน และ 4) การประเมินผล

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ดังตาราง 15

ตาราง 15 การสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

องค์ประกอบความสามารถ ในการออกแบบการเรียนรู้	นักวิชาการและนักการศึกษา							ผลการวิเคราะห์
	อติศร มิ่งวงศ์ธรรม (2560)	อาภากร โพธิ์ตง (2560)	กุลกนก จันทน์ดี (2560)	ชวลิต พาระแพง (2560)	ภัทรธีรา ปลื้มจิตต์ (2562)	รวม	ร้อยละ	
1. ศึกษาปัญหา/ความต้องการผู้เรียน - ศึกษาปัญหา/ความต้องการผู้เรียน - การวิเคราะห์หลักสูตร - ศึกษาปัญหา - การวิเคราะห์	√	√	√	√	√	5	100	√
2. กำหนดวัตถุประสงค์ - กำหนดวัตถุประสงค์ - การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ - จุดประสงค์ - การออกแบบ	√	√	√	√	√	5	100	√
3. กำหนดเนื้อหา/สาระ - กำหนดเนื้อหา/สาระ - การกำหนดเนื้อหา	√	√		√		3	60	√
4. กำหนดยุทธศาสตร์ วิธีการสอน - กำหนดยุทธศาสตร์ วิธีการสอน - วิธีสอน	√			√	√	3	60	√
5. กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ - กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ - การกำหนดกิจกรรมและสื่อการจัดการเรียนรู้ - กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อ	√	√		√		3	60	√
6. กำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล - กำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล - การวัดและการประเมินผล - การประเมินผล	√	√	√	√	√	5	100	√

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบความสามารถ ในการออกแบบการเรียนรู้	นักวิชาการและนักการศึกษา							ผลการวิเคราะห์
	อติศร มิ่งวงศ์ธรรม (2560)	อาภากร โพธิ์ตึง (2560)	กุลกนก จันทน์ดี (2560)	ชวลิต พาระแพน (2560)	ภัทรธิดา ปัสสัมจิตต์ (2562)	รวม	ร้อยละ	
7. นำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุง - นำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุง	√			√		2	40	
8. การวิเคราะห์ภาระงาน - การวิเคราะห์ภาระงาน		√				1	20	
9. การพัฒนา - การพัฒนา			√			1	20	
10. การนำไปใช้ - การนำไปใช้			√			1	20	
รวม	7	6	5	7	4	29		

จากตาราง 15 เห็นได้ว่าองค์ประกอบความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ มี 10 องค์ประกอบ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์คัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 หรือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้จำนวน 6 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับการดำเนินการ ได้ดังนี้ 1) ศึกษาปัญหา/ความต้องการผู้เรียน 2) กำหนดวัตถุประสงค์ 3) กำหนดเนื้อหา/สาระ 4) กำหนดยุทธศาสตร์ วิธีการสอน 5) กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ และ 6) กำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล

3.3 ความหมายขององค์ประกอบย่อยความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

3.3.1 ศึกษาปัญหา/ความต้องการผู้เรียน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของศึกษาปัญหา/ความต้องการผู้เรียน ดังนี้

ณัฐธนา นาคะสันต์ (2553, หน้า 98) กล่าวว่า ศึกษาปัญหาหรือความต้องการผู้เรียน คือขั้นตอนแรก ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับขั้นตอนอื่นๆ ของการออกแบบการสอน โดยเป็นการวิเคราะห์เพื่อกำหนดปัญหาระบุแหล่งที่มาของปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา อาจารย์รวมถึงเทคนิคการวิจัยโดยทำการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ เช่น การวิเคราะห์ความต้องการหลักสูตร นักเรียนเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นต้น

สมจิต จันทรฉาย (2557, หน้า 11) กล่าวว่า ศึกษาปัญหาหรือความต้องการผู้เรียน คือ การสำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ ตลอดจนความจำเป็นต่างๆ ของสังคม และผู้เรียน

กุลกนก จันวันดี (2560, หน้า 27) กล่าวว่า ศึกษาปัญหาหรือความต้องการผู้เรียน คือการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ เช่น การวิเคราะห์ความต้องการ หลักสูตร นักเรียน เนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นแนวทางสำคัญไปสู่การออกแบบการเรียนรู้ต่อไป

อดิสร มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 17-18) กล่าวว่า ศึกษาปัญหาหรือความต้องการผู้เรียน คือขั้นตอนแรกของการออกแบบการเรียนรู้ คือผู้สอนต้องวิเคราะห์ความจำเป็น หรือปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมทั้งตัดสินใจว่าจะต้องเรียนรู้เรื่องอะไรเพื่อที่จะแก้ปัญหา การประเมินสถานะของผู้เรียนก่อนสอน เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถเพียงพอที่จะเรียนสิ่งใหม่ที่กำลังจะสอนหรือไม่ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้สามารถนำข้อมูลจากการประเมินความต้องการของผู้เรียน ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ข้อมูลจากผู้ทำงานในด้านที่เรียนมาและการวิเคราะห์บทเรียนใหม่ ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในด้านใด

สรุปได้ว่า การศึกษาปัญหาหรือความต้องการผู้เรียน หมายถึง การทำความเข้าใจถึงสาเหตุและเงื่อนไขต่างๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียน ทำให้มองเห็นช่องทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม มีการศึกษาถึงความจำเป็นและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้

3.3.2 กำหนดวัตถุประสงค์

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของกำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

ธำรง บัวศรี (2542, หน้า 8-9) กล่าวว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว

นภเนตร ธรรมบวร (2545, หน้า 50-53) กล่าวว่า การกำหนด วัตถุประสงค์ เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สร้างหลักสูตรมุ่งหวังว่าจะเกิดขึ้นกับเด็กหรือผู้เรียนหากได้ ศึกษาจบหลักสูตรนั้นๆ

อรอนงค์ นิยมธรรม (2555, หน้า 112) กล่าวว่า การกำหนด วัตถุประสงค์ หมายถึง การกำหนดสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นด้วยความคาดหวังว่า เมื่อดำเนินการแล้วจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

อดิสร มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 17-18) กล่าวว่า การกำหนด วัตถุประสงค์ หมายถึง การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ข้อมูลที่ได้จากการ วิเคราะห์การเรียนรู้การวิเคราะห์ผู้เรียน และบริบทการเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ จะเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติและผู้สอนสามารถวัดหรือสังเกตได้ และกำหนดให้ครบทั้งด้าน ความรู้ (K) กระบวนการ (P) และเจตคติ (A)

สรุปได้ว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ หมายถึง การระบุลักษณะผลงาน ที่จะปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ เป็นการแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายที่ชัดเจนในการออกแบบการเรียนรู้ หรือผลความคาดหวังที่จะต้อง ดำเนินการให้สำเร็จ

3.3.3 กำหนดเนื้อหา/สาระ

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของกำหนดเนื้อหา/สาระ ดังนี้

ธำรง บัวศรี (2542, หน้า 8-9) กล่าวว่า กำหนดเนื้อหา/สาระ เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะ ความสามารถ และ ประสพการณ์

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553, หน้า 14-16) กล่าวว่า กำหนดเนื้อหา/สาระ เป็นประสพการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมาย

ที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการตั้งแต่การเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์ การเรียงลำดับเนื้อหาสาระ พร้อมทั้งการกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม

พระครูปริยัติชัยการ (2560, หน้า 14) กล่าวว่า กำหนดเนื้อหา/สาระเป็นการกำหนดสาระสำคัญที่จะกำหนดไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนโดยมุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร

อดิศร มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 17-18) กล่าวว่า กำหนดเนื้อหา/สาระเป็นการกำหนดขอบเขตของเนื้อหาว่าต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใดบ้างในการเรียนหรือสอนเรื่องใดบ้างที่จะทำให้เกิดการออกแบบการเรียนรู้ที่บรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้สอดคล้องหรือล้าไปกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละวัตถุประสงค์สาระที่ระบุอาจเป็นข้อเท็จจริง (Fact) มโนทัศน์ (Concept) คำนิยาม/คำจำกัดความ (Definition) หลักการ (Principle) กฎ (Law) และทฤษฎี (Theory)

สรุปได้ว่า กำหนดเนื้อหา/สาระ หมายถึง การกำหนดสาระสำคัญหรือขอบเขตของเนื้อหาว่าต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใดบ้าง โดยมีการกำหนดเนื้อหาสาระไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนโดยมุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร

3.3.4 กำหนดยุทธศาสตร์วิธีการสอน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของกำหนดยุทธศาสตร์วิธีการสอน ดังนี้
 อารง บัวศรี (2542, หน้า 8-9) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Objectives) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ทิตินา แคมมณี (2551, หน้า 323) กล่าวว่า การกำหนดยุทธศาสตร์การเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอนและผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเฉพาะหรือลักษณะเด่นที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ

อดิศร มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 17-18) กล่าวว่า การกำหนดยุทธศาสตร์การเรียนการสอน หมายถึง การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นขั้นที่ผู้สอนจะต้องตัดสินใจเลือก ทฤษฎีการเรียนรู้หลักการเรียนรู้หรือแนวคิดใด แหล่งที่จัดการเรียนรู้

วิธีสอนต่างๆ เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท รวมทั้งสื่อที่ใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกด้าน เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่จุดหมายปลายทางที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า การกำหนดยุทธศาสตร์วิธีการสอน หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท และแนวคิดทฤษฎีที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.3.5 กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ ดังนี้
 อารง บัวศรี (2542, หน้า 8-9) กล่าวว่า สื่อ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา และอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

วิทยา สุทธิ (2555, หน้า 24) กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อมีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีและเครือข่าย การเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการ

อรอนงค์ นิยมธรรม (2555, หน้า 122) กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้ หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ ซึ่งถูกนำมาใช้ในการเรียน การสอน เพื่อเป็นตัวกลางในการนำเสนอหรือถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติ จากผู้สอนหรือ แหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ

อดิสร มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 17-18) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ หมายถึง ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ หรือ ยุทธวิธีในการสอนโดยเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ หมายถึง การนำ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการมาใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยในการถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ข้อเท็จจริง แนวคิด ตลอดจน เจตคติ จากแหล่งความรู้ หรือผู้สอนไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.6 กำหนดวิธีการวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของกำหนดวิธีการวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล ดังนี้

วิทยา สุทธิ (2555, หน้า 26) กล่าวว่า กำหนดวิธีการวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาและการเรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ

ญาณินท์ พลัฒ์ (2555, หน้า 21) กล่าวว่า กำหนดวิธีการวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล หมายถึง รูปแบบ ยุทธวิธี และเครื่องมือ ประเภทต่างๆ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ เพื่อรู้จักผู้เรียน เพื่อประเมินวิธีการเรียนของผู้เรียนและเพื่อนประเมินพัฒนาการของผู้เรียน ผู้สอนสามารถใช้หรือคิดวิธีการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อตอบสนองความต้องการทั้ง 3 ประการ

สมทรง เข้มไธสง (2557, หน้า 20) กล่าวว่า กำหนดวิธีการวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล หมายถึง กิจกรรมที่สำคัญมากในการจัดการเรียนการสอน เพราะสามารถทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนผ่านมามากน้อยเพียงใด และทำให้ทราบว่าหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนนั้นเหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่

จุฑารัตน์ หอมแพร่ (2559, หน้า 23) กล่าวว่า กำหนดวิธีการวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล หมายถึง การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้อง

ได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ

สรุปได้ว่า กำหนดวิธีการวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า โดยใช้รูปแบบ และเครื่องมือ ประเภทต่างๆ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนผ่านมาและหลักสูตรมีความเหมาะสม

ผู้วิจัยได้สรุป องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ ของความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ดังตาราง 16

ตาราง 16 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ ของความสามารถในการ
ออกแบบการเรียนรู้

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ศึกษาปัญหา/ความต้องการผู้เรียน	การทำความเข้าใจถึงสาเหตุและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียน ทำให้มองเห็นช่องทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม มีการศึกษาถึงความจำเป็นและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้	1. ครูทำความเข้าใจถึงสาเหตุและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียน 2. ครูมองเห็นช่องทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม 3. ครูมีการศึกษาถึงความจำเป็นและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น 4. ครูศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้
2. กำหนดวัตถุประสงค์	การระบุลักษณะผลงานที่จะปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เป็นการแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายที่ชัดเจนในการออกแบบการเรียนรู้ หรือผลความคาดหวังที่จะต้องดำเนินการให้สำเร็จ	1. ครูมีการระบุลักษณะผลงานที่จะปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย 2. ครูแสดงให้เห็นเป้าหมายที่ชัดเจนในการออกแบบการเรียนรู้ 3. ครูตั้งความคาดหวังผลงานที่จะต้องดำเนินการให้สำเร็จ
3. กำหนดเนื้อหา/สาระ	การกำหนดสาระสำคัญหรือขอบเขตของเนื้อหาว่าต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใดบ้าง โดยมีการกำหนดเนื้อหาสาระไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนโดยมุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร	1. ครูมีการกำหนดสาระสำคัญหรือขอบเขตของเนื้อหา 2. ครูมีการวางแผนว่าต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใดบ้าง 3. ครูมีการกำหนดเนื้อหาสาระไว้ในหลักสูตร อย่างชัดเจนเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
4. กำหนดยุทธศาสตร์ วิธีการสอน	วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท และแนวคิดทฤษฎีที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1. ครูมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม 2. ครูมีการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท 3. ครูใช้แนวคิดทฤษฎีเพื่อดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ 4. ครูใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
5. กิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อ	การนำ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิค วิธีการมาใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยในการถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ข้อเท็จจริง แนวคิด ตลอดจน เจตคติ จากแหล่งความรู้ หรือผู้สอนไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. ครูมีการนำ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการมาใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ 2. ครูใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและเทคนิคต่างๆ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ข้อเท็จจริง ไปสู่ผู้เรียน 3. ครูจัดกิจกรรมการใช้สื่อต่างๆ เพื่อถ่ายทอดแนวคิด เจตคติ จากแหล่งความรู้ ไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. การกำหนดวิธีการ วัดผลการเรียนรู้และ ประเมินผล	กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า โดยใช้รูปแบบ และเครื่องมือ ประเภทต่างๆ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนผ่านมาและหลักสูตรมีความเหมาะสม	1. ครูมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมิน 2. ครูใช้รูปแบบ และเครื่องมือ ประเภทต่างๆ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ 3. ครูรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนผ่านมาและหลักสูตรมีความเหมาะสม

4. ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4.1 ความหมายความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ไวดังนี้

นันทิกา วิโรจน์ (2557, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน สร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม วัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ชนกพร จุฑาสงษ์ (2559, หน้า 12) ได้กล่าวว่าความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง คุรุมีความรู้และเข้าใจทฤษฎีการวัดผลและประเมินผล สามารถออกแบบเครื่องมือในการวัดและประเมินผลตามขั้นตอน การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย

คมกริช ญาคอง (2560, หน้า 7) ได้กล่าวว่าความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจหลักการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ มีความสามารถวัดประเมินผลได้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามที่หลักสูตร กำหนดมีความรู้ความเข้าใจหลักการวัดประเมินผลตามสภาพจริง สามารถสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ สามารถจัดทำเอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้และสามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

ปิยมาศ ทองเปลว (2560, หน้า 10) ได้กล่าวว่าความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน

พฤษศ คงเทศ (2560, หน้า 12) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในหลักการวัดประเมินผล

ความสามารถสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ สามารถจัดทำเอกสาร ประเมินผลตามหลักสูตร การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย

สุวรรณีย์ ยะหะกร (2563, หน้า 10) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขให้กับผู้เรียนในการจัด กิจกรรมเรียนการสอน โดยค่าที่ได้สามารถบ่งชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของคุณลักษณะนั้น อย่างมีประสิทธิภาพ

ไฉไลศรี เพชรใต้ (2563, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ โดยการ เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานซึ่งต้องอาศัยข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการวัด ทำให้ได้ ระดับของพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการทราบ

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความสามารถในการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การตรวจสอบอย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินคุณค่า คุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนว่าบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้เพียงใด โดยอาศัย ข้อมูลจากการวัด ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ ตัดสินผล เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จากการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์ตามที่ได้ตกลงและยอมรับร่วมกัน ตามสภาพจริง

4.2 องค์ประกอบความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ไวดังนี้

กฤษปกรณ์ สาคร (2557, หน้า 70-72) ได้ศึกษาองค์ประกอบของ ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้พบว่ามี 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ลักษณะ ของสิ่งที่ต้องการวัด หมายถึง เนื้อหาสาระ จุดมุ่งหมายทักษะหรือลักษณะพฤติกรรม ที่ต้องการวัด ในรายวิชาหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การกำหนดเครื่องมือ และวิธีการวัด หมายถึง การเลือกใช้เครื่องมือหรือแบบทดสอบที่มีหลายชนิด ประเภท และ หลายรูปแบบ ตามเกณฑ์ที่กำหนด 3) การกำหนดการใช้ผลการวัด หมายถึง การพิจารณา ใช้ผลที่ได้จากการสอบหรือวัดที่อาจเป็นจำนวน ตัวเลข หรือสัญลักษณ์โดยทั่วไปในการ จัดการเรียนการสอน

ณัฐมา ไกยะฝ่าย (2561, หน้า 27) ได้ศึกษาองค์ประกอบของ
ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้พบว่ามี 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ลักษณะ
และสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 2) วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
(เครื่องมือและวิธีการ) และ 3) ผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ศิริเพ็ญ ทองดี (2561, หน้า 13-17) ได้ศึกษาองค์ประกอบของ
ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้พบว่ามี 3 องค์ประกอบ ดังนี้
1) สมรรถนะทางการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง 2) สามารถนำผลการประเมิน
ไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร และ 3) สามารถสร้างและหาคุณภาพ
เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้

ศุภานัน แพงเจริญ (2562, หน้า 69) ได้ศึกษาองค์ประกอบของ
ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้พบว่ามี 2 องค์ประกอบ ดังนี้
1) ครูสามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง และ 2) ครูสามารถนำผลการ
ประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

วรลักษณ์ อาจวิชัย (2565, หน้า 44) ได้ศึกษาองค์ประกอบของ
ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้พบว่ามี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความรู้
เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล 2) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 3) การสร้างและ
หาคุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ และ 4) การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการ
จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบ
ของความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังตาราง 17

ตาราง 17 การสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถในการวัดผลประเมินผล

การเรียนรู้

องค์ประกอบของความสามารถในการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้	นักวิชาการและนักการศึกษา							
	กฤษฎาภรณ์ สาดศรี (2557)	ณัฐณา ไกยะผ่าย (2561)	ศิริเพ็ญ ทองดี (2561)	ศุภานัน แพงเจริญ (2562)	วาราลักษณ์ อัจฉริย์ (2565)	รวม	ร้อยละ	ผลการสังเคราะห์
1. ลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัด เนื้อหาสาระ จุดมุ่งหมายทักษะ – ลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัด เนื้อหาสาระ จุดมุ่งหมายทักษะ	√	√				2	40	
2. การกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด – การกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด – สามารถสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผล การเรียนรู้	√	√	√		√	4	80	√
3. การกำหนดการใช้ผลการวัด – การกำหนดการใช้ผลการวัด – ผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	√	√				2	40	
4. การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง – สมรรถนะทางการวัดและประเมินผลตาม สภาพที่แท้จริง – ครูสามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพ ความเป็นจริง – การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง			√	√	√	3	60	√
5. การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร – สามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร			√	√	√	3	60	√
6. ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล – ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล					√	1	20	
รวม	3	3	3	2	4	15		

จากตาราง 17 เห็นได้ว่า องค์ประกอบความสามารถในการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้มี 6 องค์ประกอบ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์คัดเลือกองค์ประกอบ ที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 หรือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบจำนวน 3 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับการดำเนินการ ได้ดังนี้ 1) การกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด 2) การวัด และประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง และ 3) การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

4.3 ความหมายขององค์ประกอบย่อยความสามารถในการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้

4.3.1 การกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด ดังนี้

สุราษฎร์ พรหมจันทร์ (2552, หน้า 21) กล่าวว่า การกำหนดเครื่องมือ และวิธีการวัด หมายถึง กระบวนการกำหนดปริมาณให้กับสิ่งที่ต้องการวัด ไม่ว่าจะเป็น วัดดู สิ่งของ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ หรือพฤติกรรมต่างๆ โดยจะต้องเป็นไปตาม กฎเกณฑ์ ซึ่งการจะได้มาซึ่งปริมาณนั้น อาจต้องใช้เครื่องมือไปวัดเพื่อให้ได้ปริมาณ ที่สามารถแทนคุณลักษณะต่างๆ ของสิ่งที่ต้องการวัด

ยุพิน รัตนะแพร (2564, หน้า 3) กล่าวว่า การกำหนดเครื่องมือและ วิธีการวัด หมายถึง การแสดงคุณลักษณะเครื่องมือ หรือวิธีการที่จะใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูล ตามตัววัดผลที่ได้กำหนดไว้โดยมีวิธีการวัดที่เหมาะสมกับเครื่องมือ ซึ่งจะต้องเป็นเครื่องมือ ที่มีความสอดคล้องกันและให้ผลที่ถูกต้อง

Azevedo, R. (2015, p. 18) กล่าวว่า การกำหนดเครื่องมือและวิธีการ วัด หมายถึง วิธีการในการใช้เครื่องมือและวิธีการวัด รวมไปถึงการสังเกต การสัมภาษณ์ การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์จากหลักฐานชิ้นงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทุกคนยอมรับ

Fredricks, J. A., & Mccolskey, W. (2012, p. 736) กล่าวว่า การกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด หมายถึง การแสดงขนาดของวัตถุที่ผลิตขึ้นมาเป็น ตัวเลขโดยใช้การอ้างอิงแบบตายตัว โดยการวัดขนาด การเปรียบเทียบชิ้นงานที่ใช้วัดกับ วัตถุที่ใช้อ้างอิง วัตถุที่ใช้อ้างอิงคือเครื่องมือที่ใช้วัดตามวัตถุประสงค์ของการวัด วิธีการ

และระดับความแม่นยำที่แตกต่างกัน

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการในการกำหนดตัวเลขให้กับคุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียน โดยมีกำหนดการวิเคราะห์จากหลักฐานชิ้นงาน และการสังเกต รวมไปถึงมีการกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย

4.3.2 การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง ดังนี้

กมลวรรณ ตังชนกานนท์ (2547, หน้า 8) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงเป็นการประเมินที่ให้ผู้รับการประเมินแสดงทักษะด้านต่างๆ รวมถึงความรู้ ความเข้าใจในการทำงาน แก้ไขปัญหาที่อาจเกิดในการทำงานนั้นๆ บริบทใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ครูมีการประเมินอย่างอิสระตามสภาพจริง

กระทรวงศึกษาธิการ (2557, หน้า 137) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นจริงและอยู่ในการจัดการเรียนการสอน เป็นการวัดและประเมินตามสภาพแท้จริงของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

Azevedo, R. (2015, p. 23) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง หมายถึง การแสดงกระบวนการทำงานผ่านการปฏิบัติเพื่อค้นหาคักยภาพหรือคุณลักษณะที่แท้จริงของผู้เรียน โดยใช้กิจกรรม เรื่องราว เหตุการณ์ สถานการณ์ ภาระงาน ชิ้นงาน ที่นักเรียนได้ประสบในชีวิตประจำวัน

Youngstrom, J. K. (2017, p. 26) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง หมายถึง การมีทักษะการสังเกต การบันทึกรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มงาน วิธีการ โดยรวบรวมสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติ เป็นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงาน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริง

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง หมายถึง การมีทักษะการสังเกต การบันทึกรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มงาน โดยเน้นการวัดและประเมินผลสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติตามสถานการณ์จริง

4.3.3 การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนเรียนรู้ตาม หลักสูตร

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง
การจัดการเรียนเรียนรู้ตามหลักสูตร ดังนี้

วาริรัตน์ แก้วอุไร (2555, หน้า 35) กล่าวว่า การนำผลการประเมิน
ไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การศึกษารวบรวมข้อมูลของ
หลักสูตรทั้งหมดเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำ การดำเนินการใช้และผลของการใช้หลักสูตร
ตลอดจนการตัดสินคุณค่าและคุณภาพของหลักสูตรแล้วนำมาวิเคราะห์เทียบกับเกณฑ์เพื่อ
นำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงการเรียนตามหลักสูตร

มารุต พัฒผล (2558, หน้า 11) กล่าวว่า การนำผลการประเมินไปใช้
ปรับปรุงการจัดการเรียนเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง กระบวนการการเก็บรวบรวม
ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล เพื่อนำมาตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพทั้งประสิทธิภาพ
การจัดการเรียนรู้ และเป็นการประเมินผลของหลักสูตรรวมถึงปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่จะเกิดขึ้น
จากการใช้หลักสูตรนั้นในอนาคต

ศุภานัน แพงเจริญ (2562, หน้า 26) กล่าวว่า การนำผลการประเมิน
ไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การควบคุมคุณภาพ
การประกันคุณภาพของการศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ไม่สามารถกำหนดไว้
ตายตัวได้ การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไปตั้งแต่การสร้างหลักสูตร
จนถึงการนำไปใช้ในโรงเรียน

Betts, J. (2012, p. 20) กล่าวว่า การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง
การจัดการเรียนเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและทันการ
เปลี่ยนแปลงของโลก เป็นร่องรอยของความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนา
หลักสูตร ความพยายามในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและผล
ความสำเร็จของการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตรงตามหลักสูตรและความต้องการของ
สังคม

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การนำผลการประเมิน
ไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การควบคุมคุณภาพการจัดการ

เรียนรู้ตามหลักสูตร มีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและทันการเปลี่ยนแปลง
มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การสร้างหลักสูตรจนถึงการนำไปใช้ในโรงเรียน

ผู้วิจัยสรุป องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้
ของความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังตาราง 18

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตาราง 18 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ ของความสามารถ
ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. การกำหนดเครื่องมือ และวิธีการวัด	กระบวนการหรือวิธีการในการกำหนดตัวเลข ให้กับคุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียน โดยมี กำหนดการวิเคราะห์จากหลักฐานชิ้นงาน และ การสังเกต รวมไปถึงมีการกำหนดเครื่องมือ และวิธีการวัดที่หลากหลาย	1. ครูมีกระบวนการหรือวิธีการในการ กำหนดตัวเลขให้กับคุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียน 2. ครูกำหนดการวิเคราะห์ผลการวัด จากหลักฐานชิ้นงาน 3. ครูกำหนดการวิเคราะห์ผลการวัด จากการสังเกต 4. ครูใช้เครื่องมือและวิธีการวัด ที่หลากหลาย
2. การวัดและประเมินผล ตามสภาพที่แท้จริง	การมีทักษะการสังเกต การบันทึกรวบรวม ข้อมูลจากแฟ้มงาน โดยเน้นการวัดและ ประเมินผลสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติตามสถานการณ์ จริง	1. ครูมีทักษะการสังเกต 2. ครูมีการบันทึกรวบรวมข้อมูลจาก แฟ้มงาน 3. ครูเน้นการวัดและประเมินผลสิ่งที่ ผู้เรียนปฏิบัติตามสถานการณ์จริง
3.การนำผลการประเมิน ไปใช้ปรับปรุงการจัดการ เรียนเรียนรู้ตามหลักสูตร	การควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตาม หลักสูตร มีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลง มีการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่องตั้งแต่การสร้างหลักสูตรจนถึง การนำไปใช้ในโรงเรียน	1. ครูมีการควบคุมคุณภาพการจัดการ เรียนรู้ตามหลักสูตร 2. ครูมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลง 3. ครูมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การสร้างหลักสูตรจนถึงการ นำไปใช้ในโรงเรียน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์ (2559, หน้า 145-146) ได้ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำครู มี 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ด้านการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ และด้านการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง

รินนา ราชชาลี (2559, หน้า 223-224) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่าปัจจัยภาวะผู้นำครู มี 3 ด้านที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ด้านการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ และด้านการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง

Liu Peng (2021, p. 394) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า พบว่าปัจจัยภาวะผู้นำครู มี 3 ด้านที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสภาพแวดล้อมเชิงบวก

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กันและภาวะผู้นำครูสามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูได้ 3 ด้านคือ ด้านการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง

4. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครู

นักวิชาการและนักการศึกษาได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในประเด็นต่างๆ ดังนี้

วิเชียร วิทย์อุดม (2550, หน้า 249 - 257) กล่าวว่า วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู ประกอบด้วย โปรแกรมการฝึกอบรม กิจกรรมเพื่อพัฒนา การมอบหมายงานพิเศษ

การหมุนเวียนตำแหน่ง การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ การให้คำปรึกษาแนะนำเทคนิคในการพัฒนาตนเอง

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551, หน้า 276 –287) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูไว้หลายประการ คือ การพัฒนาผู้นำครูด้วยการใช้การรับรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย 1) การฝึกอบรม 2) การสร้างประสบการณ์ในการทำงาน 3) การสอนงาน 4) การสร้างวินัยในตนเอง 5) การให้การศึกษา ประสบการณ์และ 6) การให้คำแนะนำจากผู้อาวุโสกว่า 7) การใช้โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ 8) การประเมินความพยายามในการพัฒนาภาวะผู้นำและความสำเร็จของภาวะผู้นำ

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2552, หน้า 172) ให้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำไว้ว่าการพัฒนาภาวะผู้นำ คือ การประชุมสัมมนาและการพัฒนาตนเองโดยการพัฒนาบุคลิกภาพการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะในการทำงาน การพัฒนาในด้าน การปรับตัวให้ทันสมัย

ภิญญา ทองเหลา (2553, หน้า 15) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำของครูในการจัดการเรียนรู้โดยดำเนินการสร้างระบบ อบรม ประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน สร้างคู่มือการใช้ระบบ ทดลองใช้ระบบ ประเมินและปรับปรุง

ฐิติมา ไชยมหา (2556, หน้า 160) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้สรุปวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ 8 วิธี ดังนี้ 1) การฝึกอบรม 2) การศึกษาดูงาน 3) การติดตามและประเมินผลการพัฒนา 4) การใช้ชุดการพัฒนา 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) การสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ 7) การให้มีคู่มือการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 8) วิธีอื่น

ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์ (2559, หน้า 135–138) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียน ดังนี้

1. ปัจจัยภาวะผู้นำครูด้านการสนทนาอย่างสร้างสรรค์

1.1 ควรเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความรู้ ความสามารถ และลงมือปฏิบัติพร้อมยอมรับความคิดเห็นของผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ นำมาปฏิบัติ ปรับเปลี่ยน

แนวคิดในการปฏิบัติงาน

1.2 ครูสำรวจตนเองว่าพึงพอใจตนเองมากน้อยเพียงใด และมีสิ่งใดที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบ หากจุดเด่นและข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อส่งเสริมและแก้ไขในจุดที่ควรปรับปรุง

1.3 ครูควรมีทักษะและวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้อื่น เช่น รู้จักสำรวจเราเองว่าเรามีจุดดีจุดด้อยอย่างไรแล้วพัฒนาตน พยายามปรับปรุงบุคลิกภาพของตนอยู่เสมอ ฝึกพูดจาให้เป็นผู้พูดอย่างสร้างสรรค์ สื่อความชัดเจน ตรงไปตรงมา จริงใจ ครอบอ้อนน้อม ไม่แข็งจนเกินไป หัดเป็นผู้กระทำสิ่งใดๆ ให้ผู้อื่นบ้าง เช่น รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ให้การยอมรับนับถือ ให้เกียรติ ฝึกเป็นคนตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำและการให้ความร่วมมือกับคนอื่น ๆ

2. ปัจจัยภาวะผู้นำครูด้านการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง

2.1 ครูควรปฏิบัติงานตามแผน นำแผนไปปฏิบัติงานตามที่ได้กำหนดเพื่อให้งานที่กำหนดไว้ในแผนบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารควรมีกลวิธีในขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ สนับสนุนงบประมาณ วิธีการ วัสดุอุปกรณ์ และให้คำแนะนำปรึกษาหารือ มีการควบคุมการปฏิบัติงานและการรายงานตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขทุกระยะเวลาของการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้ครูทำงานเป็นทีม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การปรับตัวเปิดใจ ทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้นำหรือผู้ตามที่ดี แสดงบทบาทตามที่กำหนดให้ได้ และควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคี เช่น การแข่งกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมทัศนศึกษาหรือการดูงาน

2.2 ครูปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ เสนอให้ครูทุกคนมีวิจัยในชั้นเรียนและวิจัยการพัฒนางานอย่างน้อยคนละ 1 งานวิจัย และครูต้องใฝ่รู้ใฝ่เรียนอัปเดตตนเองอยู่เสมอเพื่อให้เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องค้นหาความรู้ใหม่ๆ มาประกอบการสอน ติดตามรับฟังข่าวสาร สถานการณ์เหตุการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ยังต้องเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา ดูงาน ประชุมทางวิชาการ และจัดเวทีประกวดแข่งขัน มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและนอกโรงเรียน ยกย่องและเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมการเสนอรายงาน ส่งเสริมการเขียนตำราและการทำผลงาน

2.3 คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ต้องมีการนิเทศครู เพื่อรับฟังคำชี้แนะ แต่งตั้งบุคคลรับผิดชอบงานนวัตกรรม วางแผนการประเมิน และสร้างเครื่องมือ การประเมิน วิธีการประเมิน มอบหมายให้บุคลากร เสนอแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ประชุม ปฏิบัติการในการจัดการเรียนรู้ ศึกษาดูงานสถานที่ปฏิบัติที่เป็นเลิศ ด้านการจัดการเรียนรู้และผู้เชี่ยวชาญ ให้แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ 1) ศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทั้งด้านวุฒิภาวะ สติปัญญา และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ 2) จัดกลุ่มตามความสามารถ 3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในลักษณะรวมชั้นและเรียนรู้ 4) ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุง

3. ปัจจัยภาวะผู้นำครูด้านการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน

การสนับสนุน ให้กำลังใจให้โอกาส ถือเป็นกุญแจที่สำคัญที่ผู้บริหาร ควรตระหนัก เพราะเป็นแรงกระตุ้นส่งเสริมทางบวกในการทำงานของครู และการนิเทศ การสอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญ เพราะครูจะได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผู้เรียนแล้วนำมาปรับปรุงการสอนให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนได้มากที่สุด

Trulove (1992, pp. 168–169) ได้เสนอวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูไว้ 3 วิธี คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบตัวต่อตัวและการเรียนรู้แบบกลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Solo Learning) ประกอบด้วย 1) การฝึกปฏิบัติงานตามที่มอบหมาย (Assignment) 2) การใช้บทเรียนโปรแกรม (Programmed Learning) 3) การทำโครงการเดี่ยว (Project-Individual) 4) การปฏิบัติซ้ำ (Action Maze) เช่น การให้คอมพิวเตอร์ช่วยการอบรม (Computer-Based Training) การใช้วิดีโอแบบมีปฏิสัมพันธ์ (interactive video) สถานการณ์จำลอง (Simulation)

2. การเรียนรู้แบบตัวต่อตัว (One-to-One Learning) ได้แก่ 1) การฝึกหัดตามคำแนะนำ (Guide Practice) 2) การสอนงาน (Coaching) 3) การให้คำปรึกษา (Counseling) 4) การฝึกงาน (Mentoring) 5) การสาธิต (Demonstrating) 6) สถานการณ์จำลอง (Simulation) 7) การอ่านตามคำแนะนำ (Guide reading) 8) การติวเข้ม (Tutorial)

3. การเรียนรู้เป็นกลุ่ม (Group Learning) ได้แก่ 1) การแสดงบทบาทสมมติ (role playing) 2) การสอนกลุ่มย่อย (Micro Teaching) 3) การบรรยาย (Lecture) 4) การเรียนจากบทเรียน (Lesson) 5) การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Discussion) 6) การทำโครงการรายกลุ่ม (Project-Group) 7) การฝึกปฏิบัติ (In-Tray Exercise) 8) การฝึกปฏิบัติทักษะเฉพาะด้าน (Exercise-Skill) 9) การฝึกปฏิบัติรายกลุ่ม (Exercise-Group) 10) การศึกษากรณีตัวอย่างจากเอกสาร (Case study-Paper-Based) 11) การศึกษากรณีตัวอย่างจากสถานการณ์จริง (Case study-Incident) 12) สถานการณ์จำลอง (Simulation) 13) เกมทางธุรกิจ (Business Game) 14) การเรียนรู้จากการค้นคว้า (Discovery Learning) 15) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง (Action Training Set) 16) การระดมสมอง (Brainstorming) 17) การศึกษานอกสถานที่ (Field trip) 18) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Open Forum)

DuBrin (1998, pp. 383-393) ได้เสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูไว้ 5 แบบ คือ การทำความเข้าใจตนเอง การสร้างวินัยในตนเอง การศึกษา การแสวงหาประสบการณ์และการให้คำปรึกษา โดยรายละเอียดมีดังนี้

1. การทำความเข้าใจตนเอง หลักสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำ คือ การทำความเข้าใจตนเอง โดยอาศัยกระบวนการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ทั้งนี้เพื่อช่วยให้สามารถปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยได้อธิบายระดับของการทำความเข้าใจตนเองโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบครึ่งวงจร (Single-Loop Learning) กับการเรียนรู้แบบคิดครบวงจร (Double-Loop Learning) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

1.1 การเรียนรู้แบบครึ่งวงจร หมายถึง การทำความเข้าใจระดับหนึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนแสวงหาข้อมูลย้อนกลับเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อนำมายืนยันหรือใช้อธิบายความคิดหรือการกระทำของตนเอง

1.2 การเรียนรู้แบบคิดครบวงจร หมายถึง การรู้จักตนเองอีกระดับหนึ่งที่ลึกซึ้งกว่าแบบแรก การเรียนรู้แบบนี้ จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนนำข้อมูลย้อนกลับมายืนยันประโยชน์ของการนำหลักการเรียนรู้หรือการรู้จักตนเองไปใช้

2. การเสริมสร้างวินัยในตนเอง การพัฒนาภาวะผู้นำครูจำเป็นต้องมีวินัยในตนเอง วินัยในตนเองในที่นี้ หมายถึง ความพยายามที่จะรักษาความสนใจที่มีต่อการ

บรรลุเป้าหมาย วินัยในตนเองจำเป็นต่อการพัฒนาภาวะผู้นำทุกรูปแบบ เช่น การที่ผู้นำเห็นว่าการฟังที่ดี เป็นพฤติกรรมภาวะผู้นำที่สำคัญ ผู้นำจะต้องอ่านหรือศึกษาหรือเข้าอบรมเกี่ยวกับการฟัง ทั้งนี้เพื่อสร้างความเป็นผู้นำที่ดี สามารถจับประเด็นได้ถูกต้อง วินัยในตนเองมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาติดตามพฤติกรรมของบุคคลอย่างต่อเนื่อง

3. การศึกษา โดยทั่วไปการศึกษา หมายถึง การถ่ายทอดความรู้โดยไม่คำนึงถึงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ทันทีทันใด สิ่งสำคัญของการศึกษากับสถานะของภาวะผู้นำคือ วิธี (How) นำการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อภาวะผู้นำอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การแสวงหาประสบการณ์ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการทำงานนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการใช้ภาวะผู้นำอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะถ้าหากขาดประสบการณ์ ก็จะไม่สามารถแปรความรู้ให้เป็นทักษะได้ แหล่งที่มาของประสบการณ์มีที่มา 2 แหล่ง คือ เพื่อนร่วมงานและน้องาน เพื่อนร่วมงานสามารถให้ประสบการณ์ได้อย่างดี การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือให้คำแนะนำอย่างทันทีทันใด อาจมีทั้งผลดีและผลเสียต่อการพัฒนาภาวะผู้นำ การทำงานในหน้าที่รับผิดชอบจะช่วยพัฒนาภาวะผู้นำเพราะบทบาทส่วนหนึ่งของผู้นำ คือ ต้องเป็นนักแก้ปัญหาและปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้นมักมีความซับซ้อนและคลุมเครือมากขึ้นเรื่อยๆ ความกว้างขวางของประสบการณ์ภาวะผู้นำด้านต่างๆ มักขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์ ดังนั้น การพัฒนาภาวะผู้นำจึงจำเป็นต้องพยายามรวบรวมประสบการณ์จากสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

5. การให้คำปรึกษา ในการให้คำปรึกษาเป็นวิธีพัฒนาภาวะผู้นำที่ยึดประสบการณ์เป็นหลักอีกวิธีหนึ่งที่เชื่อว่าการพัฒนาภาวะผู้นำควรจะมีทั้งความรู้และประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่าที่ปรึกษา (Mentor) ซึ่งจะคอยพัฒนาภาวะผู้นำแก่ผู้เรียนโดยอาศัยการสอน (Tutoring) การฝึก (Coaching) การแนะนำ (Guidance) และการให้กำลังใจ (Emotional Support) ที่ปรึกษาต้องเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ส่วนใหญ่มักเป็นผู้บริหารเพื่อนร่วมงานหรือนักวิชาชีพด้านบริหารบุคคล ซึ่งการให้คำปรึกษาส่งผลใหญ่ มักเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการโดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้ให้กับผู้รับคำปรึกษาแต่บางแห่งอาจมีระบบการให้คำปรึกษาอย่างเป็นทางการ ผู้ให้คำปรึกษาสามารถให้ตัวอย่างในการมีภาวะผู้นำที่มีหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา คือ คอยฝึกสอนผู้เรียนให้สามารถใช้ภาวะผู้นำแต่ในระหว่างที่ผู้รับ

คำปรึกษา (Mentored) ฝึกใช้ภาวะผู้นำให้คำปรึกษามักจะไม่เข้ามาแทรกแซง โดยปล่อยให้ฝึกใช้ภาวะผู้นำโดยอิสระ

Yuki (1998, pp. 465–490) เสนอวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู จำแนกเป็น 3 วิธี คือ 1) การสร้างโปรแกรมการฝึกอบรม (Training Program) 2) การพัฒนากิจกรรม (Developmental Activity) และ 3) การพัฒนาตนเอง (Self Development Activity)

Ronald W. Rebores (2000, p. 175) กล่าวถึง การมุ่งเน้นการพัฒนาผู้นำครู ด้านต่อไปนี้ คือ ความก้าวหน้าส่วนตัว รูปแบบภาวะผู้นำครู กลยุทธ์ อิทธิพล การจูงใจและการสื่อสารแบบชักจูงใจโน้มน้าว รูปแบบการพัฒนามีดังนี้ คือ 1) การเข้าเรียนและอบรม 2) การเรียนเพิ่มเติมจากสถาบันอื่น 3) การประชุม 4) การประชุมปฏิบัติการ 5) การประชุมทีมงาน 6) การทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ 7) การพัฒนาโดยการอ่านหนังสือให้เป็นมืออาชีพ 8) การประชุมของบุคลากร 9) กิจกรรมภาคสนาม 10) การเดินทางไปดูงาน 11) การอยู่ค่ายพักแรม 12) ประสบการณ์ทำงาน 13) การแลกเปลี่ยน 14) การค้นคว้าการวิจัย 15) การเขียน 16) การทำงานแบบมืออาชีพ 17) การเยี่ยมและการสาธิต 18) การทำงานในองค์กรและชุมชน

Michael N. Cosenza (2015, pp. 97–98) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำครูตามมาตรฐานของต้นแบบภาวะผู้นำครู นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครู ในโรงเรียน ดังนี้ 1) ครูผู้สอนให้ความสำคัญของการพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้นำในหมู่ครูมี ครูมีศักยภาพในการเป็นผู้นำโดยไม่ย่อท้อ 2) การวิจัยอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับภาวะผู้นำของครู จำเป็นต้องมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของความเป็นผู้นำของครู ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพราะสิ่งนี้ขาดกัน ทุกสิ่งเป็นสิ่งที่เราต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากทัศนะนักวิชาการและนักการศึกษาที่ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครู ในประเด็นต่างๆ ดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้มี 4 วิธี ได้แก่ 1) การพัฒนาความสามารถของตนเองโดยการฝึกอบรมการเป็นผู้นำ 2) การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้วยการค้นคว้าวิจัย 3) การเสริมสร้างวินัยในตนเอง และ 4) การให้คำปรึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาเรื่องภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 2 การศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยมีขั้นตอนของการดำเนินการ ดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสาร (Document Study)

การศึกษาเอกสารเพื่อทำการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำครู โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวน 12 แหล่ง และทำการสังเคราะห์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวน 13 แหล่ง ตามแนวคิดและงานวิจัยของนักวิชาการและนักวิจัย ดังต่อไปนี้

1.1.1 การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำครูตามแนวคิดของนักวิชาการต่างประเทศ 2 แหล่ง ได้แก่ Burger & Hallinger (2007), Michael N. Cosenza (2015)

1.1.2 การศึกษาภาวะผู้นำครูตามแนวคิดของนักวิชาการในประเทศ 10 แหล่ง ได้แก่ รัชฎาพร พิมพิชัย (2556), ศิริพร กุลสานต์ (2557), ไชยยศ วันอุทา (2559), ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์ (2559), รัตติยา พร้อมสิน (2559), รัตนา กันทาตง (2559), วีระพงศ์ ตะโกนอก (2561), ณัฐพล ปิ่นทอง (2562), โพทอง พงสงคราม (2562), ศิรินันท์ ทองป่อง (2564)

1.1.3. การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำครู โดยการแจกแจงความถี่จากหลายแหล่งข้อมูลและสรุปผลโดยใช้เกณฑ์ค่าความถี่ตั้งแต่ 7 ขึ้นไป หรือร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมด

1.1.4. การสังเคราะห์เนื้อหาขององค์ประกอบภาวะผู้นำครู การได้มาซึ่งนิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ เป็นการนำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารในข้อ 1.1.3 มาทำการวิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลการให้ความหมายของนักวิชาการและนักวิจัย จำนวน 5 คน ขึ้นไป และสรุปเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการ และ

พฤติกรรมบ่งชี้ จากนั้นผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์ในชั้นที่ 1.1 ไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบต่อไป

1.1.5. การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูตามแนวคิดของนักวิชาการต่างประเทศ 3 แหล่ง ได้แก่ Auli Toom (2021) Vera Yuli Erviana (2021) , Bulent Alan (2022)

1.1.6. การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูตามแนวคิดของนักวิชาการในประเทศ 10 แหล่ง ได้แก่ นันทกา วิริณิน (2557 หน้า), ชนกพร จุฑาสงษ์ (2559), ชวนพิศ ศิลาเดช (2559) , คมกริช ญาคึง (2560) , ฐิติมา ภมรดล (2560) ปิยะมาศ ทองเปลว (2560) , พงษ์ส คงเทศ (2560) , มณฑลชน ไชยเสน (2562) , สุวรรณียะหะกร (2563) , ไฉไลศรี เพชรใต้ (2563)

1.1.7. การสังเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการแจกแจงความถี่จากหลายแหล่งข้อมูลและสรุปผลโดยใช้เกณฑ์ค่าความถี่ตั้งแต่ 7 ขึ้นไป หรือร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมด

1.1.8. การสังเคราะห์เนื้อหาขององค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู การได้มาซึ่งนิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ เป็นการนำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารในข้อ 1.1.7 มาทำการวิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลการให้ความหมายของนักวิชาการและนักวิจัย จำนวน 5 คน ขึ้นไป และสรุปเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ จากนั้นผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์ในชั้นที่ 1.1 ไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบต่อไป

1.2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

1.2.1 กลุ่มเป้าหมายในการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ข) ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1.2.1.1 อาจารย์ระดับอุดมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ทางการบริหารและมีประสบการณ์ด้านการสอนหรือบริหารไม่ต่ำกว่า 10 ปี
จำนวน 2 คน

1.2.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท ทางการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ด้านการบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี
จำนวน 2 คน

1.2.1.3 ครู มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษามีวิทยฐานะ ไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ หรือมีประสบการณ์ด้านการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี
จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 คือ แบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert) โดยองค์ประกอบภาวะผู้นำครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาการเรียนการสอน 2) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน และ 4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู และองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 3) ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ และ

4) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.2 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 การศึกษาเอกสาร (Document Study) เพื่อทำการ

สังเคราะห์ องค์ประกอบภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวน 12 แหล่ง และ 13 แหล่ง ตามแนวคิดและงานวิจัยของนักวิชาการและนักวิจัย

2.2.2 การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำครูและการ

สังเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการแจกแจงความถี่จากหลายแหล่งข้อมูลและสรุปผลโดยใช้เกณฑ์ค่าความถี่ตั้งแต่ 7 หรือร้อยละ 50 ขึ้นไปของความถี่ทั้งหมด

2.2.3 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม

ตามตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปเป็นนิยามศัพท์เฉพาะของภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

2.2.4 ใช้เทคนิคการวัดเจตคติของลิเคิร์ตที่เป็นมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

5 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูหรือสมรรถนะการจัดการเรียนรู้มากที่สุด

4 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูหรือสมรรถนะการจัดการเรียนรู้มาก

3 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูหรือสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ปานกลาง

2 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูหรือสมรรถนะการจัดการเรียนรู้น้อย

1 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูหรือสมรรถนะการจัดการเรียนรู้น้อยที่สุด

2.2.5 สร้างข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครู และข้อความที่

เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2.2.6 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นทั้งหมดมาปรับปรุงภาษาให้เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนแล้วจัดเรียงข้อความตามรูปแบบของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item–Objective Congruence)

- +1 หมายถึง ข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง ข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ข) มีคุณสมบัติดังนี้

- 1) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีประสบการณ์สอนทางการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการบริหาร ไม่น้อยกว่า 5 ปี วิชฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการบริหาร การศึกษาจำนวน 2 คน
- 3) ครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี วิชฐานะชำนาญการพิเศษ หรือมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษา จำนวน 2 คน

2.6.7 นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item–Objective Congruence) ค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.2.8 นำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารในข้อ 2.2.2 มาทำการวิเคราะห์ และรวบรวม การให้ความหมายของนักวิชาการและนักวิจัย จำนวน 5 คนขึ้นไป และสรุปเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้

2.2.9 นำแบบสอบถามที่ได้ ไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินงานในระยะนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล นัดหมายผู้ทรงคุณวุฒิและดำเนินการแจกแบบสอบถาม

3.2 นำความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูมาวิเคราะห์

4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 82) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายความว่า ภาวะผู้นำครู/สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายความว่า ภาวะผู้นำครู/สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายความว่า ภาวะผู้นำครู/สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายความว่า ภาวะผู้นำครู/สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายความว่า ภาวะผู้นำครู/สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

4.2 สรุปผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในระยนี้ ได้แก่

5.1 สถิติที่ใช้ในการสังเคราะห์องค์ประกอบ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

5.2 สถิติที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสม ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ใน 175 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 182 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,268 คน รวมทั้งสิ้น 2,450 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2566, ออนไลน์)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan. (1970, pp. 607–610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) กลุ่มตัวอย่าง

ได้จำนวน 332 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 352 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 72 คน และครูผู้สอน จำนวน 280 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังนี้

2.1 กำหนดให้ขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นชั้น (Strata) ได้แก่ ขนาดเล็ก 64 โรงเรียน ขนาดกลาง 108 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน

2.2 สุ่มโรงเรียนอย่างง่ายแต่ละขนาดด้วยวิธีจับสลากแบบใส่คืนโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 40 ของโรงเรียนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง แต่โรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ ศึกษาทุกโรงเรียน ได้โรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 72 โรงเรียนแบ่งตามขนาด ดังนี้

ขนาดเล็ก 26 โรงเรียน

ขนาดกลาง 43 โรงเรียน

ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน

2.3 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา เลือกแบบเจาะจงผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตามข้อ 2.2 ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา รวม 72 คน

2.4 กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามข้อ 2.2 ใช้การสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากแบบใส่คืน โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 22 ของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 280 คน

ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 72 คน และครูผู้สอน 280 คน รวม 352 คน ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 19

ตาราง 19 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ที่	รายชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
โรงเรียนขนาดเล็ก							
1	บ้านโพนบกสหราษฎร์วิทยา	1	7	8	1	2	3
2	บ้านดอนหมูโพธิ์ศรี (ชุมชนพัฒนา)	1	8	9	1	2	3
3	ดอนเชียงบาลราษฎร์บำรุงศิลป์	1	8	9	1	2	3
4	ชุมชนเชียงเครือราษฎร์รังสรรค์	1	9	10	1	2	3
5	บ้านดอนเชียงคุณ	1	5	6	1	1	2
6	ดงชนเหล่าแมดบำรุงวิทย์	1	6	7	1	1	2
7	บ้านกุดแซ่	1	7	8	1	2	3
8	บ้านนาแก	1	8	9	1	2	3
9	บ้านดงขวาง	1	8	9	1	2	3
10	บ้านโพนก้างปลาโนนสมบูรณ์	1	5	6	1	1	2
11	บ้านนาทับแก	1	3	4	1	1	2
12	บ้านนาดี	1	7	8	1	2	3
13	นาอ้อยคำสะอาด	1	7	8	1	2	3
14	บ้านนาเพียงเก่าสนธิราษฎร์สามัคคี	1	12	13	1	3	4
15	บ้านบอนสหราษฎร์อุทิศ	1	10	11	1	2	3
16	บ้านอุ่มจาน	1	13	14	1	3	4
17	แก่งคำประชาสามัคคี	1	8	9	1	2	3
18	บ้านดำนมั่งคั่ง	1	6	7	1	1	2
19	บ้านนาสินवल	1	12	13	1	3	4
20	บ้านหนองแซ่โนนมาลา	1	11	12	1	2	3
21	โพนบกผดุงศาสตร์	1	6	7	1	1	2
22	บ้านวังปลาเชือก	1	7	8	1	2	3
23	บ้านใหม่พัฒนา	1	11	12	1	2	3

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	รายชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
24	บ้านกวนบูน	1	6	7	1	1	2
25	บ้านค้อน้อย	1	10	11	1	2	3
26	บ้านสนามบิน	1	6	7	1	1	2
โรงเรียนขนาดกลาง							
1	บ้านพนาสหราษฎร์บำรุง	1	15	16	1	3	4
2	ศรีบุญเรืองวิทยาคาร	1	22	23	1	5	6
3	บ้านโคกก่องสหมิตรวิทยาคาร	1	24	25	1	5	6
4	บ้านอิเก็ด	1	16	17	1	4	5
5	ทุ่งมนพิทยาคาร	1	16	17	1	4	5
6	บ้านหนองมะเกลือ	1	18	19	1	4	5
7	บ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ	1	18	19	1	4	5
8	บ้านหนองไฟ	1	19	20	1	4	5
9	สกลนคร (วันครู2501)	1	14	15	1	3	4
10	บ้านกกส้มโฮง	1	12	13	1	3	4
11	ชุมชนโนนหอมไผ่ล้อม	1	15	16	1	3	4
12	บ้านม่วงลายราษฎร์ผดุงศิลป์	1	20	21	1	4	5
13	บ้านนาคำวิทยาคาร	1	17	18	1	4	5
14	บ้านลาดกะเฉด (คุรุราษฎร์สุวิทย์)	1	22	23	1	5	6
15	ท่าแร่วิทยา	1	27	28	1	6	7
16	ชุมชนนิรมัย	1	15	16	1	3	4
17	นาเพียงสว่างวิทยานุกูล	1	33	34	1	7	8
18	บ้านม่วงวิทยา	1	19	20	1	4	5
19	ชุมชนบ่อแสนพันมิตรภาพที่ 211	1	14	15	1	3	4

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	รายชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
20	บ้านหนองบัวสร้างวิทยาคาร	1	21	22	1	5	6
21	บ้านเจ็ดริษราษฎร์บำรุง	1	14	15	1	3	4
22	บ้านหนองกอมป้าขาว	1	11	12	1	2	3
23	บ้านแม่นาทม	1	24	25	1	5	6
24	อนุบาลโคกศรีสุพรรณ	1	31	33	1	7	8
25	บ้านโพธิ์ทองประชาอุทิศ	1	12	13	1	3	4
26	บ้านห้วยยาง	1	18	19	1	4	5
27	บ้านโนนกง	1	20	23	1	4	5
28	นาแก้วพิทยาคม	1	19	20	1	4	5
29	บ้านบอนสหราษฎร์บำรุง	1	14	15	1	3	4
30	อนุบาลโพธิ์นาแก้ว	1	16	17	1	4	5
31	บ้านโพธิ์วัฒนวิทยา	1	21	22	1	5	6
32	บ้านนาจาน	1	16	17	1	4	5
33	บ้านกกปลาซิวนาไต่	1	20	21	1	4	5
34	อนุบาลภูพาน	1	22	23	1	5	6
35	เขื่อนน้ำพุง	1	21	22	1	5	6
36	ชุมชนบ้านสร้างค้อ	1	19	20	1	4	5
37	บ้านหลุบเสา	1	15	16	1	3	4
38	บ้านจันทร์เพ็ญ	1	15	16	1	3	4
39	อนุบาลเต่างอย	1	28	29	1	6	7
40	บ้านดงหลวง	1	19	20	1	4	5

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	รายชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
41	กุดบากราชบุรีบำรุง	1	25	27	1	6	7
42	บ้านกลาง (ผดุงราษฎร์วิทยา)	1	21	22	1	5	6
43	บ้านค้อใหญ่	1	17	18	1	4	5
โรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ							
1	อนุบาลสกลนคร	4	89	93	1	20	21
2	เชิงชุมราษฎร์นุกูล	4	105	110	1	23	24
3	เมืองสกลนคร (ธาตุขามยางโทน)	2	46	46	1	10	11
รวมโรงเรียน 3 ขนาด		79	1236	1343	72	280	352

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert) ใช้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น การดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาการเรียนการสอน 2) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน 4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 3) ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 4) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมตามตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปเป็นนิยามศัพท์เฉพาะของภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

2. ใช้เทคนิคการวัดเจตคติของลิเคิร์ทที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

5 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูหรือสมรรถนะการจัดการเรียนรู้มากที่สุด

4 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูหรือสมรรถนะการจัดการเรียนรู้มาก

3 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูหรือสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ปานกลาง

2 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูหรือสมรรถนะการจัดการเรียนรู้น้อย

1 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูหรือสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่น้อยที่สุด

3. สร้างข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครู และข้อความที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4. นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นทั้งหมดมาปรับปรุงภาษาให้เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนแล้วจัดเรียงข้อความตามรูปแบบของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence)

+1 หมายถึง ข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์

-1 หมายถึง ข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์

แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ข) มีคุณสมบัติดังนี้

4.1 อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีประสบการณ์สอนทางการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการบริหาร ไม่น้อยกว่า 5 ปี วิชญฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการบริหาร การศึกษาจำนวน 2 คน

4.3 ครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี วิชญฐานะชำนาญการพิเศษ หรือมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษา จำนวน 2 คน

5. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ค่า IOC ด้านภาวะผู้นำครูมีค่า 1.00 และด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูมีค่า 1.00

6. นำข้อคำถามที่เลือกไว้ตามข้อ 4 มาสร้างแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดจำนวน 40 คน ได้แก่ โรงเรียนบ้านนา(คุรุราษฎร์อุทิศวิทยายน) จำนวน 7 คน โรงเรียนบ้านนาดี จำนวน 7 คน โรงเรียนบ้านโคกก่องสมิตวิทยาคาร จำนวน 16 คน โรงเรียนบ้านหนองลาด(ราษฎร์อุทิศวิทยาคม) 10 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.26 ขึ้นไป ด้านภาวะผู้นำครูมีค่าอำนาจจำแนก 0.60–0.91 และด้านสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้มีค่าอำนาจจำแนก 0.62–0.88

7. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 6 มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202–204) โดยแยกเป็นรายด้าน โดยต้องมีค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 ด้านภาวะผู้นำครูมีค่า เท่ากับ 0.80 และด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้มีค่า เท่ากับ 0.81

8. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครทำหนังสือราชการเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พร้อมด้วยแบบสอบถามถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนมาทางไปรษณีย์ หรือออนไลน์ หรือผู้วิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 352 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. นำแบบสอบถามภาวะผู้นำครู มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 82) โดยกำหนดดังนี้

3.1 เกณฑ์ในการตอบแบบสอบถามที่แสดงความคิดเห็นในแต่ละข้อ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูมากที่สุด

4 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูมาก

3 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูปานกลาง

2 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูน้อย

1 หมายถึง มีภาวะผู้นำครูน้อยที่สุด

3.2 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลผลข้อมูลไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 82)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายความว่า มีภาวะผู้นำครูอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายความว่า มีภาวะผู้นำครูอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายความว่า มีภาวะผู้นำครูอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายความว่า มีภาวะผู้นำครูอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายความว่า มีภาวะผู้นำครูที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถาม สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มาตรวจให้คะแนนตามแนวคิด ของ บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 82) แสดงระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดดังนี้

4.1 เกณฑ์ในการตอบแบบสอบถามที่แสดงความคิดเห็นในแต่ละข้อ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้มากที่สุด

4 หมายถึง มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้มาก

3 หมายถึง มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ปานกลาง

2 หมายถึง มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ต่ำ

1 หมายถึง มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ต่ำที่สุด

4.2 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลผลข้อมูลไว้
5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 82)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายความว่า มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายความว่า มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายความว่า มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายความว่า มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายความว่า มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยการหาค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation)
และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 101) ดังนี้

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กัน
อย่างสมบูรณ์

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .80–.99 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง
มาก

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .60–.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .40–.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์กัน

ปานกลาง

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .20–.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .01–.19 หมายถึง มีความสัมพันธ์กัน

ต่ำมาก

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ .00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. วิเคราะห์ข้อมูลอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์ ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

2.2 อำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation Coefficient)

2.3 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3.3 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

การเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นการนำผลจากการศึกษาที่พบว่า ภาวะผู้นำครูด้านที่มีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยจะนำข้อมูลด้านนั้น ๆ มาร่างแนวทางการพัฒนา สร้างเป็นแบบสอบถามชนิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คนตอบ วิเคราะห์โดยการนับความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา โดยใช้เกณฑ์ค่าความถี่ตั้งแต่ 4 หรือร้อยละ 80 ขึ้นไป จากนั้นผู้วิจัยสรุปและนำเสนอในรูปแบบความเรียงแบ่งวิธีดำเนินการออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดแหล่งข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ข) ซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีประสบการณ์สอนทางการบริหาร การศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน

3. ครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หรือมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษา จำนวน 2 คน

ขั้นที่ 2 การสร้างแบบสอบถาม

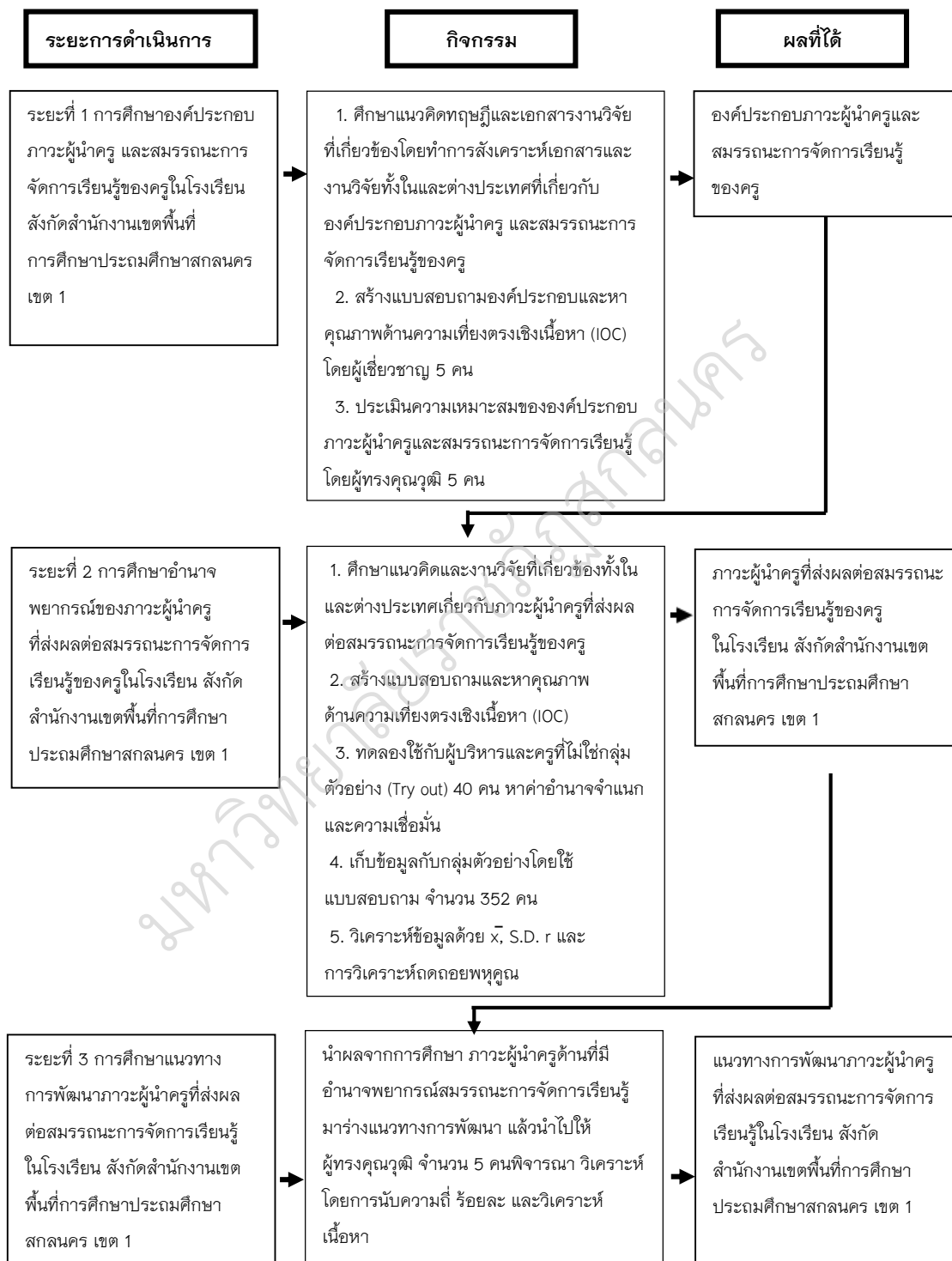
นำผลจากการศึกษาที่พบว่า ภาวะผู้นำครูด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนครเขต 1 มาร่างแนวทางพัฒนาจากนั้นสร้างเป็นแบบสอบถามแบบให้เลือกตอบ ระหว่างเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 การรวบรวมข้อมูล

นัดหมายผู้ทรงคุณวุฒิและดำเนินการแจกแบบสอบถาม

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์การตัดสิน

ผู้วิจัยนำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยการนับความถี่ และ ร้อยละ ส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจะวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Validity) เกณฑ์การตัดสินแนวทางพัฒนาใช้ความถี่ 4 หรือ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ภาพประกอบ 2 ระยะในการดำเนินการวิจัย

ตาราง 20 แสดงระยะการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย แหล่งข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เวลาดำเนินการ และผลที่ได้รับ

ระยะเวลาของการวิจัย	วิธีการดำเนินการวิจัย	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เวลาดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู	1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องโดยทำการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู 2. สร้างแบบสอบถามองค์ประกอบและหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน 3. ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน 3. ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	1. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา 2. การสังเคราะห์องค์ประกอบ 3. ค่า IOC 4. ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	มีนาคม – กันยายน 2566	องค์ประกอบภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1
ระยะที่ 2 การศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1	1. ศึกษาแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน 2. สร้างแบบสอบถามและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 3. ทดลองใช้กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง (Try out) 4. เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ แบบสอบถาม	1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน 3. ผู้บริหารและครู จำนวน 40 คน 4. กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู สพป. สกลนคร เขต 1 จำนวน 352 คน	1. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา 2. การสังเคราะห์องค์ประกอบ 3. ค่า IOC 4. ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น 5. วิเคราะห์ข้อมูลด้วย $\bar{x}$, S.D. r และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ	กันยายน 2566 – เมษายน 2567	ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1
ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1	1. ร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครู 2. ทำแบบสอบถาม 3. นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา 4. วิเคราะห์ข้อมูล	ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	1. ความถี่ 2. ค่าร้อยละ 3. วิเคราะห์เนื้อหา	เมษายน – พฤษภาคม 2567	แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

ระยะที่ 2 ผลการศึกษากำหนดสภาพการณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

ระยะที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความชัดเจนและเกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน

MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน
df	แทน ชั้นความเป็นอิสระ
*	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
r_{xy}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู
B	แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ อยู่ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
Z'	แทน คะแนนการพยากรณ์ภาวะผู้นำครู
X	แทน ภาวะผู้นำครู
X_1	แทน การพัฒนาการเรียนการสอน
X_2	แทน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
X_3	แทน การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน
X_4	แทน การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู
Y	แทน สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู
Y_1	แทน ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ
Y_2	แทน ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร
Y_3	แทน ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้
Y_4	แทน ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

สังเคราะห์เอกสารและ ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 ศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ 3 ภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนครเขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่คำนวณได้มาทำการแปลผลในรูปความสัมพันธ์
4. การศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อ
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูลในระยะนี้ ใช้การหาความถี่ ร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา
(Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูและสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ของครู

ผลการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ของครู จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการประเมินความเหมาะสม
ขององค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตาราง 21-22

ตาราง 21 ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบภาวะผู้นำครู

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1) การพัฒนาการเรียนการสอน			
1.1 ครูมีความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 ครูมีการจัดสื่อการเรียนการสอนและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 ครูมีการจัดประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5 ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดเนื้อหาวิชาและลักษณะของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 21 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง			
2.1 ครูมีความสามารถใช้วิธีการต่างๆ ที่หลากหลายในการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้อื่น	4.96	0.20	มากที่สุด
2.2 ครูสร้างแรงบันดาลใจ เห็นคุณค่าและเกิดแรงจูงใจในการทำงานของเพื่อนครู	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 ครูมีอิทธิพลในการทำให้เพื่อนครูเห็นคุณค่าในการทำงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 ครูมีความสามารถในการทำให้เพื่อนครูเกิดแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5 ครูมีความสามารถส่งเสริม กระตุ้นการใช้ปัญญา ในการพัฒนาศักยภาพขององค์กร	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.99	0.09	มากที่สุด
3) การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน			
3.1 ครูมีความสามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 ครูมีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	4.96	0.20	มากที่สุด
3.3 ครูมีความสามารถในการใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย เพื่อมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน	4.96	0.20	มากที่สุด
3.4 ครูมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.5 ครูมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.98	0.12	มากที่สุด
4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู			
4.1 ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนในทางการประพฤติตน	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 ครูประพฤติตนเป็นที่ยกย่อง ทั้งคุณธรรมและจรรยาบรรณ	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการสอนรูปแบบต่างๆ	4.92	0.20	มากที่สุด
4.4 ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	4.96	0.20	มากที่สุด
4.5 ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.97	0.19	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.96	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 21 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูพบว่า องค์ประกอบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.96$, $S.D.=0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ เป็นดังนี้

2.1 การพัฒนาการเรียนการสอน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ 1) ครูมีความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 2) ครูมีการจัดสื่อการเรียนการสอนและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 3) ครูมีการจัดประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$)

2.2 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.99$, $S.D.=0.09$) เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ 1) ครูสร้างแรงบันดาลใจ เห็นคุณค่าและเกิดแรงจูงใจในการทำงานของเพื่อนครู ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 2) ครูมีอิทธิพลในการทำให้เพื่อนครูเห็นคุณค่าในการทำงาน ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 3) ครูมีความสามารถในการทำให้เพื่อนครูเกิดแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$)

2.3 การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.98$, $S.D.=0.12$) เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ 1) ครูมีความสามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 2) ครูมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 3) ครูมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$)

2.4 การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.97$, $S.D.=0.19$) เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ 1) ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนในทางประพฤติตน ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 2) ครูประพฤติตนเป็นที่น่ายกย่อง ทั้งคุณธรรม และจรรยาบรรณ ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 3) ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$)

ตาราง 22 ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ของครู

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
1.1 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 ครูมีความสามารถจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 ครูมีจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 ครูมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพรอบด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5 ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด
2) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร			
2.1 ครูมีความสามารถในการสร้าง ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 ครูมีความสามารถในการจัดทำหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลและสภาพสังคม	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 ครูมีความสามารถในการทดลองนำหลักสูตรไปใช้เพื่อประสิทธิภาพของหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 ครูมีความสามารถในการประเมินผลหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5 ครูมีการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรเพื่อประสิทธิภาพที่ดีของหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 22 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
3) ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้			
3.1 ครูมีความสามารถในการวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 ครูมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ	4.96	0.20	มากที่สุด
3.3 ครูมีการกำหนดตัวชี้วัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ	4.96	0.20	มากที่สุด
3.4 ครูมีความสามารถในการกำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด
3.5 ครูมีความสามารถกำหนดเนื้อหา/สาระ ในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ	5.00	0.00	มากที่สุด
3.6 ครูสามารถเชื่อมโยงความรู้เก่าและความรู้ใหม่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อที่หลากหลาย	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.92	0.27	มากที่สุด
4) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
4.1 ครูมีความสามารถในการกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดผลการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 ครูมีการตรวจสอบการวัดประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อตัดสินคุณค่าหรือคุณลักษณะของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 ครูมีการวัดผลผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้	4.92	0.27	มากที่สุด
4.4 ครูนำข้อมูลจากสมรรถนะทางการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงมาตัดสินผลการเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
4.5 ครูนำผลที่ได้จากการวัดตามสภาพจริงไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	4.96	0.20	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.88	0.33	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.95	0.06	มากที่สุด

จากตาราง 22 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.95$,
 $S.D.=0.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า

2.1 ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย
3 ลำดับแรก ดังนี้ 1) ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่
ผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 2) ครูมีความสามารถจัดการเรียนการสอนโดย
คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 3) ครูมีจัดการเรียนการสอน
เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$)

2.2 ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีความเหมาะสม
โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก
ดังนี้ 1) ครูมีความสามารถในการสร้าง ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้น
($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 2) ครูมีความสามารถในการจัดทำหลักสูตรเพื่อตอบสนองความ
ต้องการของบุคคลและสภาพสังคม ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 3) ครูมีความสามารถในการ
ทดลองนำหลักสูตรไปใช้เพื่อประสิทธิภาพของหลักสูตร ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$)

2.3 ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวม
ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.92$, $S.D.=0.27$) เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้
1) ครูมีความสามารถในการวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=5.00$,
 $S.D.=0.00$) 2) ครูมีความสามารถในการกำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล
($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 3) ครูมีความสามารถกำหนดเนื้อหา/สาระในการจัดการเรียนรู้
ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$)

2.4 ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีความเหมาะสม
โดยรวม ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.88$, $S.D.=0.33$) เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก
ดังนี้ 1) ครูมีความสามารถในการกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดผลการเรียนรู้ ($\bar{X}=5.00$,
 $S.D.=0.00$) 2) ครูมีการตรวจสอบการวัดประเมินผลอย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินคุณค่าหรือ
คุณลักษณะของผู้เรียน ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 3) ครูนำข้อมูลจากสมรรถนะทางการวัด
และประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงมาตัดสินผล ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$)

**ระยะที่ 2 ผลการศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อ
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา
2566 จำนวน 352 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์
ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับ ดังนี้

**ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์
การทำงาน**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตาราง 23

ตาราง 23 จำนวนและข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพการดำรง
ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ที่	ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 352)	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง		
	- ผู้บริหารโรงเรียน	72	20.50
	- ครูผู้สอน	280	79.50
	รวม	352	100.00
2	วุฒិการศึกษา		
	- ปริญญาตรี	272	77.30
	- ปริญญาโท	76	21.60
	- ปริญญาเอก	4	1.10
	รวม	352	100.00
3	ประสบการณ์การทำงาน		
	- 1-5 ปี	35	9.90
	- 6-10 ปี	53	15.10
	- 11 ปีขึ้นไป	264	75.00
	รวม	352	100.00

จากตาราง 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 352 คน เป็นผู้บริหาร
โรงเรียน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 เป็น ครูผู้สอน จำนวน 280 คน คิดเป็น
ร้อยละ 79.50 วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 77.30 ปริญญา
โท จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 ปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10
ประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 ประสบการณ์
ในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 ประสบการณ์การทำงาน 11 ปี
ขึ้นไป จำนวน 264 คน คิดเป็น ร้อยละ 75.00

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำครูและระดับสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2.1 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ
ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวม
ดังตาราง 24

ตาราง 24 ระดับภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1 โดยรวม

ที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำครู	ค่าสถิติ (n = 352)		การแปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การพัฒนาการเรียนการสอน	4.98	0.13	มากที่สุด
2	การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.36	0.50	มาก
3	การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
4	การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู	4.94	0.22	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.81	0.30	มากที่สุด

จากตาราง 24 พบว่าภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.81$,
S.D.=0.30) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านและระดับมาก 1 ด้าน
เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ 1.) การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน
($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) 2.) การพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.98$, S.D.=0.13) 3.) การมี
บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ($\bar{X}=4.94$, S.D.=0.22) และ 4.) การเป็นผู้นำการ
เปลี่ยนแปลง ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.50)

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมขององค์ประกอบ ภาวะผู้นำ
ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
รายด้านและรายข้อ

ด้านที่ 1 การพัฒนาการเรียนการสอน	ค่าสถิติ (n = 352)		การแปล ผล
	□	S.D.	
1. ด้านการวิเคราะห์หลักสูตร			
1.1 ครูมีการวางแผน ก่อนการนำเอาหลักสูตรไปใช้	4.98	0.13	มากที่สุด
1.2 ครูมีการมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.98	0.13	มากที่สุด
1.3 ครูมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	4.98	0.13	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.98	0.13	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการชั้นเรียน			
2.1 ครูมีการสร้างสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียน	4.98	0.13	มากที่สุด
2.2 ครูมีการรักษาสีสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้	4.98	0.13	มากที่สุด
2.3 ครูมีการสร้างเสริมความมีระเบียบวินัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.98	0.13	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.98	0.13	มากที่สุด
3. การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา			
2.1 ครูมีการนำวัสดุ อุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตมาใช้กับผู้เรียน	4.98	0.13	มากที่สุด
2.2 ครูมีการใช้เกม แอปพลิเคชันในการสอน	4.98	0.13	มากที่สุด
2.3 ครูนำวิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน	4.98	0.13	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.98	0.13	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.98	0.13	มากที่สุด

ตาราง 25 (ต่อ)

ด้านที่ 2 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ค่าสถิติ		การแปลผล
	□	S.D.	
1. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล			
1.1 ครูมีการสนับสนุนให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของผู้ตามหรือบุคลากรในองค์กร	4.37	0.64	มาก
1.2 ครูมีการการให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเห็นความสำคัญ	4.40	0.64	มาก
1.3 ครูมีการรับฟังความคิดเห็นอย่างสนใจ	4.41	0.66	มาก
1.4 ครูทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม ทุ่มเทก้าลังกายกำลังใจ	4.37	0.64	มาก
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.38	0.02	มาก
2. การสร้างแรงบันดาลใจ			
2.1 ครูมีความประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม	4.41	0.64	มาก
2.2 ครูมีการกระตุ้นให้ผู้ตามใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน	4.38	0.60	มาก
2.3 ครูมีการดูแลใส่ใจให้ผู้ตามเห็นคุณค่าในตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ	4.39	0.63	มาก
2.4 ครูสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ตาม	4.31	0.62	มาก
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.37	0.04	มาก
3. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี			
3.1 ครูมีความสามารถกำหนด วิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม	4.41	0.62	มาก
3.2 ครูมีการกระจายวิสัยทัศน์นั้นให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เรียนรู้	4.32	0.60	มาก
3.3 ครูมีพฤติกรรมผู้นำที่ผู้ตามเชื่อถือและศรัทธา ไว้วางใจเมื่อทำงานร่วมกัน	4.32	0.28	มาก
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.35	0.05	มาก
4. การกระตุ้นการใช้ปัญญา			
4.1 ครูมีการกระตุ้นให้ผู้ตามตื่นตัว และเปลี่ยนแปลงในการตระหนักถึงแก้ปัญหา	4.33	0.66	มาก
4.2 ครูมีการใช้กลยุทธ์ในการหาหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา	4.38	0.66	มาก
4.3 ครูมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.36	0.63	มาก
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.35	0.05	มาก
รวมเฉลี่ย	4.36	0.50	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

ด้านที่ 3 การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน	ค่าสถิติ		ระดับความเหมาะสม
	□	S.D.	
1. การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน			
1.1 ครูมีความตั้งใจ และความขยันหมั่นเพียร	4.99	0.11	มากที่สุด
1.2 ครูมีปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานตามเป้าหมายและมาตรฐาน ที่องค์กร กำหนดไว้อย่างดีที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 ครูมีความมุ่งมั่นในการปรับปรุงพัฒนาผลงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 ครูกระบวนกรปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดอยู่เสมอ	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้			
2.1 ครูมีการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน นอกห้องเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 ครูมีการบรรยากาศการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมด้านอื่นๆ เช่น ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 ครูมีการการจัดบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้			
3.1 ครูมีการจัดเป็นกิจกรรมการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 ครูมีการจัดกิจกรรมการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตาม เป้าหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 ครูมีการจัดการเรียนรู้ให้เกิดความรู้ ทักษะ ความสามารถ เจตคติและค่านิยมที่ดี	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน			
4.1 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 ครูยอมรับทัศนะที่หลากหลายของผู้อื่น	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 ครูมีความสามารถในการตอบคำถามซึ่งสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจ	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 25 (ต่อ)

ด้านที่ 4 การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู	ค่าสถิติ		ระดับความเหมาะสม
	☐	S.D.	
1. ด้านการสอน			
1.1 ครูมีการใช้หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของศิษย์ ออกแบบแผนการสอนอย่างถี่ถ้วน	4.92	0.40	มากที่สุด
1.2 ครูมีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมเกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน	4.95	0.21	มากที่สุด
1.3 ครูมีการปกครองชั้นและบริหารชั้นเรียนได้อย่างราบรื่น	4.95	0.21	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.94	0.02	มากที่สุด
2. ด้านความรู้			
2.1 ครูมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน	4.92	0.37	มากที่สุด
2.2 ครูมีความรู้ในเนื้อหาที่จะสอนตามหลักสูตร	4.92	0.38	มากที่สุด
2.3 ครูมีจิตวิทยาในการสอน	4.92	0.37	มากที่สุด
2.4 ครูมีวิธีการสอน เทคนิคการสอนอย่างดี	4.95	0.21	มากที่สุด
2.5 ครูมีการวางแผนและเตรียมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.92	0.37	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.92	0.01	มากที่สุด
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ			
3.1 ครูเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม	4.91	0.39	มากที่สุด
3.2 ครูเป็นผู้เลือกสรรสิ่งที่ดีมายึดถือปฏิบัติ	4.92	0.38	มากที่สุด
3.3 ครูมีความซื่อสัตย์	4.91	0.39	มากที่สุด
3.4 ครูมีความเมตตากรุณา	4.95	0.22	มากที่สุด
3.5 ครูมีความรับผิดชอบในการสอน	4.95	0.22	มากที่สุด
3.6 ครูมีการชี้แนะแนวทางศิษย์ไปสู่แนวทางที่ถูกต้องรู้ผิดชอบชั่วดี	4.95	0.21	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.92	0.02	มากที่สุด
4. ด้านการพัฒนาตนเอง			
4.1 ครูมีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ	4.91	0.39	มากที่สุด
4.2 ครูเป็นผู้มีความรู้ดีทั้งในวิชาความรู้และวิธีสอน	4.99	0.11	มากที่สุด
4.3 ครูหาโอกาสเพิ่มเติมความรู้พัฒนาตนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน	4.99	0.11	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.96	0.04	มากที่สุด

ตาราง 25 (ต่อ)

ด้านที่ 4 การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู	ค่าสถิติ		ระดับความเหมาะสม
	☐	S.D.	
5. ด้านบุคลิกภาพ			
5.1 ครูมีการแสดงออก การประพฤติตนและปฏิบัติตนในด้านบุคลิกภาพทั่วไปที่เหมาะสม	4.99	0.11	มากที่สุด
5.2 ครูมีการแต่งกาย กิริยา วาจาและจรรยาบรรณที่เหมาะสมกับกับความเป็นครู	4.95	0.22	มากที่สุด มากที่สุด
5.3 ครูปฏิบัติตนเป็นพื่อนที่นำเคารพต่อศิษย์และบุคคลทั่วไป	4.95	0.22	
5.4 ครูรักษายาบรรณครูได้อย่างครบถ้วน	4.91	0.39	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.95	0.03	มากที่สุด
6. ด้านมีมนุษยสัมพันธ์			
6.1 ครูมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมกับสมาชิกในองค์กร	4.99	0.11	มากที่สุด
6.2 ครูมีความผูกพันกับศิษย์ รักและเมตตาปราณี มีความปรารถนาดี กับศิษย์	4.99	0.11	มากที่สุด
6.3 ครูสามารถทำงานและสร้างความร่วมมือกับผู้อื่นได้	4.99	0.11	มากที่สุด
6.4 ครูคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	4.99	0.11	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.99	0.11	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.94	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 25 พบว่า ภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านที่ 1 การพัฒนาการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.98$, $S.D.=0.13$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1.) การวิเคราะห์หลักสูตร ($\bar{X}=4.98$, $S.D.=0.13$) 2.) การจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}=4.98$, $S.D.=0.13$) และ 3.) การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X}=4.98$, $S.D.=0.13$)

ภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านที่ 2 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, $S.D.=0.50$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1.) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X}=4.38$, $S.D.=0.02$) 2.) การสร้างแรงบันดาลใจ (

$\bar{X}=4.37$, $S.D.=0.04$) และ 3.) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมีและการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\bar{X}=4.35$, $S.D.=0.05$)

ภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านที่ 3 การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1.) การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) 2.) การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) และ 3.) การมีทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้และการมีทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$)

ภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านที่ 4 การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.94$, $S.D.=0.22$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1.) ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X}=4.99$, $S.D.=0.11$) 2.) ด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=4.96$, $S.D.=0.04$) และ 3.) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=4.95$, $S.D.=0.03$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3.1 การวิเคราะห์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวม ดังตาราง 26

ตาราง 26 ระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวม

ที่	องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้	ค่าสถิติ (n = 352)		การแปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.86	0.25	มากที่สุด
2	ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร	4.84	0.25	มากที่สุด
3	ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้	4.88	0.20	มากที่สุด
4	ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.85	0.24	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.86	0.02	มากที่สุด

จากตาราง 26 พบว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$, S.D.=0.02) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1.) ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.88$, S.D.=0.20) 2.) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.86$, S.D.=0.25) 3.) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.85$, S.D.=0.24) และ 4.) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=4.84$, S.D.=0.25)

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมขององค์ประกอบ สมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนครเขต 1 รายด้านและรายข้อ

ด้านที่ 1 ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	ค่าสถิติ		การแปล ผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. หลักสูตร			
1.1 ครูจัดประสบการณ์และความรู้ต่างๆ ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 ครูจัดประสบการณ์ให้ผู้กับผู้เรียนเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน	4.78	0.46	มากที่สุด
1.3 ครูจัดประสบการณ์โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้าน	4.76	0.47	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.84	0.13	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนการสอน			
2.1 ครูมีกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 ครูมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่	4.78	0.46	มากที่สุด
2.3 ครูมีการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	4.81	0.43	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.86	0.11	มากที่สุด
3. คุณลักษณะของครูผู้สอน			
3.1 ครูจัดประสบการณ์เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน	4.77	0.47	มากที่สุด
3.2 ครูมีความรู้ในวิชาที่สอน ความรู้ในวิชาชีพ ใช้วิธีสอนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.80	0.45	มากที่สุด
3.3 ครูมีจรรยาบรรณของความเป็นครู มีคุณธรรมสูง	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4 ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	5.00	0.00	มากที่สุด
3.5 ครูมีบุคลิกภาพดี กริยาท่าทางเรียบร้อย	4.79	0.44	มากที่สุด
3.6 ครูแต่งกายสุภาพ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์	4.83	0.42	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.85	0.10	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.86	0.25	มากที่สุด

ตาราง 27 (ต่อ)

ด้านที่ 2 ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร	ค่าสถิติ		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน			
1.1 ครูมีการศึกษาสภาพปัญหาของหลักสูตร	4.81	0.40	มากที่สุด
1.2 ครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร	4.74	0.48	มากที่สุด
1.3 ครูมีการวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน	4.78	0.43	มากที่สุด
1.4 ครูมีการศึกษาความต้องการของผู้เรียน	4.76	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.77	0.03	มากที่สุด
2. การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร			
2.1 ครูมีการกำหนดสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน	4.76	0.46	มากที่สุด
2.2 ครูมีการกำหนดให้มีพฤติกรรม จิตพิสัย และทักษะพิสัย	4.79	0.42	มากที่สุด
2.3 การกำหนดทิศทางและขอบเขตในการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนภายหลังจากจบหลักสูตรที่ชัดเจน	4.79	0.28	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.78	0.01	มากที่สุด
3. การเลือกสาระหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน			
3.1 ครูมีขั้นตอนการเลือกสาระความรู้ต่างๆอย่างเป็นระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 ครูมีการกำหนดเนื้อหาที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 ครูกำหนดสาระสำคัญต่อการเรียนรู้	4.77	0.47	มากที่สุด
3.4 ครูมีการเลือกเนื้อหาที่มีความถูกต้องทันสมัย	4.79	0.44	มากที่สุด
3.5 ครูมีการเลือกเนื้อหาที่มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน	4.80	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.87	0.11	มากที่สุด
4. การทดลองใช้หลักสูตร			
4.1 ครูมีการนำหลักสูตรที่พัฒนาแล้วมาทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 ครูมีการตรวจสอบบททวน ปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จริง	4.98	0.15	มากที่สุด
4.3 ครูมีการเตรียมการของบุคลากรเพื่อตรวจสอบความชัดเจนก่อนการใช้หลักสูตร	4.98	0.15	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.98	0.01	มากที่สุด
5. การประเมินผล			
5.1 ครูมีกระบวนการรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบแบบแผน	4.75	0.48	มากที่สุด
5.2 ครูมีการติดตามกระบวนการดำเนินงาน สำหรับการเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้	4.76	0.47	มากที่สุด
5.3 ครูมีการตัดสินคุณค่าและหาข้อสรุปเพื่อการปรับปรุง แก้ไขเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน	4.79	0.43	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.76	0.02	มากที่สุด
6. การปรับปรุงหลักสูตร			
6.1 กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น	4.97	0.16	มากที่สุด
6.2 ครูมีการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ทันสมัย	4.97	0.17	มากที่สุด
6.3 ครูมีกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม	4.80	0.42	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.91	0.09	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.84	0.25	มากที่สุด

ตาราง 27 (ต่อ)

ด้านที่ 3 ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ศึกษาปัญหา/ความต้องการผู้เรียน			
1.1 ครูเข้าใจถึงสาเหตุและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียน	4.76	0.49	มากที่สุด
1.2 ครูมองเห็นช่องทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.79	0.44	มากที่สุด
1.3 ครูมีการศึกษาถึงความจำเป็นและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 ครูมีการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้	4.98	0.15	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.88	0.12	มากที่สุด
2. กำหนดวัตถุประสงค์			
2.1 ครูมีการระบุลักษณะผลงานที่จะปฏิบัติเพื่อการ ดำเนินงานเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2 ครูแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายที่ชัดเจนในการออกแบบการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
2.3 ครูมีความคาดหวังผลงานที่จะต้องดำเนินการให้สำเร็จ	4.77	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.77	0.00	มากที่สุด
3. กำหนดเนื้อหา/สาระ			
3.1 ครูมีการกำหนดสาระสำคัญขอบเขตของเนื้อหา	4.76	0.00	มากที่สุด
3.2 ครูมีการวางแผนว่าต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใดบ้าง	4.76	0.46	มากที่สุด
3.3 ครูมีการกำหนดเนื้อหาสาระไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร	4.78	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.76	0.01	มากที่สุด
4. กำหนดยุทธศาสตร์ วิธีการสอน			
4.1 ครูมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม	4.79	0.44	มากที่สุด
4.2 ครูมีการใช้สื่อสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 ครูมีแนวคิดทฤษฎีที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.97	0.18	มากที่สุด
4.4 ครูมีวิธีสอนที่เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.98	0.15	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.93	0.09	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ			
5.1 ครูมีการนำ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ	4.97	0.17	มากที่สุด
5.2 ครูมีการถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ข้อเท็จจริง ไปสู่ผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3 ครูมีแนวคิด เจตคติ จากแหล่งความรู้ ไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.99	0.01	มากที่สุด

ตาราง 27 (ต่อ)

ด้านที่ 3 ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
6. การกำหนดวิธีการวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล			
6.1 ครูมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมิน	4.81	0.41	มากที่สุด
6.2 ครูมีการใช้รูปแบบ และเครื่องมือ ประเภทต่างๆ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
6.3 ครูมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนผ่านมาและหลักสูตรมีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.93	0.10	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.88	0.20	มากที่สุด

ด้านที่ 4 ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
1. การกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด			
1.1 ครูมีกระบวนการหรือวิธีการในการกำหนดตัวชี้วัดให้กับคุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียน	4.97	0.74	มากที่สุด
1.2 ครูมีการกำหนดการวิเคราะห์การวัดจากหลักฐานชิ้นงาน	4.97	0.17	มากที่สุด
1.3 ครูมีการกำหนดการวิเคราะห์การวัดจากการสังเกต	4.80	0.42	มากที่สุด
1.4 ครูมีการกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย	4.83	0.42	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.89	0.09	มากที่สุด
2. การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง			
2.1 ครูมีการมีทักษะการสังเกต	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 ครูมีการบันทึกรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มงาน	4.96	0.33	มากที่สุด
2.3 ครูเน้นการวัดและประเมินผลสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติตามสถานการณ์จริง	4.76	0.47	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.90	0.12	มากที่สุด
3. การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร			
3.1 ครูมีการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	4.76	0.48	มากที่สุด
3.2 ครูมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและทันการเปลี่ยนแปลง	4.76	0.48	มากที่สุด
3.3 ครูมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การสร้างหลักสูตรจนถึงการนำไปใช้ในโรงเรียน	4.76	0.48	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.76	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.85	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 27 พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านที่ 1 ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$, $S.D.=0.25$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1.) การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.86$, $S.D.=0.11$) 2.) คุณลักษณะของครูผู้สอน ($\bar{X}=4.85$, $S.D.=0.10$) และ 3.) หลักสูตร ($\bar{X}=4.84$, $S.D.=0.13$)

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านที่ 2 ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.84$, $S.D.=0.25$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1.) การทดลองใช้หลักสูตร ($\bar{X}=4.98$, $S.D.=0.01$) 2.) การปรับปรุงหลักสูตร ($\bar{X}=4.91$, $S.D.=0.09$) และ 3.) การเลือกเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับนักเรียน ($\bar{X}=4.87$, $S.D.=0.11$)

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านที่ 3 ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.88$, $S.D.=0.20$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1.) กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ ($\bar{X}=4.99$, $S.D.=0.01$) 2.) การกำหนดยุทธศาสตร์ วิธีการสอน ($\bar{X}=4.93$, $S.D.=0.09$) และ 3.) การกำหนดวิธีการวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล ($\bar{X}=4.93$, $S.D.=0.10$)

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านที่ 4 ความสามารถในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.85$, $S.D.=0.24$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1.) การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง ($\bar{X}=4.90$, $S.D.=0.12$) 2.) การกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด ($\bar{X}=4.89$, $S.D.=0.09$) และ 3.) การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ($\bar{X}=4.76$, $S.D.=0.00$)

**ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation) ผลปรากฏ ดังตาราง 28

ตาราง 28 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
x	1.000									
X ₁	.248**	1.000								
X ₂	.887**	.031	1.000							
X ₃	.078	-.014	.045	1.000						
X ₄	.357**	-.030	-.047	.065	1.000					
Y	.319**	.087	.329**	.030	.009	1.000				
Y ₁	.283**	-.036	.312**	-.023	.029	.946**	1.000			
Y ₂	.269**	-.022	.310**	-.019	-.011	.932**	.882**	1.000		
Y ₃	.287**	.202**	.279**	.511	-.028	.925**	.798**	.810**	1.000	
Y ₄	.354**	.214**	.320**	.115**	.038	.927**	.830**	.765**	.876**	1.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 พบว่าภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์โดยรวมในทางบวกระดับต่ำ ($r_{xy} = .319$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 รายด้าน พบว่า ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ($r_{X2Y} = .329$) รองลงมาคือด้าน การพัฒนาการเรียนการสอน ($r_{X1Y} = .087$) การมีทักษะ

ในการจัดการเรียนการสอน ($r_{X_3Y} = .030$) และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการมีบุคลิกที่เหมาะสมกับความเป็นครู ($r_{X_4Y} = .009$) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

การศึกษาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้สร้างสมการทำนายเพื่อวิเคราะห์ว่ามีตัวแปรใดสามารถทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้โดยใช้สถิติถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ดังตาราง 29

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
Regression	1.89	1	1.89	42.34**	.00
Residual	15.62	350	.045		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple) .329

สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ (R Square) .108

สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) .105

ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) .21

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ

ภาวะผู้นำครู	R	R ²	Adj R ²	B	β	t	sig
ค่าคงที่			.105	4.222		42.667**	.000
1. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X ₂)	.329	.108	.105	.146	.329	6.507**	.000

$R = 0.329$, $R^2 = 0.108$ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 29 พบว่าภาวะผู้นำครูที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_2) โดยพยากรณ์ได้ร้อยละ 10.8 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (S.E.est) ± 0.21132

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 4.222 + 0.146X_2$$

และสามารถเขียนเป็นสมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'y = 0.329Z_2$$

ระยะที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาภาวะผู้นำครูด้านที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ได้ มาหาแนวทางการพัฒนา ผลการวิจัยสรุปได้ดังตาราง 30

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำครูด้านที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 เพื่อนำมาหาแนวทางในการพัฒนา

ที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำครู	ผลการวิเคราะห์ (n = 352)	สรุปผล
1	การพัฒนาการเรียนการสอน	ไม่มีอำนาจพยากรณ์	–
2	การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	มีอำนาจพยากรณ์	ควรพัฒนา
3	การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน	ไม่มีอำนาจพยากรณ์	–
4	การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู	ไม่มีอำนาจพยากรณ์	–

จากตาราง 30 แสดงว่าภาวะผู้นำครูด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังนั้นจึงควรหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนา

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวไปร่างแนวทางพัฒนา แล้วนำเสนอ
แนวทางพัฒนาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาเชิงเนื้อหา หลังจากนั้นนำไป
ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณา (รายชื่อปรากฏใน ภาคผนวก ข) ผู้ทรงคุณวุฒิ
ได้ส่งแบบสอบถามกลับมา 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหา
ความถี่ร้อยละและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังตาราง 31

ตาราง 31 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำ
ครูด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ด้าน	แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครู	เห็นด้วย	ร้อยละ
		ความถี่	
การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	1. ครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของเพื่อนร่วมงาน	5	100
	2. ครูควรให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อเพื่อนครูอย่างเห็นความสำคัญ	5	100
	3. ครูควรรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนครูอย่างสนใจ	5	100
	4. ครูควรทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม ทุ่มเทก่าลังกายกำลังใจ	5	100
	5. ครูควรมีความประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับเพื่อนครู	5	100
	6. ครูควรกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน	5	100
	7. ครูควรดูแลเอาใจใส่ให้เพื่อนครูเห็นคุณค่าในตนเอง	5	100
	8. ครูควรสร้างขวัญกำลังใจให้แก่เพื่อนครู	5	100
	9. ครูควรมีความสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม	5	100
	10. ครูควรมีเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เรียนรู้	5	100
	11. ครูควรมีพฤติกรรมน่าเชื่อถือและศรัทธา ไว้วางใจเมื่อทำงานร่วมกันกับเพื่อนครู	5	100
	12. ครูควรกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานตื่นตัว และตระหนักถึงการแก้ปัญหา	5	100
	13. ครูควรใช้กลยุทธ์ในการหาหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา	5	100
	14. ครูควรคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	5	100

จากตาราง 31 แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทุกข้อ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. “ครูควรมีการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อให้การเปลี่ยนแปลงของภารกิจในการปฏิบัติงาน เกิดการสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้องค์กรปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นอย่างเป็นธรรม เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1)

2. “ครูควรมีความสามารถ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมของการเป็นผู้นำเพื่อนร่วมงาน และมีวิธีการในการทำงานร่วมกันกับเพื่อนครูได้อย่างชัดเจนในการกำหนดวิสัยทัศน์ มีความเป็นรูปธรรมเพื่อเปลี่ยนแปลงองค์กรให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2)

3. “ครูควรมีการใช้กลยุทธ์วิธีการในการหาหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา รวมถึงการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการยกระดับผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรให้สูงขึ้นและกระตุ้นให้ผู้ตามตื่นตัว เชื่อถือ ศรัทธาในการทำงานร่วมกัน ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3)

4. “ครูควรมีความสามารถในการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่เพื่อนร่วมงาน จูงใจให้ผู้ร่วมงานมอง คิดเห็นไกลเกินกว่าความสนใจของผู้ร่วมงาน เพื่อพัฒนาทัศนคติ นำไปสู่ความสำเร็จ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4)

5. “ครูควรมีการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นผู้พัฒนาตนเองในทุกๆ ด้านอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งควรมีความสามารถในการเป็นแบบอย่างให้กับผู้ตามในการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาตนเอง เพื่อประสิทธิผลในการพัฒนาองค์กรอย่างไม่หยุดนิ่ง ก้าวทันสถานการณ์ปัจจุบันตลอดเวลา”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5)

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จากการตอบแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มาวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการเป็นผู้นำ
การเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย

1. ครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของเพื่อนร่วมงาน
2. ครูควรให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อเพื่อนครูอย่างเห็นความสำคัญ
3. ครูควรรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนครูอย่างสนใจ
4. ครูควรทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ
5. ครูควรมีความประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับเพื่อนครู
6. ครูควรกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน
7. ครูควรดูแลเอาใจใส่ให้เพื่อนครูเห็นคุณค่าในตนเอง
8. ครูควรสร้างขวัญกำลังใจให้แก่เพื่อนครู
9. ครูควรมีความสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม
10. ครูควรมีเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

ได้เรียนรู้ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

11. ครูควรมีพฤติกรรมน่าเชื่อถือและศรัทธา ไว้วางใจเมื่อทำงานร่วมกันกับ
เพื่อนครู
12. ครูควรกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานตื่นตัว และตระหนักถึงการแก้ปัญหา
13. ครูควรใช้กลยุทธ์ในการหาหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา
14. ครูควรคิดและการแก้ปัญหายอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
15. ครูควรมีการสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนร่วมงานเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
ในการปฏิบัติงาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยสรุปได้ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู 2) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำครู และระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 4) เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และ 5) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย มีดังนี้ 1) ภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก 3) ภาวะผู้นำครูมีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

ระยะที่ 2 การศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 352 คน

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้ให้ข้อมูลเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สรุปผลดังนี้

1. ภาวะผู้นำครู มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาการเรียนการสอน 2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน และ 4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู มี 4 องค์ประกอบ
 - 1) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 3) ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ และ 4) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมากที่สุด
2. ภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
4. ภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .319$)
5. ภาวะผู้นำครูด้านที่มีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_2) โดยพยากรณ์ได้ร้อยละ 10.8 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ($S.E.est$) ± 0.21132 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 4.222 + 0.146X_2$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'y = 0.329Z_2$$

6. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีดังต่อไปนี้

- 6.1 ครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของเพื่อนร่วมงาน
- 6.2 ครูควรให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อเพื่อนครูอย่างเห็นความสำคัญ
- 6.3 ครูควรรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนครูอย่างสนใจ
- 6.4 ครูควรทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม ทุ่มเทกำลังใจกำลังใจ
- 6.5 ครูควรมีความประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับเพื่อนครู
- 6.6 ครูควรกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน
- 6.7 ครูควรดูแลเอาใจใส่ให้เพื่อนครูเห็นคุณค่าในตนเอง
- 6.8 ครูควรสร้างขวัญกำลังใจให้แก่เพื่อนครู
- 6.9 ครูควรมีความสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม
- 6.10 ครูควรมีเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เรียนรู้ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน
- 6.11 ครูควรมีพฤติกรรมน่าเชื่อถือและศรัทธา ไว้วางใจเมื่อทำงานร่วมกันกับเพื่อนครู
- 6.12 ครูควรกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานตื่นตัว และตระหนักถึงการแก้ปัญหา
- 6.13 ครูควรใช้กลยุทธ์ในการหาหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา
- 6.14 ครูควรคิดและการแก้ปัญหายอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 6.15 ครูควรมีการสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนร่วมงานเพื่อให้การเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ผู้วิจัยขออภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครู มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาการเรียนการสอน 2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน และ 4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู องค์ประกอบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการเป็นครู เป็นทั้งผู้สอนและบริหารจัดการในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนทั้งในด้านวัฒนธรรมการทำงานและคุณภาพผู้เรียนกิจกรรมและงานของโรงเรียนสำเร็จตามเป้าหมายเพราะการที่ครูมีความเป็นผู้นำปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีทำงานเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชฎาพร พิมพิชัย (2556, หน้า 200) เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลวิจัยพบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) การกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน 3.) การใช้กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอน 4) การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน และ 5) การวัดและประเมินผล และงานวิจัยของศิริพร กุลสานต์ (2557, หน้า 205) เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตร 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 3) ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ และ 4) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ องค์ประกอบมีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างใดขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่คือ ทั้งความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ของบุคคลนั้นๆ ครูที่มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ย่อมมีความสามารถ ทักษะ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ นับตั้งแต่การออกแบบการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของคมกริช ภูคังกิ่ง (2560, หน้า 122-123) เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ

การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู มี 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ความสามารถในการเนื้อหาที่สอน 3) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 4) ความสามารถในการเลือกใช้และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ และ 5) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับ ลูติมา ภมรดล (2560, หน้า 71–73) เรื่อง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 มี 6 องค์ประกอบดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

2. ภาวะผู้นำครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ การพัฒนาการเรียนการสอน การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู และ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ให้ความสำคัญกับการมีภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับสิ่งที่ดีที่สุด ภาวะผู้นำครูจะส่งผลดีต่อโรงเรียนและนักเรียนเป็นอย่างมากเพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ภาวะผู้นำครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อการนำวิสัยทัศน์และนโยบายของโรงเรียนไปสู่การปฏิบัติ ช่วยเพิ่มศักยภาพเกี่ยวกับการสอนและการจัดการเรียนรู้ การให้คำชี้แนะและให้คำปรึกษา ครูคนอื่นๆ ตลอดจนร่วมคิดร่วมปฏิบัติภารกิจแบบกัลยาณมิตรระหว่างครูที่มีภาวะผู้นำครู และเพื่อนครู ช่วยคลายบรรยากาศและวิธีการทำงานแบบต่างคนต่างอยู่ของครูและช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ความเชี่ยวชาญและความเป็นเลิศด้านการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของทศพร มนต์วีรวงษ์ และ ดารารุวรรณ ถวิลการ (2559, หน้า 138) ได้ศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า ภาวะผู้นำครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบซึ่งได้แก่ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมีส่วนร่วมในการพัฒนา การเป็นแบบอย่างทางการสอน และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพัฒน์ คำแพง (2557, หน้า 145) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ระดับภาวะผู้นำครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และองค์ประกอบภาวะผู้นำครูที่จะส่งผลต่อการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะต้องประกอบไปด้วย

- 1) การเป็นแบบอย่างทางการสอน คือ ครูต้องมีความสามารถในการพัฒนาปรับปรุงวางแผนการสอนโดยเรียนรู้วิธีการและเทคนิคการสอนที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง มีการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมวางแผนการเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 2) การมีส่วนร่วมในการพัฒนา คือ ครูให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของสถานศึกษา ตั้งแต่การวิเคราะห์และกำหนดวิสัยทัศน์ การนำวิสัยทัศน์ลงสู่การปฏิบัติ การวางแผนการทำงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย ร่วมตัดสินใจและรับผิดชอบต่อผลการทำงานร่วมกัน ร่วมแก้ปัญหา และหาแนวทางสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน และ
- 3) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง คือ ครูมีความคิดริเริ่มในการปรับปรุงแก้ไขสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วง กล้าตัดสินใจและเป็นผู้ดำเนินการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมทางวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ ตลอดจนได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน

3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ รองลงมาคือความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ผ่านทางกระบวนการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ ตลอดจนการอบรมสั่งสอน ครูจึงมีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับผู้เรียน ดังนั้นคุณภาพของครูจึงมีความสำคัญ ครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะของการเป็นครูมืออาชีพอยู่เสมอ เพื่อที่จะปรับตัวให้ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมโลก

ซึ่งจะนำไปสู่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้แก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทกา วิริณิน (2557, หน้า 203) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู มี 5 องค์ประกอบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ 1) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ความสามารถในการเนื้อหาสาระที่สอน 3) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ความสามารถในการใช้และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 5) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และผลการวิจัยของ ชนกพร จุฑาสงส์ (2559, หน้า 264) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผลการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่ามี 6 องค์ประกอบ และโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ 2) องค์ความรู้ตามสาระการเรียนรู้ 3) การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย 4) การออกแบบการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ 5) การใช้และพัฒนาลิขิตนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

4. ภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 มีความสัมพันธ์กันโดยรวมในทางบวกในระดับต่ำ ($r_{xy} = .329$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า ภาวะผู้นำครูกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์กร ครูที่มีภาวะผู้นำมักจะพัฒนาตนเองในเรื่องต่างๆ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้า หรือความสำเร็จสอดคล้องกับทัศนะของจิตติสุตา แก้วหาญ และ ทนงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ (2564, หน้า 116) นอกจากนี้ การวิจัยของ Fisher (2007 อ้างถึงในทศพร มนต์วีรขันธ์, 2559, หน้า 9) พบว่า ภาวะผู้นำครูสามารถสร้างขึ้นได้ เมื่อครูมีภาวะผู้นำก็จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาไปในทางที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รินนา ราชชาวี (2559, หน้า 223-224) พบว่า ภาวะผู้นำครูส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.01 จากการที่ภาวะผู้นำครูมีความเกี่ยวข้องและส่งผลโดยตรงต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันของบุคคลในองค์กร ครูจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำนอกเหนือจากการพัฒนาทักษะ ความรู้ และความเข้าใจในหลักการต่างๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์ (2559, หน้า 145-146) เรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำครู มี 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ด้านการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ และด้านการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รินนา ราชชารี (2559, หน้า 223-224) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่าปัจจัยภาวะผู้นำครู มี 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ด้านการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ และด้านการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง

5. ภาวะผู้นำครูด้านที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_2) โดยพยากรณ์ได้ร้อยละ 10.8 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ($S.E.est$) ± 0.21132 ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่าภาวะผู้นำครูมีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำครูมีความสำคัญ การที่ครูรวมพลัง ร่วมมือทำงาน ในชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional learning community) มีวัฒนธรรมของการร่วมมือและเสริมสร้างการพัฒนาวิชาชีพ เช่น แก้ไขสิ่งที่ปัญหา บำรุงรักษาสິงที่ดี อยู่แล้วให้คงอยู่ต่อไป และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพ โดยครูที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะส่งเสริมพัฒนาเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ เป็นผู้นำด้านการเรียนการสอน และมีนวัตกรรม มุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (Fullan, 2001, p.96) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิพัฒน์ นนทนาถรณ์ (2556, หน้า 315-319) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการ พบว่า การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีลักษณะดังนี้ 1) สร้างสำนึกของความเร่งด่วน 2) สร้างแนวทางร่วม 3) พัฒนาวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ 4) สื่อสารการเปลี่ยนแปลง

5) ปฏิบัติการส่งมอบอำนาจหน้าที่ 6) สร้างชัยชนะระยะสั้น 7) รวบรวมผลที่ได้รับและการเปลี่ยนแปลงใหม่ 8) ปักหลักแนวทางใหม่ให้ตรึงในวัฒนธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมุทร ชำนาญ (2556, หน้า 149-150) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2557, หน้า 40-42) ได้ศึกษากระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีทัศนะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นการใช้ปัญญา และ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับต่ำ ดังนั้น ในการเสริมสร้างภาวะผู้นำครู ควรนำองค์ประกอบภาวะผู้นำครูทั้ง 4 ด้านไปเป็นหัวข้อในการอบรมหรือให้ความรู้แก่ครู

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำครู ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ได้ ดังนั้นครูจึงควรได้รับการฝึกอบรมให้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยแจกแจงภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงาน มุ่งให้สามารถกำหนด วิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมเพื่อเปลี่ยนแปลงองค์กรให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.3 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยไปอ้างอิงและใช้พัฒนาหรือสนับสนุนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ให้ครูเกิดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ โดยพัฒนาให้ตรงกับสภาพบริบทความเป็นจริงและความต้องการที่แท้จริง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำครูด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ได้ ดังนั้น ควรนำตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการบริหารและเพื่อปรับปรุงคุณภาพของครู

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบถึงสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนในเชิงลึก

2.3 ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในด้านต่างๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เช่น การพัฒนาการเรียนการสอน การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ ตังธนากานนท์. (2547). การพัฒนากระบวนการจัดทำแฟ้มสะสมงาน
เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตาม
แนวทางการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาเต็มรูปแบบในโรงเรียนตรุณสิกษาลัย.
วิทยานิพนธ์ ปร.ด. การวัดและประเมินผลการศึกษา กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- กนิษฐ์ ศรีเคลือบ. (2557). การพัฒนาโมเดลการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
ที่มีประสิทธิภาพ: การวิจัยเชิงการออกแบบและการวิเคราะห์เอ็มเอ็มเอสอีเอส.
วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤติยา อริยา. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการจัดการเรียน
การสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อส่งเสริมความสามารถในการ
ออกแบบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัย
ราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กรมพัฒนาชุมชน. (2547). คู่มือประเมินสมรรถนะบุคลากรกรมพัฒนาชุมชน.
กรุงเทพมหานคร : บางกอกบลิ๊ก.
- กฤษปกรณ์ สาคร. (2557). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล
การศึกษา โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ สำหรับครูโรงเรียนขนาดเล็ก.
วิทยานิพนธ์ ปร.ด. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กัลญญา เพชรภรณ์. (2554). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียน
การสอนของ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา ตามทฤษฎีทฤษฎี. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ :

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2557). *แนวทางปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตาม*

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรุณา วิทย์รัตน์. (2559). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ*

การเป็นผู้มีจิตอาสา สำหรับนักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาของวิทยาลัย

เอกชนในจังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สกลนคร.

กาญจนา ภาวงศ์. (2557). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผล*

ต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร :

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

กิตติชัย สุธาสีโนบล. (2541). *ผลการใช้เทคนิคการตั้งคำถามของครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์*

ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และพฤติกรรม

กลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

กิตติพัฒน์ คำแพง. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของครูกับ คุณลักษณะที่*

พึงประสงค์ของนักเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31.

วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

กิริติวัฒน์ ศรีทะหา. (2562). การพัฒนาแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครอุดรธานี. วิทยานิพนธ์

กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม.

กุลกนก จันวันดี. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการออกแบบของ ADDIE

MODEL ร่วมกับการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ เรื่องหลักการทำ

โครงการคอมพิวเตอร์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน. สกลนคร : มหาวิทยาลัย

ราชภัฏสกลนคร.

เกษม แลงค์นิล. (2546) การบริหารงานนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทาง

การศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์

ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษา. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

เกษมชัย บุญเพ็ญ. (2551) การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับความเป็นครูของนักศึกษา

สาขาวิชา วิศวกรรมเครื่องกล. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

แขก มูลเดช. (2555). การพัฒนาศักยภาพด้านการวัดและประเมินผลเพื่อยกระดับ

การเรียนรู้ของนักเรียนในการปฏิรูปการศึกษาของครูโรงเรียนเครือข่าย

ประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์. สาขาวิชาวิจัยและพัฒนากการศึกษา

คณะครุศาสตร์. เพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

ขจรศักดิ์ สังข์เจริญ. (2557). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมทางการศึกษานอกระบบ

โรงเรียนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำหรับครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน.

วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชนิษฐา ชัยประโคน. (2556). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านพฤติกรรมเชิงบวก
ในการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 11. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- คณะกรรมการคุรุสภา. (2556). ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สารระความรู้
สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหาร
สถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา
ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ.ราชกิจจานุเบกษา. (130, ตอนพิเศษ 156 ง). 43-54.
- คมกริช ภูคังกิง. (2560) การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24.
วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คุณาพร วรศิลป์. (2560). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้วยรูปแบบผสมผสาน
เรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สาขาวิชาหลักสูตรและ
การสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คอนสวรรค์ ไชชมพู่. (2558). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในวิทยาลัยครู สะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. การบริหาร
การศึกษา ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฑารัตน์ หอมแพร่. (2559). การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความ
เข้าใจด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ร่วมกับเทคนิคแผนผัง
ความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- จุรีรัตน์ พันสอน. (2560). *คุณลักษณะครูที่ปรึกษาตามความต้องการของนักเรียนโรงเรียน
หันห้วยทรายพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31
จังหวัดนครราชสีมา.วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- จันทิมา แสงเลิศอุทัย. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถภาพทางด้าน
เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- จิรพันธุ์ ศรีสมพันธุ์. (2550). *การพัฒนาระบบจัดการเนื้อหาโดยใช้เทคนิคเน็ตเวิร์ก
ไดอะแกรม. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. คอมพิวเตอร์ศึกษา กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระนครเหนือ.*
- จิรวดี ทวีโชติ. (2561). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- จิราพร เจริญชัย. (2558). *ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- จุฬวดี ศรีโยธี. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับบุคลิกภาพของผู้บริหาร
สถานศึกษา ที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการครูสำนักงาน
เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- ฉวีวรรณ ทัพไทย. (2557). *การพัฒนาหลักสูตร เรื่อง ถิ่นรุ่งเรืองเมืองอุไทย กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาการหลักสูตรและการสอน.
ชลบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.*

- ไฉไลศรี เพชรใต้. (2563). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
วิทยานิพนธ์ กศ.ด.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชลนิดา หารจิต. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำครู
ด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
- ชนกพร จุฑาหงษ์. (2559). การพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการ
เรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนิดพร ทศคร. (2560). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน. สกลนคร : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
- ชลพร พันโท. (2554). การพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างกองการศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรมกับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2555). การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชวนพิศ คีลาเดช. (2559). การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. นครปฐม : มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- ชาริณี ตรีวัณญ. (2550). การพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู
ประถมศึกษา ตามแนวคิดการศึกษาผ่านบทเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชีวิน อ่อนลออ. (2553). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
มหาวิทยาลัยเอกชน ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชูชัย สมิตีไกร. (2552) การสรรหาคัดเลือกและการประเมินผลการปฏิบัติงาน
ของบุคลากร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : วิพริทธิ์ .
- ชูศรี สุวรรณโชติ. (2544). หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- เชษนีร์ แสงสุข. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล
ต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี :
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชวลิต พาระแพน. (2560). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่ง
การเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
ของ ผู้เรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). ความเป็นนักบริหารมืออาชีพ. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- ไชยยศ วันอุทา. (2559). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะภาวะผู้นำครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ญาณินท์ พลับจัน. (2555). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้าน
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัด
ลำปาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาการวัด ประเมินและวิจัยทางการศึกษา. ลำปาง :
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

- ฐิติมา ภมรดล. (2560). การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
กลุ่มบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐิติมา ไชยมหา. (2556). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้โรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐนา มณีพุกษ์. (2560). แนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่ส่งเสริมการเห็น
คุณค่าในพหุวัฒนธรรมระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ. วิทยานิพนธ์
ค.ม. สาขาวิชาศิลปศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐณา ไกยะผ่าย. (2561). การพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและ
ประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐวุฒิ ปัญญาเลิศ. (2557). การประเมินผลการนำระบบการผลิตแบบสลิมาใช้ใน
องค์การ กรณีพิเศษ : บริษัท อุตสาหกรรม ฟอก ย้อม จำกัด. วิทยานิพนธ์
ศศ.บ.นครปฐมฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2551) มารู้จัก COMPETENCY กันเถอะ. กรุงเทพฯ : เอชอาร์เซ็น
เตอร์, 2547. เทคนิคการจัดทำและนำ Job Competency ไปใช้งาน. กรุงเทพฯ :
เอชอาร์เซ็นเตอร์.
- ณัฐญา นาคะสันต์. (2553). การพัฒนารูปแบบการนำทางและลักษณะตัวนำทางสำหรับ
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ คศ.ด.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐพล ปินทอง. (2562). การสังเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครู
ในยุคการศึกษา 4.0. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ดาวรรุวรรณ ถวิลการ. (2556). *ความฉลาดทางวัฒนธรรม : คุณลักษณะสำคัญของผู้นำในศตวรรษที่ 21*. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 9(2), 6.
- ทรรศนีย์ วราห์คา (2554). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทศพร มนต์วีรวงษ์. (2559). *การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28*. ววิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ทศพร มนต์วีรวงษ์ และ ดาวรรุวรรณ ถวิลการ. (2559) *การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28*. สงขลาฯ :มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ทัศนีย์ ศรีสวัสดิ์. (2555). *การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. ววิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐมฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทวีป อภิลิทธิ. (2553). *การสร้างสมรรถภาพวิชาชีพครู โดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ*. กรุงเทพฯ :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีวัฒน์ ข่วงทิพย์. (2562). *ปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. ววิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ทิตินา แชมณี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ:

เอราวัณการพิมพ์.

_____. (2552). *รูปแบบการเรียนการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : แอดทีฟพริ้นท์.

_____. (2560). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เทพรังสรรค์ จันทรังษี. (2556). *การพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนอนุบาลสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อามร บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

ธิดิสุตา แก้วหาญ และ ทนงค์ดี คุ่มไข่น้ำ. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, 6 (4), 32.

ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2542). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ก. พลพิมพ์ (1996).

ธีระ รุญเจริญ. (2549). *สู่ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

ธุมกร เจตย์คำ. (2559). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- นงลักษณ์ ก่อเกียรติวินิช. (2551). *คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนวิศวกรรมเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ*. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นราธิป ศรีลาศักดิ์. (2559). *ปัญหาและความต้องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม*
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นฤมล เก่งกริทธิพล. (2547). *การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2544 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป*
สถาบัน *อาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออก* . ปริญญา ค.อ.ม. บริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- นพ วิจิตรโยธการ.(2555). *ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อสมรรถนะครู โรงเรียนป่าเต็งวิทยา อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สาขาวิชาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นันทกา วารินิน. (2557). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอพะนง เขต 2* .
วิทยานิพนธ์ ค.ต.นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นันทยา พรหมทา. (2559). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม เรื่องทศนิยมและเศษส่วน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

นิตยา บุตรศรี. (2542). การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน ต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตา โมท่า. (2559). การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจในการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

นิมาลิกี ไบสะเมาะ. (2564). พฤติกรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

นิสตาร์ เวชยานนท์. (2551) มิติใหม่ในการบริหารทุนมนุษย์ = *Managing Talent*. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บรรจบ บุญจันทร์. (2554). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ปรัชญา. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บุหงา คงราช. (2560). การพัฒนาแนวทางพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาสน.

- บุญเลิศ จันดีนุพาบ. (2559). การพัฒนาหลักสูตรอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบ
ย้อนกลับวิชาชีพเสริมสมรรถภาพในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์
สำหรับนักเรียนครู ปีที่ 3 วิทยาลัยครูสระหว้านะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว.วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). การพัฒนาหลักสูตร Curriculum Development. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฏิภาณ ขาขุนทด. (2546). การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้
เทคโนโลยีการศึกษา เพื่อการเรียนการสอนของผู้สอน ในมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. เทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา นครราชสีมา :
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ปฐมพันธ์ุ หันจางสิทธิ์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ
บุคลากรกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน บ้านพักเด็กและครอบครัวเขตพื้นที่ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1. วิทยานิพนธ์ รป.ม. สกลนคร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประกาศิต อานุกาพแสนยากร. (2555). การจัดการเรียนรู้. มหาสารคาม :โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประยูร บุญใช้. (2548). กระบวนการพัฒนาหลักสูตร : เอกสารประกอบการเรียนรายวิชา
การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.

- ปราณี กองจินดา. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบชิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปิยณัฐ กุศลมาลย์. (2560). แนวทางการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปิยมาศ ทองเปลว. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 .วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปิยวรรณ ศิริสวัสดิ์. (2559). การพัฒนาหลักสูตรเสริมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ภูมิปัญญาการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติที่เน้นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปิลัญ ภูมิพิมพาคม . (2550). รูปแบบภาวะผู้นำและประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา เอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์. (2557). การจัดการห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : มินิ เซอร์วิส ซัปพลาย.

ผกามาศ บัวพงษ์ . (2564) . *ภาวะผู้นำของครูและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของครูในระดับมัธยมศึกษา.*

วิทยานิพนธ์ บธ.ม. ปทุมธานี ฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. (2554). กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

พงษ์พิพัฒน์ พิมพ์ตา. (2559). *การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2.*

วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พชตวรรณ พัฒนุ. (2555). *ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ*

เพื่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

พรพิมล อ่อนอินทร์. (2559). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้บนเว็บไซต์ร่วมกับผังมโนทัศน์เพื่อพัฒนากระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

พระครูปริยัติชัยการ (ชัยเวช ภูแล่นก). (2560). *การพัฒนาหลักสูตรเวชธรรม “คืนคนดีสู่ครอบครัววัด สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง” ศูนย์สงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด วัดพุทธคามนิคมฯตำบลภูดิน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สาขาวิชานวัตกรรมการพัฒนาท้องถิ่น. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- พระมหาอภิรักษ์ นนุภาณี (คำหารพล). (2561). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก สาระหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดศาลาไม้ชัย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช*.
วิทยานิพนธ์ พท.ม. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.
- พฤษ หงเทต. (2560). *รูปแบบการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1*.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พันทิวา กุมภีโร. (2560). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบอิงบริบท โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิณสุดา สิริธรงค์ศรี. (2557). *การศึกษารากฐาน การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : แนวคิด
สู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : DPU Coolprint มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจย์. (2554). *เป็นครูไม่ใช่ช้างๆ คุุๆ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พิพัฒน์ นนทนาธรณ์. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการ : Life Model*. กรุงเทพฯ :
ศูนย์ผู้นำธุรกิจเพื่อสังคม.
- ไพทอง พงสงคราม. (2562). *สภาพปัญหาปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำ
ครูในวิทยาลัยครูแห่งรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
ขอนแก่น :มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพฑูรย์ พิชัย. (2552). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2*. ค.ม. สกลนคร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ไพโรสณห์ สุทธิธวัชบุญ. (2544). การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ภนิดา มาประเสริฐ. (2545). *ประมวลสาระชุดวิชาพื้นฐานวิชาชีพครู*. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภัทรธีรา ปลื้มจิตต์. (2562). *โปรแกรมพัฒนาครูด้านการออกแบบการเรียนรู้การคิด
สร้างสรรค์ของนักเรียน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 21*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัณฑิรา ดวงจินดา. (2560). *การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถภาพของครู
วิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ภาวิไล นาควงษ์. (2540). *ความรู้เบื้องต้นสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- มณฑลชน ไชยเสน. (2562). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ของครูโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยกระบวนการวิจัย
ศึกษาบทเรียน*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2553). *คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึด
ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : เทียนวัฒนา พรินติ้ง.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2551). *แนวการศึกษาชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและ
วิทยวิธีทางการสอน หน่วยที่ 1-7*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2558). *การศึกษาและความเป็นครูไทย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2559). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ยุพิน รัตนะแพร. (2564). การจัดการเครื่องมือวัดในระบบมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025.

สำนักพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ หอปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ :

กรมวิทยาศาสตร์บริการ.

ภักดี วงษาเนาว์. (2560). รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21.

วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค. มหาสารคาม :

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551) ภาวะผู้นำ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : อีระฟิล์ม.

รังสรรค์ สุธารมย์. (2556). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการบริหาร

จัดการเรียนรู้ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 11 สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร:

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

รัชฎาพร พิมพ์ชัย.(2556). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอน

ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

รัชนี นครไทยภูมิ. (2552). การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นวิชาขนมไทยที่บ้านสำหรับ

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนร่วมกับ วิทยาลัยสารพัดช่าง

พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัย

ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

รัตติยา พร้อมสิน. (2559). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 11. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม :

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- รัตน์ กันทาง. (2559). กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะภาวะผู้นำครู โรงเรียนแม่เมาะ
วิทยาจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2556). ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพพ.ศ. 2556.
กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ศาสนา.
- รินนา ราชزاری. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
- รุ่งทิพา ปุณณะตุง. (2560). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรู้
สารสนเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้โดยใช้สมอง
เป็นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ปร.ด.
สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์. (2559). ปัจจัยภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการ
เรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์
ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ลักขณา ลักเข็มหาร. (2563). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรพล ตราเต็ง. (2556). สภาพการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อำเภอเมือง
จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี :
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา.(2543). การพัฒนาการเรียนการสอนทางอุดมศึกษา.

กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วารินทร์ แก้วอุไร.(2549). เอกสารการสอน การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. พิษณุโลก:

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วิจารณ์ พานิช. (2556). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ :

มูลนิธิสยามกัมมาจล.

วิชา พรหมโชติ (2564). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัด

เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี :

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

วิชิตพงศ์ ณ ป้อมเพชร์. (2553). ปฏิรูปการศึกษา แนวคิด และข้อเสนอแนะ. กรุงเทพฯ :

วชิระ.

วิทยา ทศมี. (2560) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสมรรถนะด้านการจัดการเรียน

การสอนที่เสริมสร้างความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน สำหรับ

ครูระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ป.ด สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วิทยา มนตรี. (2561). การออกแบบการเรียนรู้จินตวิศวกรรมผ่านคลาวด์เลิร์นนิ่ง

เพื่อส่งเสริมทักษะการสร้างนวัตกรรมและการยอมรับเทคโนโลยี. วิทยานิพนธ์

ค.อ.บ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร

เหนือ.

วิทยา สุทธิ (2555) .การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเมืองบุรีรัมย์ 4

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 .วิทยานิพนธ์

ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรธานี. (2546). คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา. นุตรธานี :

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรธานี.

- วิภาวรรณ เอกวรรณัง. (2560). *การพัฒนาชุดประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับ
นักศึกษาศึกษาประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- วิยะดา ศิริเชตรกรณ์. (2555). *การประเมินโครงการงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติเยาวชน
ไทยทำดีถวายในหลวงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.*
- วิรงรอง อินทร์แก้ว. (2542). *ครูกับการพัฒนา : บทบาทที่เสริมสร้างค่าวิชาชีพในเส้นทาง
การศึกษาเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.*
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). *กระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่คณะต่อการศึกษา
ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.*
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. (2554). *ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.*
- วิไลวรรณ ชินพงษ์. (2539). *การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ
ครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- วิไลวรรณ สิทธิ. (2560). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการ
จัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- วิศิษฐ์ มุ่งนากลาง. (2556). *รูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่ฐาน ในเขตตรวจราชการที่ 11. วิทยานิพนธ์ ค.ด.สกลนคร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- วีระพงศ์ ตะโกนอก. (2561). *ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง
วิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*

วีรยุทธ แสงไชย. (2564). *ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.*

วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ศยามล อินสะอาด. (2561). *การออกแบบบทเรียน e-Learning เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดยูเคชั่น.*

ศรีทัศน์ วิรัชวา. (2558). *การพัฒนาระบบบริหารจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*

ศรันยา ไกรบุตร. (2558). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตตรวจราชการที่ 11. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*

ศิรินันท์ ทองป้อม. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูและประสิทธิภาพวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*

ศิริเพ็ญ ทองดี. (2561). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการประเมินตามสภาพจริง สำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ จท.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.*

ศิริพร กุลสานต์. (2557). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*

- ศิริพร ศรีปัญญา. (2560). การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศุภานัน แพงเจริญ. (2562). การพัฒนารูปแบบการเสริมพลังอำนาจเพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 6(3), 65-77.
- สร้อยสุดา กรีน. (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11. วิทยานิพนธ์ ค.ม.สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร.(2554). รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาสมรรถนะหัวหน้า กศน.ตำบลปี 2554. นครราชสีมา : หจก.มิตรภาพการพิมพ์ 1995. (2555).
- สถาบันราชภัฏนครสวรรค์. (2543). การวิเคราะห์หลักสูตรสถาบันราชภัฏนครสวรรค์. รายงานการวิจัยสำนักวิจัยและบริการวิชาการ สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักวางแผนและพัฒนา นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- สนธยา วิบูลย์ศิลป์. (2560). ปัจจัยทางด้านวิชาการที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมเกียรติ มาลา.(2554) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษา. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

สมทรง เขียมไธสง. (2557). ผลการใช้ชุดการสอน เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้โดยใช้ใบไม้
ในห้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์.

สมจิต จันทรฉาย. (2557). ตำราประกอบการสอนวิชา 1127102 การออกแบบและ
พัฒนาการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
นครปฐม: เพชรเกษมพรินติ้ง กรุ๊ป.

สมพร สุทัศน์ย์. (2554). มนุษย์สัมพันธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 4.) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สมสมร ลายพิกุล. (2555). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการ
พัฒนาครูไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขา
การบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.

สมุทรา ชำนาญ. (2556). ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎีและปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
ระยอง : พี.เอส.การพิมพ์.

สาวิตรี มาตขาว. (2560). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ. (2547) Competency : เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้,
Productivity. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์ พรินท์ (มหาชน).

- สุกัญญา พูลกลี. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.*
- วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุปราณี จิราณรงค์. (2551). *ครูประจำชั้นมืออาชีพ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2550). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและปฏิบัติ : ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำ
ที่สมบูรณ์. (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ: วิรัตน์ เอ็ดดวูเคชั่น.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2558). *ภาวะความเป็นผู้นำ. (พิมพ์ครั้งที่ 2).* เชียงราย :
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุพิช ชัยมงคล. (2557). *กลยุทธ์การพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ
ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. การบริหาร
การศึกษา เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.*
- สุมาลี จันทรชลอ.(2542). *การวัดผลและประเมินผล.* กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริม
กรุงเทพ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2550). *จิตวิทยาการศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. (2559). *จิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 12).* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริรัตน์ พัฒนเชียร. (2552). *ตัวแบบความสามารถทางภาวะผู้นำครูในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน.วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- สุวรรณิ ยะหะกร. (2563). *การพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาบทเรียน
ร่วมกันของครูภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์
ศษ.ม. นราธิวาส : มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.*

- สุวัฒน์ งามยิ่ง. (2547). *คุณลักษณะครูที่ดีของครู-อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 และภาคกลาง 5*. สารนิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2554-2559)*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). *การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง*. เข้าถึงได้จาก <http://www.sicec.ac.th/web2562/wpcontent/uploads/2014/10/>. 20 กันยายน 2566.
- _____. (2556). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560)*. กรุงเทพฯ: สกสศ.
- สำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2560). *คู่มือพระสอนศีลธรรม*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักบริหารการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2557). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

(2553). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ
: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2544). เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู.

(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

หยาดทิพย์ ชีซง. (2564). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.

อรัญญา เหลือสีบพันธ์. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อดิگانต์ โชติสวัสดิ์. (2560). โปรแกรมการจัดการความรู้ของครูด้านการจัดการเรียนรู้
สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อดิสร มิ่งวงศ์ธรรม. (2560). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการออกแบบการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์เพื่อการค้นพบความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

อมรัตน์ แก่นสาร. (2558). การพัฒนาตัวบ่งชี้จิตวิญญาณความเป็นครูของครูสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อรอนงค์ นิยมธรรม. (2555). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความ
เมตตา กรุณาตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง สำหรับนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ
:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรุณรุ่ง โยธสิงห์. (2559). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวความคิดการเรียนรู้แบบ
ผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. สาขาวิชาวิจัยหลักสูตร
และการสอน สกสศ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อัฒนศักดิ์ สิทธิ. (2561). องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม
เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกสศ. :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อัญชลี พงศ์เกษร. (2556). การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ปีการศึกษา 2553.
วิทยานิพนธ์ วท.ม. สาธารณสุขชุมชน. สงขลา : วิทยาลัยการสาธารณสุข
สิรินธร.

อาจารย์ ศรีคำสุข. (2560). การใช้กลวิธีทอล์คบัพในชั้นเรียนคณิตศาสตร์ที่ใช้การเรียนรู้
ที่เน้นปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อานนท์ แสนภูวา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
โรงเรียนกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกสศ. :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- อาภากร โพธิ์ตง. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์.(2547). กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : เอชอาร์
เซ็นเตอร์.
- อุษาวดี จันทรสนธิ. (2552). การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลในการพัฒนาสมรรถนะครู
ด้านการจัดการเรียนการสอน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2557). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดบุ๊คเซ็นเตอร์.
- เอกฉันท์ โชติฉันท. (2550). การศึกษาเปรียบเทียบวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา :
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เอกศิษฐ์ เจริญฉันทบุรณ์. (2559). บุคลิกภาพ ทักษะ และภาวะผู้นำ ของหัวหน้าทีมที่มี
ความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงาน ของพนักงานบริษัทเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ บธ.บ. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อำภา บุญชาย. (2540). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์.
- Abdel Salam A. El-Koumy. (2022). *Building and Developing Core Teaching Skills via
Reflective Micro-Teaching*. Professor of Teaching English as a Foreign
Language, Suez University.

- Auli, T.T. (2021) *Professional Agency for Learning as a Key for Developing Teachers' Competencies?* MDPI AG. Klybeckstrasse 64, 4057 Basel, Switzerland.
- Ayse, B.B. (2017). *The Effects of Learning Activities Based on Argumentation on Conceptual Understanding of 7th Graders about "Force and Motion" Unit and Establishing Thinking Friendly Classroom Environment*, European Journal of Educational Research. 6, (3), 367 – 384 , Dokuz Eylul University, TURKEY.
- Ayman Sabry Daif-Allah. (2020). *Developing the English Language Teaching Skills of Saudi Teachers of Young Learners*, *English Language Teaching* 13, .3 ; 2020 ISSN 1916-4742 E-ISSN 1916-4750 Published by Canadian Center of Science and Education, English Language and Translation, College of Arabic Language and Social Studies, Qassim University, Saudi Arabia & Arish University, Egypt.
- Azevedo, R. (2015). Defining and measuring engagement and learning in science: Conceptual, theoretical, methodological, and analytical issues. *Educational Psychologist*, 50(1), 84-94.
- Barling, J., Weber, T., and Kelloway, E. K. (1996). *Effects of transformational leadership training on attitudinal and financial outcomes: A field experiment*. *Journal of Applied Psychology*, 81(6).
- Bennis, W. and Nanus, B. (1997). *Leaders : Strategies for Taking Change*. Katowice Polans : Harper and Collins Publishing.

- Betts, J. (2012). *Issues and methods in the measurement of student engagement: Advancing the construct through statistical modeling*. In S. L. Christenson, A. L. Reschly, & C. Wylie (Eds.), *Handbook of Research on Student Engagement*. Wellington : New Zealand.
- Blömeke, S., and Kaiser, G. (2017). *Understanding the development of teachers' professional competencies as personally, situationally and socially determined*. In Clandinin J. & Husu, J. (Eds.), *The SAGE handbook of research on teacher education*, (pp. 783–802). SAGE publications
- Bülent A. (2022). *Determining Generic Teacher Competencies: A Measurable and Observable Teacher Competency Framework*. Turkey : International Journal of Psychology and Educational Studies, 2022, 9(2), 308–331.
- Burger, J., and Hallinger, P. (2007). *Teacher leadership: Improving Teaching and Learning from Inside the Classroom*. California: Corwin Press.
- Brophy, P.R. (1996). *Classroom Management and Discipline*. London : Longman.
- Carswell, M. A. (2021). *Developing the Leadership Capacity of Teachers: Theory to Practice*. Faculty in the Master Department of Educational Services. St. George's University, Grenada, West Indies.
- Chen, J., Jiang, H., Justice, L. M., Lin, T.–J., Purtell, K. M., and Ansari, A. (2020) *Influences of Teacher–Child Relationships and Classroom Social Management on Child Perceived Peer Social Experiences during Early School Years*. The Ohio State University.

- Cohen, D. and Loewenberg, D. (1999). *Instruction, capacity, and improvement*. Available May,15 2023 from www.personal.umich.edu/~dball/papers/CohenBallInstructionCapacity.pdf.
- Collinson, D. L. (2005). *The Sage Handbook of Men and Masculinities*. London: Sage.
- Collinson, V. (2007). *Leadership for the 21st Century*. Michigan: Michigan State University (Unpublished Manuscript).
- Corcoran, T. and Goertz, M. (1995). *Instructional capacity and high performance schools*. *Educational Researcher*, 24(9), 27–31.
- Cosenza, M.N. (2015). *Defining Teacher Leadership Affirming the Teacher Leader Model Standards*. California : California Lutheran University.
- Crowther. (2002). *Developing Teacher : Leader*. Thousand Oaks, CA : Corwin Press.
- Daniel, S.N. (2003). *The Examination of the Relationship between School Board Governance, Community and Superintendent Types*. Dissertation Abstracts International. 64(60), 1919–A : December.
- Fisher, J.(2007) *Teacher leadership and Organizational change : A Teacher Leadership Experience In A P–12 School*. Queensland Dissertation, Ed.D Queensland : University of Southern Queensland.
- Fredricks, J. A., and Mccolskey, W. (2012). *The measurement of student engagement: A comparative analysis of various methods and student self–report instruments*. In S. L. Christenson, A. L. Reschly, & C. Wylie (Eds.), *Handbook of Research on Student Engagement* (pp. 763–782). Boston, MA: Springer Science + Business

- Fullan, M. (2001). *The New Meaning of Education Change*. New York: College Teaching.
- _____ (2006). *The New Meaning of Education Change*. New York : Teachers College Press.
- Harris, A. (2002). Improving schools through teacher leadership. *Educational Journal*. 59, 22–23.
- Harris, A. A. and Muijs, D. (2005). *Improving School through Teacher Leadership*. Cornwall : MPG books.
- Hermann, D.L. (2002). *Understanding the Formation of Community in a School : A Case Study of River Bluff High School*. Dissertation Abstracts International.63(6), 2111–A : December.
- Janina Roloff Uta Klusmann. (2020). *The Predictive Validity of Teachers' Personality, Cognitive and Academic Abilities at the End of High School on Instructional Quality in Germany : A Longitudinal Study*. Hector Research Institute of Education Sciences and Psychology, University of Tübinge.
- Kılıç, F., and Saygılı, S. (2022). *New Normal: The Future Curriculum Development in Education*. Education Quarterly Reviews, University Curriculum and Instruction Department, Mersin, Turkey.
- Liu Peng. (2021). *The Relationship between Teacher Leadership and Collective Teacher Efficacy in Chinese Upper Secondary Schools*. International Journal of Educational Management, 21(7), 15–18.
- McClelland, D.C. (1973) *Testing for competence rather than for intelligence*. The American Psychologist, 28(1), 251–255.

- Orakcı and Gelişli. (2019). *The Effect of the Application of Learning Activities Based on Learner Autonomy on the 6th Grade Students*. English Achievements. Attitudes and Learner Autonomy Aksaray University, Faculty of Education, Aksaray, Turkey.
- Rowan, B., Correnti, R., and Miller, R., (2002). *What large-scale, survey research tells us about teacher affect on student achievement*. insights from the Prospects study of elementary schools. Teachers College Record, 104(8), 1525–1567.
- Saylor, G. J., Alexander, W. M. and Lewis. (1981). *Curriculum Planning for Better Teacher and Learning*. (4th ed). New York: Holt Rinehart and Winston.
- Sergiovanni, G.T.J. and Moore, J.H. (1990). *Schooling for Tomorrow*. Boston : Allyn and Bacon.
- Spencer, L.M. and Spencer, S.M. (1993). *Competence at Work : Models for Superior Performance*. New York : John Wiley & Sons.
- Sitthiworachar, J. (2021). *Blended Learning Activities in an e-Business Course*, Faculty of Industrial Education and Technology, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok, Thailand.
- Suranna, K.J., and Moss, D.M.(2002) *Exploring teacher leadership in the context of teacher preparation*. Paper presented at the annual meeting of the Educational Research Association. New Orleans: Los Angeles.
- UNESCO. (2010). Information Literacy Resources Directory. Macromedia. Available from [http://www. infolitglobal.info](http://www.infolitglobal.info). June 17th, 2024.

- Vera Yuli Erviana. (2021) *The Level of Understanding towards Teachers Competency among Elementary School in Urban Areas of Yogyakarta*. 1 Universitas Negeri Yogyakarta and Universitas Ahmad Dahlan, Indonesia.
- Yıldız.. (2021). *Effects of primary school teacher personality and network intentions on change: Mediating role of professional learning*. International Online Journal of Primary Education, 10 (1), 148–159.
- Yıldız, E. and Ürün Arıcı, N. (2021). *An investigation of pre-service science teachers' self-efficacy beliefs towards teaching and their teaching skills*. International Online Journal of Education and Teaching (IOJET), Atatürk University.
- York-Barr, J. and Duka, K. (2004). *What do we Know about teacher leadership? Findings from two decades of scholarship*. Review of Educational Research, 74(3), 260.
- Youngstrom, J. K. (2017). *Evidence-based assessment as an integrative model for applying psychological science to guide the voyage of treatment*. Clinical Psychology: Science and Practice, 24, 331–363
- Yukl, G. A. (2006). *Leadership in Organizations*. (6th ed). New Jersey: Prentice-Hall.
- Yuliani Nurani. (2019). *Effective Communication-Based Teaching Skill for Early Childhood Education Students*. Early Childhood Education Department, Faculty of Education, Universitas Negeri Jakarta, Jl. Rawamangun Muka, Jakarta Timur, Indonesia.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๓๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธา ตำบลเมือง
ย.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน นายภคณณิ การุณ

ด้วย นางสาวตติยา โภคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๐๑๒๕๗๑๐๒ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษา และทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลกา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๐๗ ๐๒๒๐๔

โทรสาร ๐ ๔๒๐๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โภคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๓๓๔๙ ๖๔๕๓๓

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๓๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๖๘๐ ถนนไทย ต.หาดใหญ่
อ.เมือง จ.สงขลา ๙๓๐๐๐

๓๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน นางศิริบุษ สุทธิอาคาร

ด้วย นางสาวศศิญา โกศาพนิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๓๒๔๗๓๐๒ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังศึกษา และทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศาสตร มหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิธนิภา อลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวศศิญา โกศาพนิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๑๙๗๙ ๖๘๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๓๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธา ๒.๕๕๕
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบกรวิจัย

เรียน นายวิชาญ ชัยสุพรรณ

ด้วย นางสาวตติยา โกคาพนิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๑๒๔๗๓๐๒ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษา และทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรศาสตร มหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิธินาถ ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบกรวิจัย เพื่อให้ประกอบกรทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โกคาพนิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๑๙๙๙ ๖๘๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๓๒/ว ๓๓๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธา ตำบลเมือง
อำเภอเมือง จ.สกลนคร ๕๗๐๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นวิทยากรผู้มีความรู้ความเหมาะสมขององค์ประกอบกรวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพพร วรณทอง

ด้วย นางสาวตติยา โกศาพนิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๐๓๐๕๗๑๐๒ ซึ่งเป็น
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษา
และทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลนิภา จุลากุล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
และ ดร.พรเทพ เสถียรพนิก เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบกรวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๖๔๗ ๐๒๒๐๙
โทรสาร ๐ ๔๖๔๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โกศาพนิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๓๗๙๔ ๖๔๗๓๓

ที่ ยว ๐๖๒๓.๓๒/ว ๓๓๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธา ๓.๕๔๕
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบกรวิจัย

เขียน รองศาสตราจารย์ ดร.วโร เพ็งสวัสดิ์

ด้วย นางสาวตติยา โภคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๕๐๑๒๔๗๑๐๒ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษา และทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรศาสตร มหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภา อลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรพนแก้ว เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบกรวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โภคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๓๔๕๔ ๖๔๕๓๓

ที่ ๘๖ ๐๖๒๓.๑๒/ว ๓๒๒๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาววิลาวรรณ มิ่งทะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวศศิยา โภคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๕๐๑๑๕๗๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิธินภา ฉลากยาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เว็มหรี)
 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ วิชาการการแทน
 ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
 อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
 โทร. ๐ ๔๖๓๗๗ ๐๒๒๙
 โทรสาร ๐ ๔๖๓๗ ๐๐๒๒
 ผู้ประสานงาน นางสาวศศิยา โภคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๑๓๗๙ ๖๘๗๓๓

ที่ ฮว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๒๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายประกอบ ต้นมูล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวศุติยา โภคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๕๒๑๒๕๗๓๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลกา เหล่ากนก เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เว็มศรี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ วิชาการการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๖๒

ผู้ประสานงาน นางสาวศุติยา โภคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๑๔๗ ๖๘๗๓

ที่ อว ๐๖๒๓.๓๒/ว ๓๒๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๖๘๐ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร
๑๐๖๐๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางอุทุมพร ทองวงษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวตติยา โกศาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๕๒๑๑๑๗๓๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลกานา แกลกนาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรพแก้ว เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เว็มศรี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๖๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๕๖๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โกศาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๖๕๗๔ ๖๐๕๓๓

ที่ ฮร ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๒๑๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๕๐ ถนนโยธา ต.ธาตุเจิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกสิทธิ์ เพ็ญสา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวตติยา โกศาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๕๐๑๑๑๗๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลกานา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรพนา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เว็มศรี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๑๓๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๑๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โกศาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๓๓๙๙ ๖๘๗๓

ที่ ฮว ๐๖๒๓.๓๒/ว ๓๒๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิคมโย ค.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางวิสัย ศรีกะแจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวศศิยา โสคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๕๐๑๒๕๗๓๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลกา ฤทธิกุล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพร เว็มศรี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๖๗ ๐๒๒๔
โทรสาร ๐ ๔๒๖๗ ๐๐๖๒
ผู้ประสานงาน นางสาวศศิยา โสคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๖๓๓๓ ๖๔๖๗๓

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๓๖๑๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๖๘๐ ถ.นิคม ต.หาดใหญ่
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ว่าที่ร้อยโทสุพัฒน์ วันดี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวศุภิยา โกศาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๑๓๒๔๗๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลนภา ฉลากบง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรเทพแก้ว เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๘๒๑๗ ๐๒๒๑

โทรสาร ๐ ๘๒๑๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวศุภิยา โกศาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๔๕๑๓ ๖๔๑๓๓

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๓๘๘๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิลโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตและเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางรัตนารัตน์ นาควงษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวตติยา โกศาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๑๒๔๗๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดุษฎีหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลนภา ฉลากนาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตและท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๓๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๓๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โกศาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๓๓๗๙ ๖๘๗๓

ที่ ฮว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๓๘๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๘๐ ถ.นิคม ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวนงคริษ์ จรุงวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวตติยา โกศาพนิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๒๒๔๗๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดูมหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลกา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โกศาพนิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๑๔๕๔๙ ๒๘๕๗๓

ที่ ฮว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๓๘๖๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธาตุนะคร
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายอดิศักดิ์ วงศรีฐ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวตติยา โศคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๑๒๕๗๑๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลกาน อดากบง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๓๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๓๗ ๐๐๒๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โศคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๓๓๗๙ ๖๘๗๓๓

ที่ อว ๐๖๒๓.๓๒/ว ๓๘๖๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๖๘๐ ถ.นิคม ต.ราษีไศล
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ศร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวตติยา โกคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๓๒๔๗๓๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลิกา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๘๖๓๗ ๐๒๒๓

โทรสาร ๐ ๘๖๓๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โกคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๖๔๓๓๓ ๖๔๕๓๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธา ตำบลเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนา (คุรุราษฎร์วิทยานุสรณ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวตติยา โกคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๑๒๔๗๓๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลนา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เถียรนพเก้า เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตจึงขอยืม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๗๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โกคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๐๓๗๔ ๖๘๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒๖/ว ๔๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๖๘๐ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกทองสหมิตรวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวตติยา โกศาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๑๐๔๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลดา ฉลาภบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรพนาภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๑๗ ๐๒๒๑

โทรสาร ๐ ๔๒๑๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โกศาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖-๓๕๓๕๓๕ ๖๘๕๓๓

ที่ อว ๐๖๒๑๑.๑๒/ว ๔๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๔๐ ถ.บึงโขงหลวง
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๓ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองลาด (ราชภัฏอุทัยวิทยาคม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวตติยา โภคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๑๒๔๗๓๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิรา ภูกลาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาริวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๑๐๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โภคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๓๓๓๔ ๖๘๘๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๓๒/ว ๕๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๔๐ ถนนโยธาตุนิคม
ย.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวศุภิยา โภคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๒๕๔๒๑๒๔๗๓๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลนา อลาภวง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอยืมเครื่องใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาตยืมเครื่องใช้ตามอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๑๗ ๐๒๒๐๔

โทรสาร ๐ ๔๒๑๗ ๐๐๓๒๖

ผู้ประสานงาน นางสาวศุภิยา โภคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖-๕๖๖๗๐๔ ๖๐๕๓๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธา ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวศุภิยา โภคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๐๑๒๔๗๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลนิกา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์นี้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวศุภิยา โภคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๑๓๗๔ ๖๘๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๗๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๔๐ ถ.นิคมโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางรัตนารักษ์ เกษรชชา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวตติยา โกศาพนิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๐๑๒๔๗๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรพเก้า เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๑๙๗ ๐๒๒๐๔

โทรสาร ๐ ๔๒๑๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวตติยา โกศาพนิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๑๑๙๙๔ ๖๔๗๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๓๒/ว ๕๓๙๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๔๐ ถนนโยธา ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นวิทยากรเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางสาวเดือนใจ สีขาว

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวศุภิตา ไกคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๐๑๒๔๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ อลากบง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เจริญพนักร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขออนุญาตให้ท่านเป็นวิทยากรเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๑๗ ๐๒๒๑

โทรสาร ๐ ๔๒๑๗ ๐๐๒๒

ผู้ประสานงาน นางสาวศุภิตา ไกคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๑๑๙๙๔ ๖๔๗๓๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๗๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธา ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายอิสเรศ เสี่ยมวัฒนะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวศุภิยา โกคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๐๑๒๔๗๑๐๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิธินิภา ฉลากบ่าง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรพนบัว เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๖๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๖๔๗ ๐๐๓๖

ผู้ประสานงาน นางสาวศุภิยา โกคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๑๓๗๔ ๖๔๕๓๓

ที่ ธว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๗๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๔๐ ถนนโยธา ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายวรศักดิ์ กองสี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวศศิตา โภคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๑๒๔๗๓๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลกา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรพนแก้ว เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวศศิตา โภคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๔๙๙ ๖๘๙๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๓๒/ว ๕๗๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิคม ๓.ธาคูเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายอติศักดิ์ วงศ์วิชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวศศิยา โภคาพานิช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๐๑๒๔๓๓๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลนิกา แกลกบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พรเทพ เสถียรพณแก้ว เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๐๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๐๗ ๐๐๒๒

ผู้ประสานงาน นางสาวศศิยา โภคาพานิช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๑๑๙๙ ๖๘๗๓๓

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

- รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบ
ภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู จำนวน 5 คน ประกอบด้วย
1. นายเกตมณี การุณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนา (คุรุราษฎร์อุทิศ
วิทยายน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1
 2. นางศิรณัฐ สุทธิอาคาร ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านท่าม่วง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1
 3. นายวิชณัฐ ชัยสุพรรณ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองลาด
(ราษฎร์อุทิศวิทยาคม) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1
 4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพพร วรรณทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
จังหวัดสกลนคร
 5. รองศาสตราจารย์ ดร. วาโร เฟื่องสวัสดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
จังหวัดสกลนคร

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ
แบบสอบถามภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู จำนวน 5 คน
ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพียสา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
จังหวัดสกลนคร
2. นางอุทุมพร ทองวงษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านนาสหราษฎร์
บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1
3. นายประกอบ ตันมูล ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนโคกเลาะวิทยาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1
4. นางสาววิลาวรรณ มั่งทะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาสายปลา
หลาย (คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1
5. นางวิไลย ศรีกะแจะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านพานสหราษฎร์บำรุง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ เครื่องมือวิจัย
ภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
จังหวัดสกลนคร
2. นายอดิศักดิ์ วงศรีชู ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านนาดี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1
3. ว่าที่ร้อยโทสุพัฒน์ วันดี ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโคกก่อ
สหมิตรวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1
4. นางรัตนภรณ์ เกตวงษา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้าน (นาครุราษฎร์
อุทิศวิทยายน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1
5. นางสาวนงครักษ์ จรูญวรรณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านวาปี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการเสนอความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครู
ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนครเขต 1 จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. นายอดิศักดิ์ วงศรีชู ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านนาดี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1
2. นายวรศักดิ์ กองสี ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโพนงาม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3
3. นายอิศเรศ เสี่ยมวัฒนะ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโคกม่วง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1
4. นางสาวเดือนใจ สีขาว ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนักษะบา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2
5. นางรัตนภรณ์ เกตวงษา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้าน (นาครุราษฎร์
อุทิศวิทยายน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผู้วิจัย นางสาวตติยา โกคาพานิช

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.วัลนิกา จุลากบาง ประธานกรรมการ

ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว กรรมการ

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2567

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

2. ขอให้ท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับข้อคำถามที่ผู้วิจัยได้เสนอไว้ว่ามีความเที่ยงตรง และสอดคล้องกับนิยามศัพท์หรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง +1, 0 หรือ -1 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง เห็นใจว่าข้อความนั้นมีความที่สอดคล้อง

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้อง

ให้คะแนน -1 หมายถึง เห็นใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้อง

หากท่านเห็นว่าข้อใดควรปรับปรุง แก้ไข ขอความกรุณาได้โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจน และความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

(นางสาวตติยา โกคาพานิช)

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาขององค์ประกอบภาวะผู้นำครู

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นและเสนอแนะลงใน

ช่องว่าง

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. การพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถของครูในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดกิจกรรม และประสบการณ์รวมถึงการจัดสื่อการเรียนการสอนต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและลักษณะของผู้เรียน					
1.1	ครูมีความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน				
1.2	ครูมีการจัดสื่อการเรียนการสอนและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้				
1.3	ครูมีการจัดประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้				
1.4	ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่มีมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์				
1.5	ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดเนื้อหาวิชาและลักษณะของผู้เรียน				
2. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถในการเป็นผู้นำของครูที่ใช้วิธีการต่างๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงความพยายามของคนอื่นๆ หรือเพื่อนครูให้สูงขึ้น โดยให้คนเหล่านั้นได้เห็นคุณค่าและเกิดแรงจูงใจในการทำงาน รวมไปถึงการพัฒนาศักยภาพทั้งหมดขององค์กร					
2.1	ครูมีความสามารถใช้วิธีการต่างๆ ที่หลากหลายในการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้อื่น				
2.2	ครูสร้างแรงบันดาลใจ เห็นคุณค่าและเกิดแรงจูงใจในการทำงานของเพื่อนครู				
2.3	ครูมีอิทธิพลในการทำให้เพื่อนครูเห็นคุณค่าในการทำงาน				
2.4	ครูมีความสามารถในการทำให้เพื่อนครูเกิดแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน				
2.5	ครูมีความสามารถส่งเสริม กระตุ้นการใช้ปัญญาในการพัฒนาศักยภาพขององค์กร				

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3.การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถในการระบวงการจัดกิจกรรมการสอนของครู โดยมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย มีการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ และมีการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง					
3.1	ครูมีความสามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้				
3.2	ครูมีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ				
3.3	ครูมีความสามารถในการใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย เพื่อมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน				
3.4	ครูมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน				
3.5	ครูมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและ เป็นระบบ				
4. การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู หมายถึง การเป็นต้นแบบที่ดีงามให้กับผู้เรียนทั้งในด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่น่ายกย่อง ทั้งด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนสอน และมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง					
4.1	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนในทางการประพฤติตน				
4.2	ครูประพฤติตนเป็นต้นแบบที่น่ายกย่อง ทั้งคุณธรรม และจรรยาบรรณ				
4.3	ครูมีความรู้ความสามารถในด้านการสอน โดยใช้วิธีการสอน รูปแบบต่างๆ				
4.4	ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน				
4.5	ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ				

**ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาขององค์ประกอบสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้ของคุณ**

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นและเสนอแนะลงใน
ช่องว่าง

องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เรียนรู้อย่างมีความสุข ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ รอบด้านอย่างสมดุล มีทักษะการแสวงหาความรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
1.1	ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ				
1.2	ครูมีความสามารถจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
1.3	ครูมีจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข				
1.4	ครูมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพรอบด้าน				
1.5	ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้				

2. ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่มีระบบเป็นเหตุเป็นผลในการ
ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น หรือจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพ
สังคม รวมทั้งมีการนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้
ส่วนเสียโดยคำนึงถึงผลที่ได้ในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดีที่สุด

2.1	ครูมีความสามารถในการสร้าง ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้น				
2.2	ครูมีความสามารถในการจัดทำหลักสูตรเพื่อตอบสนอง ความต้องการของบุคคลและสภาพสังคม				
2.3	ครูมีความสามารถในการทดลองนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อประสิทธิภาพของหลักสูตร				
2.4	ครูมีความสามารถในการประเมินผลหลักสูตร				
2.5	ครูมีการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการ จัดทำหลักสูตรเพื่อประสิทธิภาพที่ดีของหลักสูตร				

องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3. ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการวางแผนจัดการเรียนรู้โดยมีขั้นตอน มีระบบ มีมาตรฐานของการเรียนรู้ มีตัวชี้วัด กำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล กำหนดเนื้อหา/สาระ เป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ และสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้เก่าและความรู้ใหม่ได้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อที่หลากหลาย					
3.1	ครูมีความสามารถในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ				
3.2	ครูมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อมุ่งให้ผู้เรียน เกิดทักษะที่ต้องการ				
3.3	ครูมีการกำหนดตัวชี้วัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ที่ต้องการ				
3.4	ครูมีความสามารถในการกำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และ ประเมินผล				
3.5	ครูมีความสามารถกำหนดเนื้อหา/สาระ ในการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ				
3.6	ครูสามารถเชื่อมโยงความรู้เก่าและความรู้ใหม่โดยใช้ กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อที่หลากหลาย				
4. ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด โดยการตรวจสอบอย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินคุณค่า คุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนว่าบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้เพียงใด โดยอาศัยข้อมูลจากสมรรถนะทางการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ ตัดสินผล เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จากการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์ตามที่ได้ตกลงและยอมรับร่วมกันตามสภาพจริง ไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร					
4.1	ครูมีความสามารถในการกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดผล การเรียนรู้				
4.2	ครูมีการตรวจสอบการวัดประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อตัดสินคุณค่าหรือคุณลักษณะของผู้เรียน				
4.3	ครูมีการวัดผลผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้				
4.4	ครูนำข้อมูลจากสมรรถนะทางการวัดและประเมินผล ตามสภาพที่แท้จริงมาตัดสินผล				
4.5	ครูนำผลที่ได้จากการวัดตามสภาพจริงไปใช้ในการปรับปรุง การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร				

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
เรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผู้วิจัย นางสาวตติยา โกคาพานิช

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.วัลนิกา จุลากบาง ประธานกรรมการ

ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว กรรมการ

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2567

แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู
 2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ
 - ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม
 3. กรุณาตอบแบบสอบถามและกรอกข้อมูลทุกข้อ ผู้วิจัยจะใช้คำตอบของท่านเพื่อการวิจัยเท่านั้น และจะวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่ตัวท่านประการใด
 4. ขอความกรุณาจากท่านได้พิจารณาตรวจสอบองค์ประกอบภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ว่ามีความเหมาะสม อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความเห็นของท่าน หากท่านมีข้อเสนอแนะกรุณาเขียนลงในช่องทางขวามือ โดยระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบฯ มีความหมายดังนี้
 - 5 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ตติยา โกคาพานิช
(นางสาวตติยา โกคาพานิช)
นักศึกษาปริญญาโท
สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรด ✓ ลงในช่อง ☐ ตามข้อมูลของท่าน

1. ชื่อ สกุล.....

2. ตำแหน่ง

- ☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน
☐ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
☐ ครู

3. วุฒิการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงาน

- ☐ 1-5 ปี
☐ 6-10 ปี
☐ 11 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำครู

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นและเสนอแนะลงใน

ช่องว่าง

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1. การพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถของครูในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดกิจกรรม และประสบการณ์รวมถึงการจัดสื่อการเรียนการสอนต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนควร มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและลักษณะของผู้เรียน							
1.1	ครูมีความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง กระบวนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน						
1.2	ครูมีการจัดสื่อการเรียนการสอนและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้						
1.3	ครูมีการจัดประสบการณ์การจัดการเรียนการสอน ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้						
1.4	ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ที่มีมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์						
1.5	ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดเนื้อหาวิชาและ ลักษณะของผู้เรียน						
2. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถในการเป็นผู้นำของครูที่ใช้วิธีการต่างๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงความพยายามของคนอื่นๆ หรือเพื่อนครูให้สูงขึ้น โดยให้คนเหล่านั้นได้เห็นคุณค่าและเกิดแรงจูงใจ ในการทำงาน รวมไปถึงการพัฒนาศักยภาพทั้งหมดขององค์กร							
2.1	ครูมีความสามารถใช้วิธีการต่างๆที่หลากหลายใน การเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้อื่น						
2.2	ครูสร้างแรงบันดาลใจ เห็นคุณค่าและเกิดแรงจูงใจ ในการทำงานของเพื่อนครู						
2.3	ครูมีอิทธิพลในการทำให้เพื่อนครูเห็นคุณค่าใน การทำงาน						
2.4	ครูมีความสามารถในการทำให้เพื่อนครูเกิด แรงจูงใจที่ดีในการทำงาน						
2.5	ครูมีความสามารถส่งเสริม กระตุ้นการใช้ปัญญา ในการพัฒนาศักยภาพขององค์กร						

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
3.การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถในการกระบวนการจัดกิจกรรมการสอนของครู โดยมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย มีการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ และมีการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง							
3.1	ครูมีความสามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้						
3.2	ครูมีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ						
3.3	ครูมีความสามารถในการใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลายเพื่อมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน						
3.4	ครูมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน						
3.5	ครูมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ						
4. การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู หมายถึง การเป็นต้นแบบที่ดีงามให้กับผู้เรียนทั้งในด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่น่ายกย่อง ทั้งด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนสอน และมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง							
4.1	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนในทางการประพฤติตน						
4.2	ครูประพฤติตนเป็นต้นแบบที่น่ายกย่อง ทั้งคุณธรรมและจรรยาบรรณ						
4.3	ครูมีความรู้ความสามารถในการสอน โดยใช้วิธีการสอนรูปแบบต่างๆ						
4.4	ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน						
4.5	ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ						

ความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ความสามารถในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เรียนรู้อย่างมีความสุข ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ รอบด้านอย่างสมดุล มีทักษะการแสวงหาความรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้						
1.1	ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ					
1.2	ครูมีความสามารถจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
1.3	ครูมีจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข					
1.4	ครูมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพรอบด้าน					
1.5	ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
2. ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่มีระบบเป็นเหตุเป็นผลในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น หรือจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม รวมทั้งมีการนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยคำนึงถึงผลที่ได้ในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดีที่สุด						
2.1	ครูมีความสามารถในการสร้าง ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้น					
2.2	ครูมีความสามารถในการจัดทำหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลและสภาพสังคม					
2.3	ครูมีความสามารถในการทดลองนำหลักสูตรไปใช้เพื่อประสิทธิภาพของหลักสูตร					
2.4	ครูมีความสามารถในการประเมินผลหลักสูตร					
2.5	ครูมีการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรเพื่อประสิทธิภาพที่ดีของหลักสูตร					

องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
3. ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการวางแผนจัดการเรียนรู้โดยมีขั้นตอน มีระบบ มีมาตรฐานของการเรียนรู้ มีตัวชี้วัด กำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล กำหนดเนื้อหา/สาระ เป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ และสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้เก่าและความรู้ใหม่ได้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อที่หลากหลาย							
3.1	ครูมีความสามารถในการวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ						
3.2	ครูมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ						
3.3	ครูมีการกำหนดตัวชี้วัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ						
3.4	ครูมีความสามารถในการกำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล						
3.5	ครูมีความสามารถกำหนดเนื้อหา/สาระ ในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ต้องการ						
3.6	ครูสามารถเชื่อมโยงความรู้เก่าและความรู้ใหม่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อที่หลากหลาย						
4. ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด โดยการตรวจสอบอย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินคุณค่า คุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนว่าบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้เพียงใด โดยอาศัยข้อมูลจากสมรรถนะทางการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ ตัดสินผล เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จากการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์ตามที่ได้ตกลงและยอมรับร่วมกันตามสภาพจริง ไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร							
4.1	ครูมีความสามารถในการกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดผลการเรียนรู้						
4.2	ครูมีการตรวจสอบการวัดประเมินผลอย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินคุณค่าหรือคุณลักษณะของผู้เรียน						
4.3	ครูมีการวัดผลผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้						
4.4	ครูนำข้อมูลจากสมรรถนะทางการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงมาตัดสินผล						
4.5	ครูนำผลที่ได้จากการวัดตามสภาพจริงไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร						

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

..

**แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของ
แบบสอบถามในการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1**

ผู้วิจัย นางสาวตติยา โกคาพานิช

นักศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.วัลนิกา ฉลากบาง	ประธานกรรมการ
ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว	กรรมการ

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2567

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2. ขอให้ท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับข้อคำถามที่ผู้วิจัยได้เสนอไว้ว่ามีความเที่ยงตรง และสอดคล้องกับนิยามศัพท์หรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง +1, 0 หรือ -1 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้อง

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้อง

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้อง

หากท่านเห็นว่าข้อใดควรปรับปรุง แก้ไข ขอความกรุณาได้โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจน และความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

(นางสาวตติยา โกคาพานิช)

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นและเสนอแนะลงในช่องว่าง

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้าน การพัฒนาการเรียนการสอน		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. การวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง การวางแผน ก่อนการนำเอาหลักสูตรไปใช้โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด					
1.1	ครูมีการวางแผน ก่อนการนำเอาหลักสูตรไปใช้				
1.2	ครูมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร				
1.3	ครูมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด				
2. การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การสร้างสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียนและการรักษาสภาพแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีการสร้างเสริมความมีระเบียบวินัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2.1	ครูมีการสร้างสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียน				
2.2	ครูมีการรักษาสภาพแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้				
2.3	ครูมีการสร้างเสริมความมีระเบียบวินัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
3. การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง หมายถึง การนำวัสดุ อุปกรณ์ เช่น เครื่องช่วยคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต การใช้เกม แอปพลิเคชันและวิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของผู้สอนที่ตั้งไว้					
3.1	ครูมีการนำวัสดุ อุปกรณ์ เช่น เครื่องช่วยคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตมาใช้กับผู้เรียน				
3.2	ครูมีการใช้เกม แอปพลิเคชันในการสอน				
3.3	ครูนำวิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน				
องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้าน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
1. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง การสนับสนุนให้มีความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของผู้ตามหรือบุคลากรในองค์กร การให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเห็นความสำคัญ รับฟังความคิดเห็นอย่างสนใจ ทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม พุ่มเทกกำลังกายกำลังใจ					
1.1	ครูมีการสนับสนุนและให้มีความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของผู้ตามหรือบุคลากรในองค์กร				

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้าน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.2	ครูมีการให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเห็นความสำคัญ				
1.3	ครูมีการรับฟังความคิดเห็นอย่างสนใจ				
1.4	ครูทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม ทุ่มเทก่าลังกายกำลังใจ				
2. การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง ความประพฤติที่จุงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยกระตุ้นให้ผู้ตามใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน ดูแลใส่ใจให้ผู้ตามเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้นำจะต้องสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ตามซึ่งแตกต่างกันไปตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
2.1	ครูมีความประพฤติในทางที่จุงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม				
2.2	ครูกระตุ้นให้ผู้ตามใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน				
2.3	ครูดูแลใส่ใจให้ผู้ตามเห็นคุณค่าในตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ				
2.4	ครูสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ตาม				
3.การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี หมายถึง ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม และยังกระจายวิสัยทัศน์นั้นให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เรียนรู้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจนถูกต้อง ผู้นำมีพฤติกรรมที่ผู้ตามเชื่อถือ ศรัทธา ไว้วางใจและทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจ เมื่อร่วมงานกัน					
3.1	ครูมีความสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม				
3.2	ครูมีการกระจายวิสัยทัศน์นั้นให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เรียนรู้และนำไปปฏิบัติ				
3.3	ครูมีพฤติกรรมที่ผู้ตามเชื่อถือ ศรัทธา และไว้วางใจเมื่อทำงานร่วมกัน				
4. การกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง การกระตุ้นให้ผู้ตามตื่นตัว และเปลี่ยนแปลงในการตระหนักถึงปัญหาหรือประเด็นต่างๆ โดยการใช้กลยุทธ์ในการหาหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
4.1	ครูมีการกระตุ้นให้ผู้ตามตื่นตัว และเปลี่ยนแปลงในการตระหนักถึงปัญหา				
4.2	ครูมีการใช้กลยุทธ์ในการหาหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา				
4.3	ครูมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้าน การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน หมายถึง ความตั้งใจ และความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานตามเป้าหมายและมาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้อย่างดีที่สุด รวมถึงความมุ่งมั่นในการปรับปรุงพัฒนาผลงานและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดอยู่เสมอ					
1.1	ครูมีความตั้งใจ และความขยันหมั่นเพียร				
1.2	ครูปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานตามเป้าหมายและมาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้อย่างดีที่สุด				
1.3	ครูมีความมุ่งมั่นในการปรับปรุงพัฒนาผลงาน				
1.4	ครูมีการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดอยู่เสมอ				
2. การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน นอกห้องเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และเอื้อต่อการเรียนรู้					
2.1	ครูจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียน				
2.2	ครูจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมด้านอื่นๆ เช่น ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา				
2.3	ครูจัดบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
3. ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันจัดเป็นกิจกรรมขึ้นมา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ มีการจัดกิจกรรมการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย การจัดการเรียนรู้ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ เจตคติและค่านิยมที่ดี					
3.1	ครูจัดกิจกรรมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์				
3.2	ครูจัดกิจกรรมการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย				
3.3	ครูจัดการเรียนรู้ให้เกิดความรู้ ทักษะ ความสามารถ เจตคติและค่านิยมที่ดี				
4. ทักษะในการตอบคำถามผู้เรียน หมายถึง การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การยอมรับทัศนะที่หลากหลายของผู้เรียน ซึ่งสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคล					
4.1	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน				
4.2	ครูยอมรับทัศนะที่หลากหลายของผู้เรียน				
4.3	ครูมีความสามารถในการตอบคำถามซึ่งสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจ				

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้าน การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. ด้านการสอน หมายถึง ครูมีการใช้หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของศิษย์ ออกแบบแผนการสอนอย่างถี่ถ้วน ใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมเกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน ปกครองชั้นและบริหารชั้นเรียนได้อย่างราบรื่น ตลอดจนปฏิบัติงานต่างๆ ของโรงเรียนได้					
1.1	ครูใช้หลักจิตวิทยาและหลักพัฒนาการของศิษย์เพื่อออกแบบแผนการสอนอย่างถี่ถ้วน				
1.2	ครูมีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมเกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน				
1.3	ครูมีการปกครองชั้นและบริหารชั้นเรียนได้อย่างราบรื่น				
2. ด้านความรู้ หมายถึง ครูต้องมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน มีความรู้ในเนื้อหาที่จะสอนตามหลักสูตร มีจิตวิทยาในการสอน มีวิธีการสอน เทคนิคการสอนอย่างดี มีการวางแผนและเตรียมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้					
2.1	ครูมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน				
2.2	ครูมีความรู้ในเนื้อหาที่จะสอนตามหลักสูตร				
2.3	ครูมีจิตวิทยาในการสอน				
2.4	ครูมีวิธีการสอน เทคนิคการสอนอย่างดี				
2.5	ครูมีการวางแผนและเตรียมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้				
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ หมายถึง การมีคุณธรรม จริยธรรม การเลือกสรรสิ่งที่ดีมายึดถือปฏิบัติ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบในการสอน มีความเมตตากรุณา และความขยันหมั่นเพียร ชี้แนะแนวทางศิษย์ไปสู่แนวทางที่ถูกต้อง รู้ผิดชอบชั่วดี					
3.1	ครูเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม				
3.2	ครูเลือกสรรสิ่งที่ดีมายึดถือปฏิบัติ				
3.3	ครูมีความซื่อสัตย์				
3.4	ครูมีความเมตตากรุณา				
3.5	ครูมีความรับผิดชอบในการสอน				
3.6	ครูชี้แนะแนวทางให้ศิษย์ไปสู่แนวทางที่ถูกต้องรู้ผิดชอบชั่วดี				
4. ด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง การใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ดีทั้งในวิชาความรู้และวิธีสอน หาโอกาสเพิ่มเติมความรู้และศึกษาวิธีการต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน					
4.1	ครูมีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ				
4.2	ผู้ครูผู้มีความรู้ดีทั้งในวิชาความรู้และวิธีสอน				
4.3	ครูหาโอกาสเพิ่มเติมความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน				

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้าน การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
5. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติตนในด้านบุคลิกภาพทั่วไป รวมถึง การแต่งกาย กิริยา วาจาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู เป็นที่น่าเคารพต่อศิษย์และบุคคลทั่วไป รักษาจรรยาบรรณครูได้อย่างครบถ้วน					
5.1	ครูมีการแสดงออก การประพฤติตนในด้านบุคลิกภาพทั่วไปที่เหมาะสม				
5.2	ครูมีการแต่งกาย กิริยา วาจาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู				
5.3	ครูปฏิบัติตนเป็นที่น่าสนใจและน่าเคารพต่อศิษย์และบุคคลทั่วไป				
5.4	ครูรักษาจรรยาบรรณครูได้อย่างครบถ้วน				
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมกับสมาชิกในองค์กร มีความผูกพันกับศิษย์ รักและเมตตาปรานีกับศิษย์ มีความปรารถนาดีกับศิษย์ สามารถทำงานและสร้างความร่วมมือกับผู้อื่นได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน					
6.1	ครูมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมกับสมาชิกในองค์กร				
6.2	ครูมีความผูกพันกับศิษย์ รักและเมตตาปรานี มีความปรารถนาดีกับศิษย์				
6.3	ครูสามารถทำงานและสร้างความร่วมมือกับผู้อื่นได้				
6.4	ครูคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน				

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนครเขต 1

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นและเสนอแนะลงใน
ช่องว่าง

องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ด้าน ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้					
1.1	ครูมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐาน				
1.2	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่				
1.3	ครูส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้				
2. หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์และความรู้ต่างๆ ที่ครูจัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน โดยคำนึงถึง พัฒนาการทุกด้านและสนองความต้องการของผู้เรียน					
2.1	ครูจัดประสบการณ์และความรู้ต่างๆ ให้ผู้เรียนทั้งในและนอก ห้องเรียน				
2.2	ครูจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพื่อสนองความต้องการ ของผู้เรียน				
2.3	ครูจัดประสบการณ์โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้าน				
2.4	ครูจัดประสบการณ์เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน				
3. คุณลักษณะของครูผู้สอน หมายถึง ครูมีความรู้ในวิชาที่สอน ความรู้ในวิชาชีพ ใช้วิธีสอนต่างๆ ได้อย่าง เหมาะสม มีจรรยาบรรณของความเป็นครู มีคุณธรรมสูง มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีบุคลิกภาพดี ภิรยาทำทาง เรียบร้อย แต่งกายสุภาพ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์					
3.1	ครูมีความรู้ในวิชาที่สอน ความรู้ในวิชาชีพ ใช้วิธีสอนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม				
3.2	ครูมีจรรยาบรรณของความเป็นครูและ มีคุณธรรมสูง				
3.3	ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู				
3.4	ครูมีบุคลิกภาพดี ภิรยาทำทางเรียบร้อย				
3.5	ครูแต่งกายสุภาพ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์				

องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
ด้าน ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร		+1	0	-1	
1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหา มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นต่อ การพัฒนาหลักสูตร เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน รวมไปถึงความต้องการของผู้เรียน					
1.1	ครูมีการศึกษาสภาพปัญหาของหลักสูตร				
1.2	ครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร				
1.3	ครูมีการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน				
1.4	ครูมีการศึกษาความต้องการของผู้เรียน				
2. การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยกำหนดให้มีพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย มีการกำหนดทิศทางและขอบเขตในการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนภายหลังจากจบหลักสูตรที่ชัดเจน					
2.1	ครูมีการกำหนดสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน				
2.2	ครูมีการกำหนดเป้าหมายให้นักเรียนมีทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย				
2.3	ครูกำหนดทิศทางและขอบเขตที่ชัดเจนในการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนภายหลังจากจบหลักสูตร				
3. การเลือกสาระหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน หมายถึง การมีขั้นตอนการเลือกสาระความรู้ต่างๆ อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเนื้อหาที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยจะต้องเป็นเนื้อหาสาระที่มีความหมายมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ มีความถูกต้องทันสมัย มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน					
3.1	ครูมีขั้นตอนการเลือกสาระความรู้ต่างๆอย่างเป็นระบบ				
3.2	ครูกำหนดเนื้อหาที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย				
3.3	ครูกำหนดเนื้อหาสาระที่สำคัญต่อการเรียนรู้				
3.4	ครูเลือกเนื้อหาที่มีความถูกต้องทันสมัย				
3.5	ครูเลือกเนื้อหาที่มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน				
4. การทดลองใช้หลักสูตร หมายถึง การนำหลักสูตรที่พัฒนาแล้วมาทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร มีการตรวจสอบทบทวน ปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จริง และมีการเตรียมการของบุคลากรเพื่อตรวจสอบความชัดเจนก่อนการใช้หลักสูตร					
4.1	ครูนำหลักสูตรที่พัฒนาแล้วมาทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร				
4.2	ครูมีการตรวจสอบทบทวน ปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จริง				
4.3	ครูมีการเตรียมการเพื่อตรวจสอบความชัดเจนก่อนการใช้หลักสูตร				
องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ

ด้าน ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร		+1	0	-1	
5. การประเมินผล หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบแบบแผน มีการติดตามกระบวนการดำเนินงาน สำหรับการเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินคุณค่าและหาข้อสรุปเพื่อการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน					
5.1	ครูมีการรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบแบบแผน				
5.2	ครูมีการติดตามกระบวนการดำเนินงาน สำหรับการเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้				
5.3	ครูนำผลการตัดสินคุณค่าและหาข้อสรุปเพื่อการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน				
6. การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น มีการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ทันสมัย และมีกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม					
6.1	ครูดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น				
6.2	ครูมีการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ทันสมัย				
6.3	ครูใช้กระบวนการในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม				
องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ด้าน ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้					
1. ศึกษาปัญหา/ความต้องการผู้เรียน หมายถึง การทำความเข้าใจถึงสาเหตุและเงื่อนไขต่างๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียน ทำให้มองเห็นช่องทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม มีการศึกษาถึงความจำเป็นและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้					
1.1	ครูทำความเข้าใจถึงสาเหตุและเงื่อนไขต่างๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียน				
1.2	ครูมองเห็นช่องทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม				
1.3	ครูมีการศึกษาถึงความจำเป็นและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น				
1.4	ครูศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้				
2. กำหนดวัตถุประสงค์ หมายถึง การระบุลักษณะผลงานที่จะปฏิบัติเพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์เป็นการแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายที่ชัดเจนในการออกแบบการเรียนรู้ หรือผลความคาดหวังที่จะต้องดำเนินการให้สำเร็จ					
2.1	ครูมีการระบุลักษณะผลงานที่จะปฏิบัติเพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์				
2.2	ครูแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายที่ชัดเจนในการออกแบบการเรียนรู้				
2.3	ครูตั้งความคาดหวังที่จะต้องดำเนินการให้สำเร็จ				
องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้		น้ำหนัก		ข้อเสนอแนะ	

ด้าน ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้		+1	0	-1	
3. กำหนดเนื้อหา/สาระ หมายถึง การกำหนดสาระสำคัญหรือขอบเขตของเนื้อหาว่าต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใดบ้าง โดยมีการกำหนดเนื้อหาสาระไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนโดยมุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร					
3.1	ครูมีการกำหนดสาระสำคัญหรือขอบเขตของเนื้อหา				
3.2	ครูมีการวางแผนว่าต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใดบ้าง				
3.3	ครูมีการกำหนดเนื้อหาสาระไว้ในหลักสูตรอย่างชัดเจนเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร				
4. กำหนดยุทธศาสตร์ วิธีการสอน หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท และแนวคิดทฤษฎีที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
4.1	ครูมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม				
4.2	ครูมีการใช้สื่อสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท				
4.3	ครูใช้แนวคิดทฤษฎีเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์				
4.4	ครูใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
5. กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ หมายถึง การนำ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการมาใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยในการถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ข้อเท็จจริง แนวคิด ตลอดจน เจตคติ จากแหล่งความรู้หรือผู้สอนไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5.1	ครูมีการนำ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการ มาใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ				
5.2	ครูใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ข้อเท็จจริงไปสู่ผู้เรียน				
5.3	ครูจัดกิจกรรมและใช้สื่อต่างๆ เพื่อถ่ายทอดแนวคิด เจตคติ จากแหล่งความรู้ ไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ				
6. การกำหนดวิธีการวัดผลการเรียนรู้และประเมินผล หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า โดยใช้รูปแบบ และเครื่องมือ ประเภทต่างๆ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนผ่านมาและหลักสูตรมีความเหมาะสม					
6.1	ครูพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลสารสนเทศ				
6.2	ครูใช้รูปแบบ และเครื่องมือประเภทต่างๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้				
6.3	ครูรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนผ่านมาและหลักสูตรมีความเหมาะสม				
องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้		น้ำหนัก		ข้อเสนอแนะ	

ด้าน ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้		+1	0	-1	
1. การกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัด หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการในการกำหนดตัวเลขให้กับคุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียน โดยมีกำหนดการวิเคราะห์จากหลักฐานชิ้นงาน และการสังเกต รวมไปถึงมีการกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย					
1.1	ครูมีกระบวนการหรือวิธีการในการกำหนดตัวเลขให้กับคุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียน				
1.2	ครูกำหนดการวิเคราะห์ผลการวัดจากหลักฐานชิ้นงาน				
1.3	ครูกำหนดการวิเคราะห์ผลการวัดจากการสังเกต				
1.4	ครูใช้เครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย				
2. . การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง หมายถึง การมีทักษะการสังเกต การบันทึกรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มงาน โดยเน้นการวัดและประเมินผลสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติตามสถานการณ์จริง					
2.1	ครูมีทักษะการสังเกต				
2.2	ครูมีการบันทึกรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มงาน				
2.3	ครูเน้นการวัดและประเมินผลสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติตามสถานการณ์จริง				
3. การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและทันการเปลี่ยนแปลง มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การสร้างหลักสูตรจนถึงการนำไปใช้ในโรงเรียน					
3.1	ครูมีการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร				
3.2	ครูมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและทันการเปลี่ยนแปลง				
3.3	ครูมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การสร้างหลักสูตรจนถึงการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน				

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผู้วิจัย นางสาวตติยา โกคาพานิช

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.วัลนิกา ฉลากบาง ประธานกรรมการ

ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า กรรมการ

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2567

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
 2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 4 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
 - ตอนที่ 3 ความเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
 - ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติม
 3. กรุณาตอบแบบสอบถามและกรอกข้อมูลทุกข้อ ผู้วิจัยจะใช้คำตอบของท่านเพื่อการวิจัยเท่านั้น และจะวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านประการใด
 4. ขอความกรุณาจากท่านได้พิจารณาระดับภาวะผู้นำครูและระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ว่าอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความเห็นของท่าน หากท่านมีข้อเสนอแนะ กรุณาเขียนลงในช่องทางขวามือ โดยระดับความคิดเห็น มีความหมายดังนี้
 - 5 หมายถึง ครูมีภาวะผู้นำ/สมรรถนะการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ครูมีภาวะผู้นำ/สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง ครูมีภาวะผู้นำ/สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง ครูมีภาวะผู้นำ/สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง ครูมีภาวะผู้นำ/สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ตติยา โกคาพานิช

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรด ☒ ลงในช่อง ☐ ตามข้อมูลของท่าน

1. ชื่อ สกุล.....

2. ตำแหน่ง

☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน

☐ ครู

3. วุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ 1-5 ปี

☐ 6-10 ปี

☐ 11 ปี ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนครเขต 1

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นและเสนอแนะลงในช่องว่าง

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้าน การพัฒนาการเรียนการสอน		ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1	ครูมีการวางแผน ก่อนการนำเอาหลักสูตรไปใช้						
2	ครูมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร						
3	ครูมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด						
4	ครูมีการสร้างสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียน						
5	ครูมีการรักษาสีสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้						
6	ครูมีการสร้างเสริมความมีระเบียบวินัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
7	ครูมีการนำวัสดุ อุปกรณ์ เช่น เครื่องฉาย คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตมาใช้กับผู้เรียน						
8	ครูมีการใช้เกม แอปพลิเคชันในการสอน						
9	ครูนำวิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน						
องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้าน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง							
10	ครูมีการสนับสนุนและให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของผู้ตามหรือบุคลากรในองค์กร						
11	ครูมีการให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเห็นความสำคัญ						
12	ครูมีการรับฟังความคิดเห็นอย่างสนใจ						
13	ครูทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม ทุ่มเทก้าลังกายกำลังใจ						
14	ครูมีความประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม						
15	ครูกระตุ้นให้ผู้ตามใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน						
16	ครูดูแลใส่ใจให้ผู้ตามเห็นคุณค่าในตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ						
17	ครูสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ตาม						

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้าน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง		ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
18	ครูมีความสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม						
19	ครูมีการกระจายวิสัยทัศน์นั้นให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เรียนรู้และนำไปปฏิบัติ						
20	ครูมีพฤติกรรมผู้นำที่ผู้ตามเชื่อถือ ศรัทธา และไว้วางใจเมื่อทำงานร่วมกัน						
21	ครูมีการกระตุ้นให้ผู้ตามตื่นตัว และเปลี่ยนแปลงในการตระหนักถึงปัญหา						
22	ครูมีการใช้กลยุทธ์ในการหาหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา						
23	ครูมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์						
องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้าน การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน							
24	ครูมีความตั้งใจ และความขยันหมั่นเพียร						
25	ครูปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานตามเป้าหมายและมาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้อย่างดีที่สุด						
26	ครูมีความมุ่งมั่นในการปรับปรุงพัฒนาผลงาน						
27	ครูมีการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดอยู่เสมอ						
28	ครูมีการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียน						
29	ครูจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมด้านอื่นๆ เช่น ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา						
30	ครูจัดบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อการเรียนรู้						
31	ครูจัดกิจกรรมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์						
32	ครูจัดกิจกรรมการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย						
33	ครูจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ ความสามารถ เจตคติและค่านิยมที่ดี						
34	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน						
35	ครูยอมรับทักษะที่หลากหลายของผู้เรียน						
36	ครูมีความสามารถในการตอบคำถามซึ่งสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจ						

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้าน การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู		ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
37	ครูใช้หลักจิตวิทยาและหลักพัฒนาการของศิษย์ เพื่อ ออกแบบแผนการสอนอย่างถี่ถ้วน						
38	ครูมีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมเกิด ประโยชน์ในการเรียนการสอน						
39	ครูมีการปกครองชั้นและบริหารชั้นเรียนได้อย่าง รวบรวม						
40	ครูมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน						
41	ครูมีความรู้ในเนื้อหาที่จะสอนตามหลักสูตร						
42	ครูมีจิตวิทยาในการสอน						
43	ครูมีวิธีการสอน เทคนิคการสอนอย่างดี						
44	ครูมีการวางแผนและเตรียมการสอนเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้						
45	ครูเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม						
46	ครูเลือกสรรสิ่งที่ดีมายึดถือปฏิบัติ						
47	ครูมีความซื่อสัตย์						
48	ครูมีความเมตตากรุณา						
49	ครูมีความรับผิดชอบในการสอน						
50	ครูชี้แนะแนวทางให้ศิษย์ไปสู่แนวทางที่ถูกต้อง รู้ผิดชอบชั่วดี						
51	ครูมีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ						
52	ครูมีความรู้ดีทั้งในวิชาความรู้และวิธีสอน						
53	ครูหาโอกาสเพิ่มเติมความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน						
54	ครูมีการแสดงออก การประพฤติตนในด้าน บุคลิกภาพทั่วไปที่เหมาะสม						
55	ครูมีการแต่งกาย กิริยา วาจาและจริยธรรมที่ เหมาะสมกับความเป็นครู						
56	ครูปฏิบัติตนเป็นผู้นำเคารพต่อศิษย์และบุคคล ทั่วไป						
57	ครูรักษายจรรยาบรรณครูได้อย่างครบถ้วน						

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู		ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
ด้าน การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู		5	4	3	2	1	
58	ครูมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมกับสมาชิกในองค์กร						
59	ครูมีความผูกพันกับศิษย์ รักและเมตตาปราณี มีความปรารถนาดีกับศิษย์						
60	ครูสามารถทำงานและสร้างความร่วมมือกับผู้อื่นได้						
61	ครูคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน						

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นและเสนอแนะลงใน
ช่องว่าง

องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ด้าน ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ		ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1	ครูจัดประสบการณ์และความรู้ต่างๆ ให้ผู้เรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน						
2	ครูจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพื่อสนองความ ต้องการของผู้เรียน						
3	ครูจัดประสบการณ์โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้าน						
4	ครูมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน						
5	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ ใหม่						
6	ครูส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้						
7	ครูมอบความรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของ ผู้เรียน						
8	ครูมีความรู้ในวิชาที่สอน ความรู้ในวิชาชีพ ใช้วิธีสอนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม						
9	ครูมีจรรยาบรรณของความเป็นครูและ มีคุณธรรมสูง						
10	ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู						
11	ครูมีบุคลิกภาพดี กิริยาท่าทางเรียบร้อย						
12	ครูแต่งกายสุภาพ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์						
องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้							
ด้าน ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร							
13	ครูมีการศึกษาสภาพปัญหาของหลักสูตร						
14	ครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนา หลักสูตร						
15	ครูมีการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ ของชุมชน						
16	ครูมีการศึกษาความต้องการของผู้เรียน						

องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ด้าน ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร		ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
17	ครูมีการกำหนดสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน						
18	ครูมีการกำหนดเป้าหมายให้นักเรียนมีทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย						
19	ครูกำหนดทิศทางและขอบเขตที่ชัดเจนในการจัด การศึกษาที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากจบ หลักสูตร						
20	ครูมีขั้นตอนการเลือกสาระความรู้ต่างๆ อย่างเป็น ระบบ						
21	ครูกำหนดเนื้อหาที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย						
22	ครูกำหนดเนื้อหาสาระที่สำคัญต่อการเรียนรู้						
23	ครูเลือกเนื้อหาที่มีความถูกต้องทันสมัย						
24	ครูเลือกเนื้อหาที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ต่อตัวผู้เรียน						
25	ครูนำหลักสูตรที่พัฒนาแล้วมาทดลองเพื่อหา ประสิทธิภาพของหลักสูตร						
26	ครูมีการตรวจสอบทบทวน ปรับปรุงแก้ไขการใช้ หลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จริง						
27	ครูมีการเตรียมการเพื่อตรวจสอบความชัดเจน ก่อนการใช้หลักสูตร						
28	ครูมีการรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบแบบแผน						
29	ครูมีการติดตามกระบวนการดำเนินงาน สำหรับ การเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนด ไว้						
30	ครูนำผลการตัดสินคุณค่าและหาข้อสรุปเพื่อการ ปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน						
31	ครูดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลง หลักสูตรให้ดีขึ้น						
32	ครูมีการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ทันสมัย						
33	ครูใช้กระบวนการในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะ กับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม						

องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ด้าน ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้		ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
34	ครูทำความเข้าใจถึงสาเหตุและเงื่อนไขต่างๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียน						
35	ครูมองเห็นช่องทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหให้กับ นักเรียนได้อย่างเหมาะสม						
36	ครูมีการศึกษาถึงความจำเป็นและปัญหาอุปสรรค ที่เกิดขึ้น						
37	ครูศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้						
38	ครูมีการระบุลักษณะผลงานที่จะปฏิบัติเพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย						
39	ครูแสดงให้เห็นเป้าหมายที่ชัดเจนในการออกแบบ การเรียนรู้						
40	ครูตั้งความคาดหวังผลงานที่จะต้องดำเนินการ ให้สำเร็จ						
41	ครูมีการกำหนดสาระสำคัญหรือขอบเขตของ เนื้อหา						
42	ครูมีการวางแผนว่าต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ สิ่งใดบ้าง						
43	ครูมีการกำหนดเนื้อหาสาระไว้ในหลักสูตร อย่างชัดเจนเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่ความมุ่งหมาย ของหลักสูตร						
44	ครูมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม						
45	ครูมีการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและ บริบท						
46	ครูใช้แนวคิดทฤษฎีเพื่อดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์						
47	ครูใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
48	ครูมีการนำ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิค วิธีการมาใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ						
49	ครูใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและเทคนิคต่างๆ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ข้อเท็จจริง ไปสู่ผู้เรียน						
50	ครูจัดกิจกรรมการใช้สื่อต่างๆ เพื่อถ่ายทอดแนวคิด เจตคติ จากแหล่งความรู้ ไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ						

องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้							
ด้าน ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้							
51	ครูมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลสารสนเทศ						
52	ครูใช้รูปแบบ และเครื่องมือ ประเภทต่างๆ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้						
53	ครูรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนผ่าน มาและหลักสูตรมีความเหมาะสม						
54	ครูมีกระบวนการหรือวิธีการในการกำหนดตัวเลขให้กับคุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียน						
55	ครูกำหนดการวิเคราะห์ผลการวัดจากหลักฐาน ชิ้นงาน						
56	ครูกำหนดการวิเคราะห์ผลการวัดจากการสังเกต						
57	ครูใช้เครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย						
58	ครูมีทักษะการสังเกต						
59	ครูมีการบันทึกรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มงาน						
60	ครูเน้นการวัดและประเมินผลสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติตาม สถานการณ์จริง						
61	ครูมีการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร						
62	ครูมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและทันการเปลี่ยนแปลง						
63	ครูมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การสร้างหลักสูตรจนถึงการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน						

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

**แบบสอบถามเพื่อหาแนวทางพัฒนา
ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

ผู้วิจัย นางสาวตติยา โกคาพานิช

นักศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.วัลนิกา จุลากบาง ประธานกรรมการ

ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว กรรมการ

ชื่อเสนอความคิดเห็น.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2567

**แบบสอบถามเพื่อหาแนวทางพัฒนา
ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

คำชี้แจง

จากผลการวิจัยเบื้องต้นพบว่าภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ด้านที่ต้องหาแนวทางพัฒนามี 1 ด้านคือ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยจึงได้ร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านดังกล่าว ดังปรากฏในแบบสอบถามฉบับนี้ ขอให้ท่านพิจารณาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ผู้วิจัยร่างขึ้น ว่าวิธีใดเหมาะสมที่จะกำหนดเป็นแนวทางพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็น เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยตามความคิดเห็นของท่าน

หากท่านเห็นว่าข้อใดควรปรับปรุง แก้ไข ขอความกรุณาได้โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจน และความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดี

(นางสาวตติยา โกศาพานิช)

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนครเขต 1

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

การพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้าน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของเพื่อนร่วมงาน		
2	ครูควรให้เกียรติ ดูแลและปฏิบัติต่อเพื่อนครูอย่างเห็นความสำคัญ		
3	ครูควรรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนครูอย่างสนใจ		
4	ครูควรทำให้ทุกคนยอมรับ ยอมตาม ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ		
5	ครูควรมีความประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับเพื่อนครู		
6	ครูควรกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำงาน		
7	ครูควรดูแลเอาใจใส่ให้เพื่อนครูเห็นคุณค่าในตนเอง		
8	ครูควรสร้างขวัญกำลังใจให้แก่เพื่อนครู		
9	ครูควรมีความสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม		
10	ครูควรเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เรียนรู้		
11	ครูควรมีพฤติกรรมน่าเชื่อถือและศรัทธา ไว้วางใจเมื่อทำงานร่วมกันกับเพื่อนครู		
12	ครูควรกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานตื่นตัว และตระหนักถึงการแก้ปัญหา		
13	ครูควรใช้กลยุทธ์ในการหาหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา		
14	ครูควรคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์		

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามความคิดเห็นของท่าน ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
ค่าคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 32 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูในระยยะที่ 1

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง								
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.ด้านการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน								
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู								
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 33 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู
ในระยะที่ 1

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ด้านความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ด้านความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร								
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.ด้านความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้								
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. ด้านความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้								
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 34 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ด้านภาวะผู้นำครูและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ในระยะที่ 2

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
	1	2	3	4	5			
1. ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.71
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.82
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.74
2. ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง								
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.82
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.65
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.82
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.89
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.91
3.ด้านการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน								
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.71
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.82
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
	1	2	3	4	5			
3.ด้านการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน								
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.87
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
4. ด้านการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู								
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.80
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.79
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.82
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.87
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
51	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
52	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.89
53	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.74
54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.80
56	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.79
57	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
58	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.71
59	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.77
60	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.74
61	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
	1	2	3	4	5			
1. ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.74
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.82
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.74
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.71
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81
2. ด้าน ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร								
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.65
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.82
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.89
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.91
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.72
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.62
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
	1	2	3	4	5			
2. ด้านความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร								
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.87
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
3. ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้								
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.82
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.87
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.89
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.74
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.87
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
51	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
52	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.87
53	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
4. ด้านความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้								
54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.80
56	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.79
57	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
58	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.71
59	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.77
60	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.74
61	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88
62	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.82
63	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84

จากตาราง 34 สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ข้อที่ 1-9 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81
 2. ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ข้อที่ 10-23 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83
 3. ด้านการมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน ข้อที่ 24-36 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72
 4. ด้านการมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ข้อที่ 37-61 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84
- ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำครู เท่ากับ 0.80
5. ด้านความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อที่ 1-12 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80
 6. ด้าน ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ข้อที่ 13-33 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82
 7. ด้านความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ข้อที่ 34-53 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85
 8. ด้านความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ข้อที่ 54-63 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80
- ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตอนที่ 3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน เท่ากับ 0.81

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวตติยา โกคาพานิช
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 20 มกราคม 2538
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	หมู่ 14 ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านนาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2556	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีราชินูทิศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2561	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) วิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
พ.ศ. 2567	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2565 ถึงปัจจุบัน	ครูศศ.1 โรงเรียนบ้านนาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1